

แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

นุชบา งามาศ

การศึกษาครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

พ.ศ. 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ชื่อผู้วิจัย นางสาวนุชชา จูมาศ รหัสนักศึกษ 634140112

ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจวบ ขวัญมัน ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา (2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์การปฏิบัติงาน และ(3) เพื่อหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวน 317 คน ได้มาโดยการเปิดตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครืจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแจกแจงความถี่ (f) ร้อยละ จัดลำดับความสำคัญ และการหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (F-test)

ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยภาพรวม ทุกด้านมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีสภาพการปฏิบัติสูงที่สุด ได้แก่ ด้านพัฒนาครูและบุคลากร และด้านที่มีสภาพการปฏิบัติต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (2) ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และจำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน (3) แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 พบว่า สถานศึกษาควรกำหนดแนวทางการดำเนินการตามวิสัยทัศน์ในแผนการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ควรมีการวางแผนทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ควรพัฒนาสื่อการเรียนรู้ทางนวัตกรรมรวมถึงแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้ให้นักเรียนเรียนรู้ได้ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ และควรมีการจัดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา

คำสำคัญ แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน, กระบวนการบริหารและจัดการคุณภาพการศึกษา

Independent Study Title: The Developed Guidelines for the Operation of Internal Quality Assurance through basic Educational Standards in Administrative Process of Schools under Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 1

Researcher: Miss Nuchaba Jumas; **Student ID:** 634140112;

Degree: Master of Educational Administration (Educational Administration);

Advisors: Dr. Prajob Kwanmun, Assistant Professor; **Academic Year:** 2023

Abstract

The purposes of this research were (1) to study the conditions and the problems for the operation of internal quality assurance through basic educational standards in administrative process of schools, (2) to compare the condition for the operation of internal quality assurance through basic educational standards in administrative process of schools classified by school size and working experience, (3) to find the guideline for the development of the operation of internal quality assurance through basic educational standards in administrative process of schools under Kamphaneg Peht Primary Educational Service Area Office 1.

The sample consisted of 317 administrators and teachers were obtained by multi-stage sampling. The respondents consisted of 17 experts. The research instruments were a questionnaire and an interview. The data were analyzed using, mean, standard deviation, frequency distribution, percentage priority, and F-test.

The results revealed that (1) In general, the conditions for the operation of internal quality assurance through basic educational standards in administrative process of schools under Kamphaneg Peht Primary Educational Service Area Office 1 was at the high level. The highest mean was the development of teachers and personnel. The lowest mean was informational technology system. (2) The comparison of the condition for the operation of internal quality assurance through basic educational standards in administrative process of schools under Kamphaneg Peht Primary Educational Service Area Office 1 classified by schools size and working experience, it was found that there was no difference. (3) The guideline for the development of the operation of internal quality assurance through basic educational standards in administrative process of schools under Kamphaneg Peht Primary Educational Service Area Office 1 were as follows: the school should set the operational guideline by school's vision in order to carry the unidirectional performances. Educational planning should be done with all sectors participation. Innovational media and internal and external learning resources should be improved for students learning according to the curriculum. The meeting of related people should be set for finding the development guideline of educational quality assurance.

Keyword: Developing Guidelines for the operation of internal quality assurance, Administrative process

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จด้วยดี ด้วยได้รับความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจวบ ขวัญมัน ซึ่งเป็นผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระ ที่ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือแนะนำอย่างดียิ่ง ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์ ในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ ขอขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์สละเวลาในการตรวจคุณภาพเครื่องมือและให้ข้อชี้แนะในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ดังรายนามที่ปรากฏในการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพิพัฒน์ รักพรมงค และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พฤษภูมิพล พฤษภูมิกุล อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ กำแพงเพชร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จารุพันธ์ ขวัญแน่น อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิจัย วัฒนผลและ ประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร นางสุชาดา ปุณปิ่น ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 และ ดร.มีชัย พลทองมาก ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสาธิตฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ เพื่อหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารจัดการและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่มีคุณค่าอย่างยิ่งในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ ครอบครั้ว เพื่อน และกัลยาณมิตรทั้งหลาย ที่มีส่วน ในการช่วยเหลือสนับสนุนและให้กำลังใจมาโดยตลอด และสุดท้ายขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่น สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือจนการศึกษา ค้นคว้าอิสระนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาในพระคุณ ของบิดามารดา คณาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และสนับสนุน การทำการศึกษาค้นคว้าอิสระจนประสบความสำเร็จ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
แนวคิดและทฤษฎีการบริหารการศึกษา.....	14
แนวคิดมาตรฐานระบบประกันคุณภาพการศึกษา.....	22
บริบทของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1.....	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	56

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา และเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1.....	58
ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1.....	63
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	67
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1.....	69
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1.....	80
ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1.....	89
ตอนที่ 5 ผลการหาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1.....	92

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	99
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	99
วิธีดำเนินการวิจัย.....	99
สรุปผลการวิจัย.....	100
อภิปรายผลการวิจัย.....	105
ข้อเสนอแนะ.....	115
บรรณานุกรม.....	117
ภาคผนวก.....	121
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการสัมภาษณ์.....	122
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	124
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	129
ภาคผนวก ง ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม.....	154
ภาคผนวก จ ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	163
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	165

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1..... 59
2	แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 67
3	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ในภาพรวม..... 69
4	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ..... 70
5	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา..... 71
6	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการดำเนินงานวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา..... 73
7	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร..... 75

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสังคม.....	77
9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	79
10 แสดงความถี่และร้อยละของปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจ.....	81
11 แสดงความถี่และร้อยละของปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา.....	82
12 แสดงความถี่และร้อยละของปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการดำเนินงานวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา.....	83
13 แสดงความถี่และร้อยละของปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร.....	85

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
14 แสดงความถี่และร้อยละของปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสังคม.....	86
15 แสดงความถี่และร้อยละของปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	88
16 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	89
17 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามประเภทการปฏิบัติงาน.....	91
18 แสดงจำนวนแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจ.....	93
19 แสดงจำนวนแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา.....	94

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
20 แสดงจำนวนแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการดำเนินงานวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา.....	95
21 แสดงจำนวนแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร.....	96
22 แสดงจำนวนแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสังคม.....	97
23 แสดงจำนวนแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	98

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	57

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างประเทศชาติให้มีความเจริญเติบโตก้าวหน้าโดยเป็นปัจจัยสำคัญที่ทุกประเทศนำมาใช้เป็นนโยบายหลักสำหรับการพัฒนาประเทศและพัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และความสุข ให้สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้ การจัดการศึกษายังไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการการเรียนรู้ตลอดชีวิตของแรงงานและพลเมืองทุกช่วงวัย การกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาหรือหน่วยจัดการศึกษาระดับพื้นที่ก็ยังไม่สามารถดำเนินการอย่างจริงจัง มีระบบที่รวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลางมากเกินไปทำให้เป็นช่องทางให้ระบบการจัดการศึกษาขาดประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาโดยรวมของประเทศ (รัชฎาภรณ์ ทิพย์กาญจนรัตน์, 2560, หน้า 423)

ในสถานการณ์ปัจจุบันสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังมีความเหลื่อมล้ำแตกต่างกันทั้งในด้านงบประมาณ คุณภาพ บุคลากร หรือ แม้แต่ปัจจัยด้านผู้เรียน รวมทั้งปัจจัยอื่น ๆ เช่น ความร่วมมือของคณะกรรมการสถานศึกษาการสนับสนุนจากชุมชน หน่วยงานหรือองค์กรที่อยู่ใกล้เคียง สถานศึกษา และการติดตามช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษา อีกทั้งปัจจุบันสถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเอง มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามบริบทและความต้องการของตนเอง คุณภาพผู้เรียน และคุณภาพในการบริหารจัดการจึงมีความแตกต่างกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, หน้า 2) ซึ่งระบบการศึกษาของประเทศไทยได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยนำระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของชาติเป็นหน่วยงานตรวจสอบ ทำให้สถานศึกษามีความกระตือรือร้นในการพัฒนาแข่งขัน เพื่อสร้างคุณภาพและสร้างมาตรฐานการศึกษา ในการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาได้การกระจายอำนาจและนโยบายไปสู่หน่วยงานต่างๆ ในสังกัด โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้ทุกสถานศึกษามีมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่เท่าเทียมกัน ส่งเสริมให้มีความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อสร้างจิตสำนึกในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาร่วมกัน

เป็นการสร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นระหว่างการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากับกรอบการดำเนินงานที่ส่วนกลางกำหนดและพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (นาตยา สุขอม และจินดา ศรีญาณลักษณ์, 2564, หน้า 110)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงได้มีการกำหนดมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ในหมวดที่ 6 โดยได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา 2 ระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นคุณภาพเป็นระบบ จากความสำคัญของการประกันคุณภาพเพื่อมุ่งสู่การสร้างเชื่อมั่นได้ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและที่สังคมต้องการโดยมีหลักการ ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาที่สำคัญ 3 ประการ คือ การกระจายอำนาจ (Decentralization) โดยให้สถานศึกษามีอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหาร รวมถึงการตัดสินใจดำเนินงาน และสถานศึกษาสามารถปรับปรุงตนเองรับผิดชอบ และจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ความต้องการของชุมชน และสังคมให้มากที่สุด (สมชาย เผือกตระกูลชัย และคนอื่นๆ, 2563, หน้า 144)

ต่อมาในปีพ.ศ. 2553 กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ซึ่งกฎกระทรวงฉบับนี้ให้ความชัดเจนเกี่ยวกับระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก ซึ่งในส่วนของการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัดตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่ให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน หลังจากที่มีการประกาศใช้กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ดังกล่าวข้างต้นแล้ว กระทรวงศึกษาธิการได้มีการประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ. 2554 ขึ้นเพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัด ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาการประกัน คุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 เป็นหน่วยงานทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตั้งแต่วันที่ 18 สิงหาคม 2553 มีภารกิจหลักในด้านการส่งเสริมสนับสนุนและบริหารจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานในพื้นที่รับผิดชอบ 5 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองกำแพงเพชร อำเภอพรานกระต่าย อำเภอไทรงาม อำเภอลานกระบือ และอำเภอโกสัมพีนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน สถานศึกษาในสังกัดให้พัฒนาคุณภาพ การศึกษาโดยกำหนดแนวนโยบายให้สถานศึกษาบริหารจัดการศึกษาตาม นโยบายจุดเน้นเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาทั้งด้านคุณภาพครูนักเรียนและผู้บริหารให้เป็นตามมาตรฐาน และติดตาม ตรวจสอบคุณภาพสถานศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนา และปรับปรุงการบริหารจัดการของ สถานศึกษาในสังกัด จำนวน 202 แห่ง ผลการตรวจสอบในปี พ.ศ. 2563 พบว่า สถานศึกษาในสังกัด ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 202 แห่ง คิดเป็น ร้อยละ 100 สถานศึกษาในสังกัดที่เข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 4 ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 แห่ง มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมิน คุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในระดับดีขึ้นไป ทั้ง 3 มาตรฐาน จำนวน 8 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 88.89 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1, 2564, หน้า 14-15)

นอกจากนี้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษาส่วนใหญ่จัดการศึกษาโดยไม่เน้น หลักการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และไม่ได้นำผลการประเมินมาพัฒนาปรับปรุงการเรียน การสอน จึงจำเป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริมให้การเรียนการสอนเป็นไปตามกระบวนการบริหารการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ที่ได้รับการประกันคุณภาพภายนอก ระยะเวลาที่ 1 การประเมิน SAR ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ซึ่งการประเมินผลดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงคุณภาพการศึกษา มีโรงเรียนเพียง 52 แห่งจากทั้งหมด 202 แห่ง ได้รับการประเมินคุณภาพการศึกษาจากสำนักงาน รับรองมาตรฐานและมีผลการประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) และมีผลการประเมิน อยู่ในระดับ 3 ดีขึ้นไป (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1, 2565, หน้า 18) ซึ่งเกณฑ์การตัดสินคุณภาพของมาตรฐานมี 5 ระดับ ดังนี้ ระดับ 1 กำลังพัฒนา ระดับ 2 ระดับ ปานกลาง ระดับ 3 ระดับดี ระดับ 4 ระดับดีเลิศ ระดับ 5 ระดับยอดเยี่ยม และยังมีสถานศึกษา อีกหลายแห่งที่ยังไม่ได้รับการประเมินและรอการประเมิน

จากสภาพปัญหาผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้นำผลการประเมิน มาพัฒนาปรับปรุงการเรียน การสอนอย่างครบถ้วน รวมถึง จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ที่ได้รับการประกันคุณภาพภายนอก ระยะเวลาที่ 1 การประเมิน SAR ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ซึ่งการประเมินผลดังกล่าวแสดงให้เห็น

ทราบถึงคุณภาพการศึกษา มีโรงเรียนเพียง 52 แห่งจากทั้งหมด 202 แห่งเท่านั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 เพื่อศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในด้านการบริหาร และจัดการของสถานศึกษา ทั้งที่ได้เข้ารับการประเมินและไม่ได้รับการประเมินการรับรองตามเกณฑ์ มาตรฐานของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) นำมาสู่ การศึกษาปัญหาในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในด้านการบริหารและจัดการ ของสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาในด้านการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และประสพการณ์การปฏิบัติงาน
3. เพื่อหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

1. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา มีความแตกต่างกัน
2. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามประสพการณ์การปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ ปัญหา และเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาเรื่อง แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษางานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในมาตรฐานที่ 2 ด้านกระบวนการบริหารและจัดการการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีตัวชี้วัด 6 ด้าน ได้แก่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

1. ด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจ
2. ด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา
3. ด้านการดำเนินงานวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา
4. ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร
5. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสังคม
6. ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

โดยผู้วิจัยนำขั้นตอนในการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาเป็นกระบวนการ ในครั้งนี้ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4) ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) ติดตามผลการดำเนินการ 6) จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง และ 7) พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, หน้า 1-2)

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 มีผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 147 คน และครูสอน จำนวน 1,575 คน รวมประชากรจำนวน 1,722 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1, 2564, หน้า 4)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ปีการศึกษา 2564 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 25) ซึ่งได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร จำนวน 28 คน และครูผู้สอน จำนวน 289 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 317 คน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling)

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

1.1 สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

1.2 ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต

2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

2.1.1 ขนาดสถานศึกษา

2.1.1.1 ขนาดเล็ก

2.1.1.2 ขนาดกลาง

2.1.1.3 ขนาดใหญ่

2.1.2 ประสบการณ์การปฏิบัติงาน

2.1.2.1 ประสบการณ์การปฏิบัติงาน 1-4 ปี

2.1.2.2 ประสบการณ์การปฏิบัติงาน 5-9 ปี

2.1.2.3 ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาเรื่อง แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษางานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในมาตรฐานที่ 2 ด้านกระบวนการบริหารและจัดการการศึกษาของสถานศึกษา
โดยมีตัวชี้วัด 6 ด้าน ได้แก่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

1. ด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจ
2. ด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา
3. ด้านการดำเนินงานวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา
4. ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร
5. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสังคม
6. ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

โดยผู้วิจัยนำขั้นตอนในการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานมาเป็นกระบวนการ ในครั้งนี้ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) กำหนด
มาตรฐานการศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัด
การศึกษา 4) ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) ติดตามผลการดำเนินการ 6) จัดทำ
รายงานผลการประเมินตนเอง และ 7) พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, หน้า 1-2)

ขอบเขตกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน โดยกำหนดคุณสมบัติตามเกณฑ์ ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์บริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี
มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และสถานศึกษาได้รับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 4 ในระดับ
ดีขึ้นไป จำนวน 10 คน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปีและมีวุฒิ
ปริญญาเอก จำนวน 2 คน
3. ศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
และมีวุฒิปริญญาเอก จำนวน 2 คน

4. ศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และเป็นผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 3 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ เรื่อง แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการ หมายถึง การบริหารจัดการตั้งแต่การกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ มีจิตสภาวะแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีองค์ประกอบ 6 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจ หมายถึง สถานศึกษากำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัด รวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

1.2 ด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การนำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการติดตามตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่องมีการบริหารอัตรากำลังทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบการนิเทศภายใน การนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนา และร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา

1.3 ด้านการดำเนินงานวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาบริหารจัดการเกี่ยวกับงานวิชาการ ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านเชื่อมโยงวิถีชีวิตจริง และครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย หมายรวมถึง การจัดการเรียนการสอนของกลุ่มที่เรียนแบบควบรวมหรือกลุ่มที่เรียนร่วมด้วย

1.4 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร หมายถึง ปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การจัดการศึกษา เกิดคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดการพัฒนาครูและบุคลากร เน้นไปที่ความเชี่ยวชาญ ทางวิชาชีพซึ่งต้องมีการพัฒนาที่ตรงตามความต้องการจำเป็นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในส่วนของบุคคลและ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1.5 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสังคม หมายถึง ปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษา สถานศึกษาที่มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการอาคารเรียนที่มั่นคง สะอาด มีแหล่งเรียนรู้ ที่เพียงพอ มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนมี การจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตอยู่ในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุข ปลอดภัย มีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งจะส่งผลถึง ความสำเร็จในการเรียนของผู้เรียนด้วย

1.6 ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง สถานศึกษาจัดระบบการ จัดหา การพัฒนา และการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา

2. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การจัดการระบบประกัน คุณภาพภายในตามขั้นตอนในการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมี องค์ประกอบที่สำคัญ 7 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษา หมายถึง สถานศึกษากำหนดให้เป็นไปตามมาตรฐาน การศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกาศใช้มาตรฐานและเป้าหมาย การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา โดยให้สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องดำเนินการและถือเป็น ความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งนี้ สถานศึกษาอาจกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพิ่มเติม นอกเหนือจากที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ได้

2.2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาต้องจัดทำแผนให้ สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยสะท้อน คุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และมีการจัดทำอย่างเป็น ระบบ ประกอบด้วย แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี

2.3 ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี โดยมีคณะกรรมการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของแผนงานโครงการ กิจกรรมต่างๆ เป็นไปตามระยะเวลา ที่กำหนด โดยใช้แนวคิด ทฤษฎี หรืองานวิจัยที่เน้นความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2.4 ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง สถานศึกษากำหนด ผู้รับผิดชอบในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา กำหนดการประเมินผลและตรวจสอบ

คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยบุคลากรในหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม

2.5 ติดตามผลการดำเนินการ หมายถึง สถานศึกษานำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ไปใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาประเด็นที่สถานศึกษาติดตามผล

2.6 จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง หมายถึง สถานศึกษานำเสนอรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบและจัดส่งรายงานดังกล่าวต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นประจำทุกปี เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป

2.7 พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ หมายถึง สถานศึกษามีการพัฒนาการดำเนินงานโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3. สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและจัดการ หมายถึง ลักษณะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ที่ในปัจจุบัน

4. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและจัดการ หมายถึง การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 เพื่อให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และแผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

5. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

6. ครู หมายถึง บุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

7. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

8. ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดขนาดตามจำนวนนักเรียนในสถานศึกษา แบ่งตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2564 ระดับประถมศึกษาจำแนกตามจำนวนนักเรียนแบ่งออกเป็น 3 ขนาด คือ

8.1 ขนาดเล็ก หมายถึง มีนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา

8.2 ขนาดกลาง หมายถึง มีนักเรียนตั้งแต่ 121-499 คน

8.3 ขนาดใหญ่ หมายถึง มีนักเรียนตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป

9. ประสบการณ์การปฏิบัติงาน หมายถึง ช่วงเวลาการทำงานในสถานศึกษา ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา หรือข้าราชการครู จนถึงเวลาปัจจุบัน แบ่งเป็น

9.1 1-4 ปี หมายถึง ช่วงเวลาการทำงานในสถานศึกษา ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา หรือข้าราชการครู ตั้งแต่ 1 – 4 ปี

9.2 5-9 ปี หมายถึง ช่วงเวลาการทำงานในสถานศึกษา ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา หรือข้าราชการครู ตั้งแต่ 5 – 9 ปี

9.3 ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป หมายถึง ช่วงเวลาการทำงานในสถานศึกษา ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา หรือข้าราชการครู ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบถึงการบริหารระบบประกันคุณภาพการศึกษาในด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

2. ได้ทราบถึงความแตกต่างในการบริหารระบบประกันคุณภาพการศึกษาในด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ตามขนาดของสถานศึกษา

3. ได้แนวทางพัฒนาการบริหารระบบประกันคุณภาพการศึกษาในด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 สามารถนำผลการศึกษามาพิจารณาเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ในการบริหารระบบประกันคุณภาพการศึกษาในด้านกระบวนการบริหารและจัดการที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและบริบทของสถานศึกษา

5. สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 สามารถนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาและการปรับปรุงระบบประกันคุณภาพ การศึกษาในด้านกระบวนการบริหารและจัดการให้เหมาะสมต่อสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรม ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้เสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีการบริหารการศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา
 - 1.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา
 - 1.3 กระบวนการบริหารการศึกษา
2. แนวคิดมาตรฐานระบบประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.1 การประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.2 กฎหมายที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.3 แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาแนวใหม่
 - 2.4 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา
3. บริบทของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1
 - 3.1 ภารกิจอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 - 3.2 กลยุทธ์การบริหาร
 - 3.3 วิสัยทัศน์ (Vision)
 - 3.4 พันธกิจ (Mission)
 - 3.5 นโยบายและจุดเน้น
 - 3.6 ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบประเมินปีงบประมาณ 2563
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดและทฤษฎีการบริหารการศึกษา

ความหมายของการบริหารการศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษาไว้ดังนี้

สวาง อินทร์รักษ์ (2561, หน้า 178) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึงกระบวนการทำงานหรือกิจกรรมต่างๆ ทางการศึกษาที่บุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมมือกัน ดำเนินงานโดยใช้ทรัพยากรการบริหารเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นสมาชิกที่ดีมีคุณภาพของ สังคมตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

สาธิตา แดงภิรมย์ (2562, หน้า 172) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึงกระบวนการบริหาร การพัฒนา และปรับปรุงวิธีการบริหารงานด้านต่างๆ เพื่อนำพา สถานศึกษาสู่ความก้าวหน้าส่งเสริมความเจริญด้านความคิด ความรู้ ควบคู่กับการสอดแทรกคุณธรรม แก่นักเรียนเพื่อให้ได้นักเรียนที่มีคุณภาพ

วงเพชร การุณ และคนอื่นๆ (2564, หน้า 1943) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร สถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานร่วมกับกลุ่มบุคคลมีอาชีพและชุมชนในท้องถิ่น เพื่อให้บริการ ทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคมตามวัตถุประสงค์อย่างมีคุณภาพ

กนกพร มาอ้วน (2564, หน้า 1258) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์ในการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกระบวนการเรียนรู้ และความเจริญของบุคคลและสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการ ทางสังคมที่ร่วมมือกันทำงานของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพ ดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคม ได้แก่ เด็ก เยาวชน ประชาชน โดยใช้ทรัพยากรให้เกิด ประโยชน์กับการศึกษามากที่สุดผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านความรู้ ความสามารถทักษะ ทศนคติ ค่านิยม คุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้เป็นกำลังคนที่มีประสิทธิภาพของสังคม

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา

การบริหารการศึกษา มีพื้นฐานมาจากการบริหารงานโดยทั่วไป ซึ่งมีแนวคิดทฤษฎีที่มีความ เกี่ยวข้องกับการบริหารงานทางการศึกษา ดังนี้

ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow, อ้างถึงใน สมบัติ อาริยาสาธ, 2561, หน้า 40) ได้กล่าวไว้ว่า มนุษย์เราทุกคนต่างพยายามดิ้นรนเพื่อต่อสู้สู่จุดหมายของตนเองแต่ เนื่องจากการที่มนุษย์มีความแตกต่างกันฉะนั้นการที่จะได้รับการตอบสนองถึงขั้นไหนย่อมขึ้นอยู่กับ ศักยภาพของแต่ละบุคคล ซึ่งมาสโลว์ได้ลำดับขั้นความต้องการพื้นฐานแบ่งเป็น 5 ลำดับขั้นได้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) เป็นระดับความต้องการปัจจัยพื้นฐานของมนุษย์ ได้แก่ ปัจจัย 4 อาหาร เครื่องนุ่งห่ม เสื้อผ้า ยารักษาโรค และที่อยู่อาศัย

ขั้นที่ 2 ความต้องการความมั่นคงและความปลอดภัย (Security and Safety Needs) เช่น ปราศจากอุบัติเหตุ การบาดเจ็บ การเจ็บป่วย เศรษฐกิจตกต่ำ การถูกข่มขู่จากบุคคลอื่น และการถูกโจรกรรมทรัพย์สิน เป็นต้น

ขั้นที่ 3 ความต้องการทางสังคม (Social Needs) ได้แก่ ความต้องการการยอมรับ การเข้าเป็นสมาชิก การให้ความรักการให้อภัยและความเป็นมิตร เป็นต้น

ขั้นที่ 4 ความต้องการการยอมรับนับถือและเห็นว่าตนเองมีคุณค่าต่อสังคม (Esteem or Ego Needs) มาสโลว์ได้ให้ความหมายไว้ 2 ประการ คือ ประการที่ 1 ความต้องการยกย่องนับถือ ประการที่ 2 ความต้องการที่เกี่ยวกับการมีชื่อเสียง

ขั้นที่ 5 ความต้องการความสำเร็จ (Actualization Needs) เป็นความต้องการระดับสูงสุดของมนุษย์เป็นความพยายามของมนุษย์ที่จะให้บุคคลอื่นยอมรับนับถือตนเองรวมทั้งความต้องการและความสำเร็จของตนเอง ซึ่งมาสโลว์ เรียกว่า ความต้องการความเจริญก้าวหน้า (Growth Needs) มาสโลว์ได้กล่าวเน้นว่าความต้องการต่างๆ เหล่านี้ต้องเกิดเป็นลำดับขั้น และไม่มี การข้ามขั้น ถ้าขั้นที่ 1 ไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการในลำดับขั้นที่ 2-5 ก็อาจจะไม่เกิดขึ้นได้ การตอบสนองที่ได้รับในแต่ละขั้นไม่จำเป็นต้องได้รับทั้ง 100% แต่ต้องได้รับบ้างเพื่อนำไปสู่การพัฒนาความต้องการในระดับที่สูงขึ้นในขั้นต่อไป

ทฤษฎี X ทฤษฎี Y ของแมคกรีเกอร์ (Douglas MC Gregor Theory X Theory Y) แนวคิดการบริหารอยู่บนพื้นฐานของข้อ สมมติฐานเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ต่างกัน ทฤษฎี X (The Traditional View of Direction and Control) ทฤษฎีนี้เกิดข้อสมมติฐาน ดังนี้ (อมรรัตน์ กงกาบ, 2561, หน้า 10)

1. คนไม่ชอบทำงาน และหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ
2. คนไม่ทะเยอทะยาน และไม่คิดริเริ่ม ชอบให้สั่งการ
3. คนเห็นแก่ตนเองมากกว่าองค์การ
4. คนมักต่อต้านการเปลี่ยนแปลง
5. คนมักโง่และหลอกง่าย

ผลกรมองธรรมชาติของมนุษย์เช่นนี้การบริหารจัดการจึงเน้นการใช้เงิน วัตถุ เป็นเครื่องล่อใจเน้นการควบคุม การสั่งการ เป็นต้น ทฤษฎี Y (The integration of Individual and Organization Goal) ทฤษฎีข้อนี้เกิดจากข้อสมมติฐานดังนี้

1. คนจะให้ความร่วมมือ สนับสนุน รับผิดชอบ ขยัน

2. คนไม่เกียจคร้านและไว้วางใจได้
3. คนมีความคิดริเริ่มทำงานถ้าได้รับการจูงใจอย่างถูกต้อง
4. คนมักจะพัฒนาวิธีการทำงาน และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
5. ผู้บังคับบัญชาจะไม่ควบคุมผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเข้มงวด แต่จะส่งเสริมให้รู้จักควบคุมตนเองหรือของกลุ่มมากขึ้น ต้องให้เกียรติซึ่งกันและกัน

ทฤษฎีระบบ (System Theory) เป็นทฤษฎีที่ทำให้นักบริหารสามารถที่จะมองเห็นภาพรวมขององค์การทั้งหมดตามหน้าที่ที่สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมโดยพิจารณาองค์การในลักษณะระบบนั้นจะก่อให้เกิดการวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาขององค์การทั้งระบบ

สุทธิดา จำรัส และคนอื่นๆ (2562, หน้า 149) ได้กล่าวว่า ระบบ (System) อาจจัดได้ว่า เป็นกลุ่มของส่วนที่เกี่ยวข้องกันและมีความสัมพันธ์กันในเชิงที่จะต้องบรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน ครั้งนี้คือ

1. ส่วนต่างๆ ของระบบอยู่ในสถานะที่เคลื่อนไหวได้ การเคลื่อนไหวหรือแสดงออกของส่วนต่างๆ จะมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันเสมอ โดยที่ในระบบหนึ่งๆ จะประกอบด้วยระบบย่อยต่างๆ (Subsystems) และภายในระบบย่อยก็จะประกอบไปด้วยระบบย่อยเล็กลงมีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ส่วนหนึ่งส่วนใดของระบบจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อเนื่องกันเป็นลูกโซ่ (Chain of Effects)

2. ระบบประกอบไปด้วยองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

- 2.1 ปัจจัยนำเข้า (Inputs) ได้แก่ ทรัพยากรต่างๆ ที่ต้องใช้ในกระบวนการนั้นคือ ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรทางกายภาพ ทรัพยากรทางการเงิน และข้อมูลที่ต้องใช้

- 2.2 กระบวนการแปรสภาพ (Transformation Process) ประกอบด้วยเทคนิคในการจัดการต่างๆ รูปแบบกิจกรรมการผลิต เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการผลิต

- 2.3 ปัจจัยนำออก (Output) ได้แก่ สินค้า บริการ ค่าไร ขาดทุน และผลที่คาดหวังอื่นๆ เช่น ศักยภาพของพนักงานที่พัฒนาขึ้น เป็นต้น

- 2.4 ข้อมูลย้อนกลับ (Feed Back) คือ ข้อมูลเกี่ยวกับผลที่เกิดจากกิจกรรมจากทฤษฎีระบบนั้นองค์การจะใช้กระบวนการแปรสภาพเพื่อเปลี่ยนปัจจัยนำเข้าไปเป็นผลผลิตและในขณะเดียวกันกลไกในระบบก็จะขึ้นกับการนำข้อมูลย้อนกลับไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบผลลัพธ์ และปรับปรุงปัจจัยนำเข้า (ภูมิพิพัฒน์ รักพรมงค, 2559, หน้า 19)

ทฤษฎีการบริหารแบบการตัดสินใจ

เฮอริเบิร์ต เอ.ไซมอน (Herbert A. Simon) คือ ผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งทฤษฎีการตัดสินใจได้กล่าวว่า "การบริหารก็คือการตัดสินใจนั่นเอง" ทั้งนี้เนื่องจากว่าคนที่เป็นผู้บริหารจะต้องเผชิญกับภาวะที่จะต้องตัดสินใจเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งจากทางเลือกหลายๆ ทางที่มีอยู่ไม่ว่าจะเป็นทางเลือกในการกำหนดแผนในการทำงานหรือว่าทางเลือกในการแก้ไขปัญหา

ถ้าผู้บริหารสามารถที่จะเลือกทางเลือกที่ดีมีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาได้ ก็จะสามารถทำให้ งานบรรลุเป้าหมายได้ ถ้าเลือกทางเลือกที่ไม่ดีมาก็ทำให้การทำงานล้มเหลว ดังนั้นในลักษณะ การตัดสินใจเพื่อให้ได้ทางเลือกที่ดีจะต้องมีขั้นตอนของการตัดสินใจที่สำคัญอยู่ 4 ขั้นตอน ดังนี้ คือ (ภูมิพิพัฒน์ รักพรมงค, 2559, หน้า 18)

1. การพิจารณาถึงตัวปัญหาในขั้นตอนนี้ก็คือ นักบริหารที่เป็นผู้ที่ทำหน้าที่ใน การตัดสินใจจะต้องสามารถระบุให้ทราบสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาที่เกิดขึ้นให้ได้เสียก่อน ในขั้นตอนนี้ เหมือนกับการที่หมอทำการวินิจฉัยโรค ถ้าหมอวินิจฉัยโรคได้ถูกก็จะทำให้กระบวนการรักษาที่ ตามมาได้ผล แต่ถ้าวินิจฉัยโรคผิดกระบวนการรักษาโรคที่ตามมาก็จะผิดไปด้วยทำให้การรักษาโรค ล้มเหลว
2. การพิจารณาค้นหาทางเลือก ทางเลือกในการแก้ปัญหาอาจจะมีหลายทาง มีกี่ทางเลือก เราจะต้องนำมาพิจารณาให้หมดเพราะจะทำให้เรามีทางเลือกที่หลากหลายขึ้น
3. การประเมินผลทางเลือก คือ การทำการพิจารณาทางเลือกแต่ละทางว่ามีข้อดี อย่างไรบ้าง ข้อเสียอย่างไรบ้างในขั้นตอนของการประเมินผลทางเลือกถ้าจะให้ดีควรที่จะมีการนำ เอาเทคนิคการวิเคราะห์เชิงปริมาณมาช่วยในการประเมินผลทางเลือกด้วยเพราะจะทำให้การตัดสินใจ เลือกลงเลือกทำได้ง่ายขึ้น
4. การตัดสินใจเลือกทางเลือกและการนำทางเลือกไปปฏิบัติเลือกทางเลือกที่ดี ที่สุดและนำไปปฏิบัติเพื่อที่จะแก้ไขปัญหาแล้วตรวจสอบประสิทธิผลของการนำทางเลือกนั้นไปปฏิบัติ จากข้อมูลย้อนกลับของกระบวนการในการตัดสินใจ

ทฤษฎีการบริหารแบบระบบราชการของแมกซ์เวเบอร์ (Max Weber)

1. การจัดการตามแบบระบบราชการ (Bureaucratic Management)
แมกซ์เวเบอร์ (Max Weber) เป็นชาวเยอรมันและเป็นนักปราชญ์ที่มีชื่อเสียงและยิ่งใหญ่ที่มีความ รอบรู้ในศาสตร์ต่างๆ เช่น วิชากฎหมาย การเมือง การปกครอง ประวัติศาสตร์ และเศรษฐกิจ และได้ ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งการจัดการตามแบบระบบราชการ ในการทำความเข้าใจองค์การแบบระบบราชการ นั้นมีหลักการที่สำคัญ ดังนี้ (Anthony & Gales, อ้างถึงใน ภูมิพิพัฒน์ รักพรมงค, 2559, หน้า 12)
2. หลักของการแบ่งงานกันทำ (Division of Labour) หมายถึง หลักในการสร้าง ความชัดเจน และความสมดุลระหว่างอำนาจหน้าที่กับความรับผิดชอบโดยให้ถูกต้องตามกฎระเบียบ ขององค์การ การแบ่งงานกันทำตามวิธีนี้ถือว่าเป็นความรับผิดชอบที่เป็นทางการ
3. หลักของการกำหนดอำนาจหน้าที่ตามสายการบังคับบัญชา (Hierarchy of Authority) หมายถึง การกำหนดตำแหน่งต่างๆ ที่ให้อำนาจหน้าที่ลดหลั่นลงมาตามสายการ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในสายการบังคับบัญชา

4. หลักของความสามารถ (Technical Competency) หมายถึง หลักการสำคัญในการจัดบุคคล เพื่อบรรจุหรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามหลักความรู้ความสามารถของบุคคล โดยการใช้กระบวนการทดสอบ การฝึกอบรม และการศึกษาของบุคลากร

5. หลักของกฎ ระเบียบ ความมีวินัย และการควบคุม (Rules, Disciplines and Control) หมายถึง การบริหารงานโดยใช้กฎระเบียบเป็นหลัก และกำหนดรูปแบบไว้ให้ชัดเจนในการบริหาร จะต้องชี้ระบบเอกสารเป็นสำคัญ โดยไม่คำนึงถึงความสัมพันธ์ส่วนตัว

6. หลักของความเป็นกลางทางการบริหาร (Administrative Officials) หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆ เป็นผู้ที่มีเกียรติ มีอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ เป็นองค์ประกอบในการทำงานตามตำแหน่งนั้น อุปกรณ์ และเครื่องมือจะอยู่คู่กับตำแหน่งไม่ใช่คู่กับบุคคล

7. หลักของการเป็นบุคลากรของฝ่ายบริหารและได้รับเงินเดือนประจำ (Career Official and Fixed Salary) หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารจะต้องเป็นบุคลากรประจำ มีการจ้างงานตลอดชีพ และจัดให้มีเงินเดือนประจำในอัตราคงที่ในแต่ละปี 8-10

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ทฤษฎีการการจัดการบริหารจัดการเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ของบุคคล 2 คนขึ้นไป เป็นแนวความคิดหรือความเชื่อที่เกิดขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์ มีการทดสอบและการสังเกตจนเป็นที่แน่ใจ ทฤษฎีเป็นข้อสรุปอย่างกว้างที่อธิบายพฤติกรรมกรรมการบริหารองค์กร อย่างเป็นระบบ ถ้าทฤษฎีได้รับการพิสูจน์บ่อยๆ ก็จะกลายเป็นกฎเกณฑ์ ทฤษฎีเป็นแนวความคิดที่มีเหตุผลและสามารถนำไปประยุกต์ และปฏิบัติได้

กระบวนการบริหารการศึกษา

กระบวนการของการบริหารของแต่ละองค์กรนั้นมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับว่าองค์กรไหนจะใช้วิธีการใดในการบริหารจัดการกับทรัพยากรภายในองค์กรของตน เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์สูงสุดตามที่องค์กรนั้นๆ ได้วางไว้

ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล (2559, หน้า 10) ได้อธิบายถึง กระบวนการการบริหารเป็นขั้นตอนต่อเนื่องกันการบริหารที่ดีจึงต้องอาศัยกระบวนการบริหารเป็นหลักการบริหารที่นิยมกันมากที่สุดและสามารถนำมาใช้เป็นหลักในการบริหารงานต่างๆ ไป คือ โดยกระบวนการบริหารของลูเธอร์ กุลิก (Luther Gulick) เรียกว่า "POSDCoRB" ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการ

1. การวางแผนงาน (Planning) หมายถึง การจัดวางโครงการ แผนปฏิบัติงาน และวิธีการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าผู้จัดการองค์กรต้องวางแผนงานทุกชั้น ตอนของการปฏิบัติงาน เพราะแผนงานจะเป็นแนวทางปฏิบัติทั้งองค์กรซึ่งประกอบด้วยแผนงานหลัก และแผนงานย่อย แผนงานต้องมีลักษณะยืดหยุ่น

2. การจัดหน่วยงาน (Organizing) หมายถึง การกำหนดโครงสร้างอำนาจหน้าที่ การแบ่งส่วนงาน และการจัดสายงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์

3. การจัดตัวบุคคล (Staffing) หมายถึง การบริหารงานด้านบุคลากร ได้แก่ การจัดอัตรากำลังการสรรหาและพัฒนาบุคลากรการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งการส่งเสริมขวัญและกำลังใจสวัสดิการ และการเสริมสร้างบรรยากาศในการทำงาน "คน" เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดที่ส่งผลให้งานสำเร็จหรือล้มเหลว

4. การอำนวยการ (Directing) หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการการควบคุมบังคับบัญชาและการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ในฐานะหัวหน้าหน่วยงาน หัวหน้าต้องมอบหมายหน้าที่ให้ลูกน้องแต่ละคนตามลำดับโดยให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับความรับผิดชอบแต่ละตำแหน่ง ประกาศใช้ระเบียบให้ปฏิบัติตาม มีการตัดสินใจสั่งการอย่างถูกต้องและรวดเร็ว

5. การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง การประสานกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีและนำไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน

6. การรายงาน (Reporting) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากรระดับต่างๆ ในหน่วยงาน เพื่อให้ผู้บริหารและสมาชิกหน่วยงานได้รับทราบความเคลื่อนไหวและความคืบหน้าของกิจการอย่างสม่ำเสมอ

7. การบริหารงบประมาณ (Budgeting) หมายถึง การจัดทำงบประมาณ การจัดทำบัญชีการใช้จ่ายเงิน และการควบคุมตรวจสอบทางการเงินและทรัพย์สิน

นิรมล รอดไพ และวรภฤต เกื้อนช่าง (2564, หน้า 43) ได้อธิบายถึงกระบวนการบริหาร (Process of administration) ไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการโดยมีกระบวนการที่เรียกกันย่อๆ ว่า "APPOSD CORB" กล่าวโดยรวมแล้วจะเป็นกระบวนการที่ใช้อำนาจหน้าที่ (Authority) ของบุคคล เพื่อกำหนดนโยบาย (Policy) และดำเนินการวางแผน (Planning) จัดองค์การ (Organizing) การจัดการบุคคล (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Co-ordinating) การควบคุมงาน (Controlling) การรายงาน (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting) อันเป็นผลไปสู่กระบวนการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อความสำเร็จตามจุดประสงค์ของหน่วยงาน

สุทธิดา จำรัส และคนอื่นๆ (2562, หน้า 151) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารว่า มีองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญ 4 ประการ เรียกว่า PODC โดยถือว่าการจัดหาบุคลากรในการทำงานแท้จริงสามารถขยายผลเป็นส่วนหนึ่งในการจัดองค์การ และการสั่งการได้กระบวนการบริหารมีขั้นตอน ดังนี้ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การสั่งการหรือการชักนำ (Directing/Leading) และการควบคุม (Controlling)

ภูมิพิพัฒน์ รักพรมงค (2559, หน้า 51-54) ได้สรุปกระบวนการบริหาร POCCE ของฟาโยล์ (Fayol, 1976) ผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งทฤษฎีการจัดการตามหลักกระบวนการบริหารตามวัตถุประสงค์ 2 ประการ

ประการแรก ฟาโยล์เห็นว่านักบริหารจะต้องทำหน้าที่ทางการบริหารซึ่งประกอบด้วย

1. วางแผน (Planning)
2. การจัดองค์การ (Organizing)
3. การสั่งการ (Commanding)
4. การประสานงาน (Coordination)
5. การควบคุม (Controlling)

ประการที่สอง นักบริหารจะต้องทราบถึงหลักการบริหารที่สำคัญๆ หลักการบริหารที่มีประสิทธิผลของฟาโยล์ ที่มีอยู่ 14 ข้อ ดังนี้

1. หลักของการแบ่งงานกันทำ (Division of Work) ในการบริหารนั้นจะมีงานเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ดังนั้นนักบริหารจะต้องแบ่งงานที่เกิดขึ้นเป็นจำนวนมากให้บุคลากรที่เป็นสมาชิกองค์การรับเอางานไปทำโดยเน้นความชำนาญและความเชี่ยวชาญเฉพาะของบุคลากรที่อยู่ในองค์การ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานสูงสุดตามหลักเศรษฐศาสตร์

2. หลักที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ (Authority and Responsibility) ในการบริหารนั้นบุคลากรผู้ที่ได้รับมอบหมายงานให้ทำจะเกิดความผูกพันต่อผู้บังคับบัญชาในลักษณะของความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ดังนั้นในการที่จะทำให้งานที่ได้รับมอบหมายนั้นสำเร็จจะต้องมีการกำหนดอำนาจหน้าที่ให้เหมาะสมกับความรับผิดชอบที่บุคลากรมี

3. หลักของความมีระเบียบวินัย (Discipline) ระเบียบวินัย คือ ข้อตกลงกติกากาที่ใช้ร่วมกันของบุคลากรองค์การ ระเบียบวินัยจะเป็นกรอบในการควบคุมพฤติกรรมของบุคลากรองค์การให้เป็นไปในทิศทางที่เอื้อต่อการบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์การ

4. หลักของการมีผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว (Unity of Command) บุคลากรที่เป็นสมาชิกองค์การนั้นจะต้องฟังคำสั่งจากเจ้านายเพียงคนเดียวเพื่อป้องกันความสับสนในการปฏิบัติงานการสั่งงานใดๆ ต้องเป็นไปตามลำดับสายการบังคับบัญชา

5. หลักของการมีเป้าหมายเดียวกัน (Unit of Direction) ในการทำงานนั้นบุคลากรขององค์การจะต้องมีเป้าหมายเดียวกันดังนั้นกิจกรรมการทำงานของบุคลากรทุกคนจะต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายเดียวกัน

6. หลักของผลประโยชน์ส่วนตัวมีความสำคัญน้อยกว่าผลประโยชน์ขององค์การ (Subordination of Individual to the General Interest) ผลประโยชน์ของบุคลากรที่เป็นสมาชิกองค์การมีความสำคัญน้อยกว่าผลประโยชน์ส่วนรวมขององค์การ ดังนั้นในการทำงาน

สมาชิกองค์การจะต้องทุ่มเทเสียสละ ในยามที่องค์การต้องการความช่วยเหลือทั้งในยามปกติและในยามวิกฤติ

7. หลักของการกำหนดค่าตอบแทนและวิธีการจ่ายค่าตอบแทน

(Remuneration and Methods) การจ่ายค่าตอบแทนให้แก่บุคลากรขององค์การควรที่จะให้มีความยุติธรรมและตอบสนองความพึงพอใจทั้งของสมาชิกองค์การและผู้บริหารเท่าที่จะพึงทำได้

8. หลักของการรวมอำนาจ (Centralization) ในการบริหารนั้นอำนาจในการตัดสินใจควรที่จะรวมไว้ที่จุดศูนย์กลางเพื่อที่จะทำให้สามารถควบคุมส่วนต่างๆ ไปได้ เช่น อำนาจในการอนุมัติเงินอำนาจในการบริหารงานบุคคล เป็นต้น

9. หลักการจัดสายการบังคับบัญชา (Scalar Chain) จะต้องมีการจัดสายการบังคับบัญชาในการบริหารงานองค์การเพื่อที่จะให้ทราบถึงลักษณะของอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบตลอดจนไปถึงลักษณะของการติดต่อสื่อสาร

10. หลักของความเป็นระเบียบเรียบร้อย (Order) ในการบริหารนั้นจะต้องมีการจัดสถานที่ทำงานตลอดจนวัสดุสิ่งของให้อื้อต่อการปฏิบัติงานและเสริมสร้างบรรยากาศในที่ทำงานให้น่าทำงาน

11. หลักของความเสมอภาค (Equity) ในการบริหารงานนั้นคนที่เป็นผู้บริหารจะต้องให้ความเสมอภาคและมีความยุติธรรมต่อผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะในเรื่องของการแบ่งงานให้ทำการพิจารณาความดีความชอบตลอดจนการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งในการทำงาน

12. หลักของความมั่นคงในงาน (Stability of Tenure) สำหรับการบริหารงานนั้นจะต้องทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความรู้สึกว่าตัวของเขาที่มีความมั่นคงในการปฏิบัติงาน เช่นการจัดให้มีการเซ็นสัญญาจ้างงานซึ่งกำหนดระยะเวลาในการจ้างที่ชัดเจนและเป็นธรรม การจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานให้น่าทำงานและการจัดเครื่องป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงาน

13. หลักของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Initiative) ในการบริหารงานนั้นผู้บริหารที่เก่งและฉลาดจะต้องรู้จักนำเอาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของผู้ใต้บังคับบัญชามาใช้ประโยชน์ในการทำงานความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของผู้ใต้บังคับบัญชาอาจ ได้มาจากการระดมสมองหรือการปรึกษาหารือเพื่อแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

14. หลักของความสามัคคี (Esprit de Corps) ในการบริหารงานนั้นในการที่จะทำให้งานบรรลุเป้าหมายนั้นจะต้องมีการสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันให้เกิดขึ้นในการทำงาน ซึ่งอาจจะทำได้โดยการจัดให้มีกิจกรรมระหว่างสมาชิกร่วมกัน เช่น การจัดงานกีฬา การจัดทัศนศึกษาดูงานการจัดงานเลี้ยง

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า กระบวนการบริหารมีส่วนสำคัญที่จะช่วยให้หน่วยงานตั้งอยู่ได้มีความเจริญก้าวหน้าและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ กระบวนการบริหารจึงเป็นศาสตร์ที่ต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจ การเป็นผู้บริหารที่ดีจะต้องทราบถึงงานหรือภารกิจในการบริหารองค์การและหลักการบริหาร หัวใจของหลักการบริหารก็คือ กระบวนการบริหาร ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การบริหารงานบุคคลการอำนวยความสะดวก การประสานงาน การรายงานผล และการจัดทำงบประมาณ ซึ่งการบริหารนี้ใช้ได้ทั้งการบริหารรัฐกิจและการบริหารธุรกิจ

แนวคิดมาตรฐานระบบประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพ (Quality Assurance) เป็นวิธีบริหารจัดการเพื่อเป็นหลักประกันหรือสร้างความมั่นใจว่ากระบวนการหรือการดำเนินงานจะทำให้ได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพตรงตามที่กำหนด การประกันคุณภาพเป็นการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดประสิทธิผล และสร้างความพึงพอใจให้ผู้ใช้ถือว่าผลลัพธ์นั้นมีคุณภาพการประกันคุณภาพภายในเป็นการสร้างระบบและกลไกในการพัฒนาติดตาม ตรวจสอบ และประเมินการดำเนินงานของสถาบัน/องค์กร ให้เป็นไปตามนโยบายเป้าหมายและระดับคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด โดยสถานศึกษาและหรือหน่วยงานต้นสังกัด โดยหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษากำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อสถาบัน/หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกการประกันคุณภาพภายนอกเป็นการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอกโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. หรือ บุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองเพื่อเป็นการประกันคุณภาพให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้การประเมินมีความสมดุลระหว่างเกณฑ์ที่กำหนดกับงานที่สถานศึกษาดำเนินการ (กรมยุทธศึกษาทหารเรือ, 2564, หน้า 1)

หลักการที่นำไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษา

การดำเนินการประกันคุณภาพเป็นกระบวนการดำเนินการอย่างต่อเนื่องมีการทบทวนการติดตามกระบวนการผลได้อย่างใกล้ชิด ดังนี้ (พระเมธีปริยัตินาดา และคนอื่นๆ, 2564, หน้า 378)

1. หลักการเกี่ยวกับการจัดการให้ความบกพร่องมีค่าเป็นศูนย์ (Zero Defects Concept) โดย Philip Crosby ได้กล่าวไว้ว่า ความบกพร่องเป็นศูนย์เป็นโปรแกรมที่เน้นมาตรฐานในการปฏิบัติงาน โดยเชื่อว่าความผิดพลาดทั้งหลายเกิดจากสาเหตุสำคัญ 2 ประการ คือ 1) ขาดความรู้ 2) ขาดความเอาใจใส่ และเสนอว่าจำเป็นเริ่มพัฒนาสาเหตุ โดยต้องทำให้เกิดข้อตกลงในผู้ปฏิบัติงาน เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงาน นั่นคือ ต้องสร้างทัศนคติที่มีต่อการนำหลักการเกี่ยวกับความบกพร่องเป็นศูนย์ไปใช้เพื่อให้เกิดมาตรฐานเสียก่อน (Crosby, 1979, อ้างถึงใน พระเมธีปริยัติธาดา และคนอื่นๆ, 2564, หน้า 378)

2. โปรแกรมการปรับปรุงคุณภาพตามแนวคิดของ Crosby (Crosby's Quality Improvement Program) ได้เสนอแนะขั้นตอนในการปรับปรุงคุณภาพไว้ 14 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การให้คำมั่นสัญญาโดยฝ่ายบริหาร
- 2) การสร้างทีมงานเพื่อการปรับปรุงคุณภาพ
- 3) การสร้างเครื่องมือตรวจวัดคุณภาพ
- 4) การกำหนดค่าใช้จ่ายเพื่อการปรับปรุงคุณภาพ
- 5) สร้างความตระหนักเรื่องคุณภาพให้เกิดขึ้นกับบุคคลทุกกลุ่ม
- 6) การแก้ไขปัญหาด้วยคุณภาพที่ได้แยกแยะไว้แล้ว
- 7) เตรียมการให้มีวันแห่งการปลอดความบกพร่อง (Zero defects day)
- 8) การฝึกอบรมหัวหน้างาน
- 9) รักษาสภาพของการเป็นวันปลอดความบกพร่องต่อไป
- 10) การตั้งเป้าหมายด้านคุณภาพ
- 11) สร้างกระบวนการแก้ไขความผิดพลาด
- 12) ให้การยอมรับและเห็นคุณค่าของความสำเร็จ
- 13) ก่อตั้งคณะที่ปรึกษาด้านคุณภาพ
- 14) ทบทวนกระบวนการ (Crosby, 1979; Sallis, 1993; Dale & Michelon, 1994; Goetsch & Davis, 1994, อ้างถึงใน พระเมธีปริยัติธาดา และคนอื่นๆ, 2564, หน้า 379)

3. การปรับปรุงคุณภาพตามแนวคิดของจูราน (Juran's Ten Stops to Quality Improvement) ดังนี้

- 1) สร้างความตระหนักให้เห็นความจำเป็นและโอกาสในการปรับปรุงคุณภาพ
- 2) ตั้งเป้าหมายสำหรับการปรับปรุง
- 3) จัดองค์การเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
- 4) จัดให้มีการฝึกอบรม
- 5) สร้างโครงการที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหา
- 6) รายงานความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน
- 7) ให้การยกย่องผู้ปฏิบัติงานรวมทั้งให้ความสำคัญและให้การยอมรับว่าปรับปรุงคุณภาพเป็นสิ่งจำเป็น
- 8) เผยแพร่ผลการปฏิบัติงานให้ได้รับทราบโดยทั่วกัน
- 9) บันทึกผลการปฏิบัติงาน
- 10) การพัฒนาระบบการทำงานและกระบวนการทำงานปกติในหน่วยงานเป็นประจำในแต่ละปีเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (พระเมธีปริยัติธาดา และคนอื่นๆ, 2564, หน้า 379)

4. แนวคิดเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพครบวงจร PDCA วงจร PDCA โดยเดมมิง (Deming, 1986, อ้างถึงใน พระเมธีปริยัติธาดา และคนอื่นๆ, 2564, หน้า 379) ได้เสนอแนวคิดบนพื้นฐานของการทำงานที่มีความคงเส้นคงวา (Stable) และสามารถทำนายได้ (Predictable) เพื่อให้เกิดการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยการใช้วงจร PDCA มีดังต่อไปนี้ คือการวางแผน (Plan P) ขั้นตอนการศึกษาปัญหา กำหนดเป้าหมาย การแก้ปัญหา และการวางแผนการแก้ปัญหาในการ

ปฏิบัติงานการปฏิบัติตามแผน (Do-D) ขั้นตอนการดำเนินการแก้ปัญหาหรือการนำวิธีการแก้ปัญหาไปปฏิบัติซึ่งต้องออกแบบวิธีการดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาคำตรวจสอบ (Check-C) การตรวจสอบประเมินว่าการดำเนินการบรรลุผลตามความต้องการหรือไม่ การตรวจสอบประเมินอย่างต่อเนื่องจะสร้างความมั่นใจว่าคุณภาพของผลผลิตจะมีอยู่ตลอดเวลาการกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหา (Act-A) ขั้นตอนการนำวิธีการแก้ปัญหาที่ได้จากการตรวจสอบแล้วว่า ได้ผลอย่างไรมากำหนดเป็นมาตรฐานการทำงานเพื่อยึดถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไป หากพบว่าเกิดข้อบกพร่องขึ้นใด ให้ปฏิบัติการแก้ไขตามลักษณะของปัญหาที่ค้นพบ สรุปการหมุนวัฏจักร PDCA

5. หลักความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) ซึ่ง มิลลิแกน (Milliken, 1971, อ้างถึงใน พระเมธีปริยัติธาดา และคนอื่นๆ, 2564, หน้า 380) กล่าวว่า ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้นี้เป็นการตรวจสอบอย่างเข้มงวดโดยนักการศึกษาหรือครูผู้สอน เพื่อจะแสวงหาวิธีการให้โรงเรียนได้ใช้งบประมาณหรือวิธีการต่างๆ ในการทดสอบที่จะยืนยันได้ว่าครูสอนนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงมีการเน้นให้มีการปรับปรุงทั้งในด้านการเรียนการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทักษะคติและพฤติกรรมของนักเรียน รวมทั้งเน้นให้มีการรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนเพื่อจะเป็นสื่อสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในการดำเนินการเพื่อแสดงความรับผิดชอบนั้น สิ่งที่สำคัญประการแรกคือการวางแผน เพราะการวางแผนจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติรู้เป้าหมายการดำเนินงานต่างๆ และสามารถจะวัดความสำเร็จของการดำเนินการตามเป้าหมาย

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาและหลักการสำคัญที่จะนำไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นหลักการเกี่ยวกับความบกพร่องเป็นศูนย์ หลักการในการวางแผนคุณภาพ การควบคุมคุณภาพ และการปรับปรุงคุณภาพ วงจร PCDA รวมทั้งหลักการเกี่ยวกับการแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ เป็นหลักการที่รู้จักกันดีในวงการธุรกิจ และอุตสาหกรรมเพื่อใช้การปฏิบัติและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นแนวคิดที่มีคุณค่าและจะเป็นประโยชน์อย่างสูงต่อการพัฒนาการปฏิบัติงานซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาได้

กฎหมายที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ว่าด้วยความสำคัญในเรื่องการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา เพราะได้กำหนดสาระบัญญัติฉบับนี้ไว้หมวดในหมวดที่ 6 มาตรฐาน และการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ตระหนักและดำเนินการในเรื่องมาตรฐานนี้ครบถ้วน ถูกต้อง ปรากฏไว้ในมาตรา 47 ถึงมาตรา 51 แต่ละมาตราแสดงให้เห็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติของสถานศึกษาได้ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 29-31)

มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยสาระในมาตรานี้กล่าวถึงความสำคัญของระบบการประกันคุณภาพที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานของสถานศึกษาระบบการประกันคุณภาพมีสองลักษณะ คือ การประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอกซึ่งรายละเอียดในเรื่องระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก โดยสาระในมาตรานี้ กล่าวถึงหน้าที่ของสถานศึกษา คือ การประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องของสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด การดำเนินงานของสถานศึกษาตามแนวทางที่กำหนดในมาตรานี้ต้องดำเนินการดังนี้ ต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพ ต้องดำเนินการต่อเนื่องเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารปกติ ต้องจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาและการเตรียมรับการประเมินภายนอก

มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้ายและเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนการประเมินคุณภาพสถานศึกษาจากองค์กรภายนอก จะดำเนินการโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นองค์การมหาชน สำนักงานนี้มีหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการปฏิบัติ และดำเนินการให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาทุกแห่งจะต้องได้รับการประเมินอย่างน้อยหนึ่งครั้งในรอบห้าปี สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาจะต้องทำรายงานผลการประเมินสถานศึกษาเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสถานศึกษาที่ถูกประเมิน รวมทั้งจะต้องเปิดเผยรายงานให้สาธารณชนทราบด้วย รายงานการประเมินนี้จะต้องเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษา กล่าวคือ สถานศึกษาจะได้ทราบข้อมูลว่า ของตัวเองเด่นด้อยในเรื่องไหน ควรปรับปรุง

อย่างไรต้นสังกัดได้ทราบว่าคุณภาพการศึกษาในความพร้อมหรืออยู่ในสภาพเช่นไร ต้องส่งเสริมสนับสนุนในเรื่องอะไรบ้าง

มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา ให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคล หรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น โดยสาระในมาตรานี้ เป็นบทบังคับให้สถานศึกษาสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาจะปฏิเสธการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก ตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) กำหนดไม่ได้แต่จะต้องอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ให้ครบถ้วนตามกระบวนการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา 51 ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาได้ไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือคณะกรรมการอุดมศึกษา เพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไขการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในแต่ละมาตรฐานจะมีเกณฑ์เพื่อพิจารณาว่าคุณภาพอยู่ในระดับใด หากประเมินแล้วเรื่องไหนยังไม่ผ่านเกณฑ์ผู้ประเมินก็จะเสนอแนะให้สถานศึกษานั้นปรับแก้และจะกำหนดระยะเวลาให้ดำเนินการปรับแก้ไว้ด้วย

แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาแนวใหม่

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561, หน้า 1-2) จากประกาศกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนที่ 11 ก หน้า 3 เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2561 กล่าวถึง การประกันคุณภาพการศึกษา หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล โดยให้

สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ และประเภท การศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง ให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปีให้หน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพให้ สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาเพื่อเป็นกลไกในการควบคุม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ให้เกิด การพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สังคม ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
 2. การจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ดังนี้
 - 2.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน การศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ดำเนินการและถือเป็นความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งนี้ สถานศึกษาอาจกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ได้
 - 2.2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับสภาพ ปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยสะท้อนคุณภาพความสำเร็จ อย่างชัดเจนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
 - 2.3 ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
 - 2.4 ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ทั้งระดับบุคคลและระดับ สถานศึกษา และกำหนดการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม
 - 2.5 ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษาและนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา
 - 2.6 จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา นำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบและจัดส่งรายงานดังกล่าวต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นประจำทุกปี

2.7 พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง(Self-Assessment Report: SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3. สถานศึกษาแต่ละแห่งให้ความร่วมมือกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามข้อเสนอแนะของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และหน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2561, หน้า 17-22) ได้มีนโยบายปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา ปรับเปลี่ยนระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยให้มีการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกตามแนวคิดหลักการว่า สถานศึกษาสามารถออกแบบระบบการประกันคุณภาพภายในที่เหมาะสม เป็นไปได้และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาได้ด้วยตนเอง การประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการยืนยันระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ผลที่ได้จากการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกนั้นจะต้องสามารถนำไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้ด้วย รายละเอียดการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

สถานศึกษาประกาศใช้มาตรฐานและเป้าหมายการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาให้ครอบคลุมทุกระดับการศึกษาที่สถานศึกษาจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา เป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง ด้วยการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ ดำเนินการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา จุดเน้น บริบท ความต้องการ ทิศทางการจัดการศึกษา อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา นำมากำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาโดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา ทั้งนี้สถานศึกษาสามารถกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพิ่มเติมได้พิจารณา กำหนดเป้าหมายความสำเร็จทั้งเชิงปริมาณ หรือเชิงคุณภาพในปีการศึกษาปัจจุบันโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศผลการดำเนินงานของปีการศึกษาที่ผ่านมาอย่างเหมาะสมและเป็นไปได้

2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ต้องสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาและมีการจัดทำอย่างเป็นระบบ สถานศึกษาต้องจัดทำแผน 2 ประเภท ดังนี้

2.1 แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เป็นแผนระยะกลาง 3-5 ปี โดยสถานศึกษาสามารถนำแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์มาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้วยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัจจัยภายในสถานศึกษา วิเคราะห์โอกาส และอุปสรรคของปัจจัยภายนอกสถานศึกษา ประเมินสถานภาพของสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กำหนดกรอบกลยุทธ์/กลยุทธ์การพัฒนา กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมรองรับ พร้อมประมาณการงบประมาณ ทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา

2.2 แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) เป็นการนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติด้วยการวิเคราะห์ทิศทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษา วิเคราะห์ประมาณการงบประมาณรายรับ รายจ่าย จัดลำดับความสำคัญของโครงการ พร้อมกับจัดทำรายละเอียดของโครงการ กิจกรรมที่ครอบคลุมมาตรฐานของสถานศึกษาด้านคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหารและจัดการ กระบวนการจัดประสบการณ์/จัดการเรียนการสอน นโยบายและจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุตามวิสัยทัศน์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และเพื่อแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงจุดอ่อนของสถานศึกษา

ทั้งนี้สถานศึกษาต้องนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา เสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบก่อนนำไปใช้จริง

3. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดนั้น สถานศึกษาต้องมีระบบกลไกการบริหารและจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา ไม่เป็นภาระกับครูหรือผู้เกี่ยวข้องมากเกินไป สถานศึกษาต้องดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของแผนงานโครงการ กิจกรรมต่างๆ เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด บรรลุเป้าหมายระดับใด โดยสามารถใช้แนวคิด ทฤษฎีหรือผลงานวิจัยที่เน้นความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น การบริหารเชิงระบบ (System Approach) การใช้วงจรการพัฒนาคุณภาพ (PDCA) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) การบริหารแบบมุ่งสัมฤทธิ์ (Total Quality Management) การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management) การใช้ห่วงโซ่คุณภาพ (Chain of Quality) เป็นต้น หรือสถานศึกษาสามารถสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหาร

และจัดการของตนเองก็ได้ นอกจากนี้สถานศึกษาควรจัดระบบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ระบบพัฒนาวิชาการ ระบบพัฒนาครูและบุคลากรระบบการจัดการสภาพแวดล้อม ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศระบบการนิเทศภายใน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นต้น ซึ่งเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา คือ วัฒนธรรมคุณภาพที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา

4. ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ กระทำโดยบุคลากรในหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพที่สะท้อนจุดเด่น และจุดควรพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ผสมผสานกับการประเมินเชิงปริมาณควบคู่กันไป สถานศึกษาต้องกำหนดหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษาตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและระดับสถานศึกษาให้ชัดเจน วิเคราะห์มาตรฐานและเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ประกาศใช้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม ดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง พร้อมทั้งสรุปรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาต่อไป

5. ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

เป็นการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ไปใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาประเด็นที่สถานศึกษาติดตามผล ได้แก่ กระบวนการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากร กระบวนการบริหารและจัดการ การจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ เป็นต้น และการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาว่าดำเนินงานได้บรรลุตามเป้าหมายตัวชี้วัดความสำเร็จที่กำหนดหรือไม่ อย่างไร สถานศึกษาสามารถติดตามผลระหว่างและเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงานก็ได้ สถานศึกษาควรกำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามผล กำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน ติดตามผล วิเคราะห์และกำหนดกรอบพร้อมทั้งสร้างเครื่องมือติดตามผล จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ และรายงานผลการติดตามอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

6. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

รายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR)

ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ต้องสะท้อนคุณภาพของผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา สถานศึกษาต้องนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง โดยรวบรวมข้อมูลสารสนเทศข้อมูลทั่วไปและผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละมาตรฐานไปจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามรูปแบบรายงานที่สถานศึกษากำหนด อาจเสนอเป็นความเรียง การบรรยายประกอบแผนภูมิรูปภาพหรือกราฟ ฯลฯ ตามบริบทของสถานศึกษา โดยใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน นำเสนอข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สารสำคัญของรายงานผลการประเมินตนเองแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 บทสรุปสำหรับผู้บริหาร และส่วนที่ 2 ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา โดยแต่ละมาตรฐานนำเสนอใน 3 ประเด็น คือ 1) คุณภาพในแต่ละมาตรฐานอยู่ในระดับใด 2) มีหลักฐานในการอ้างอิงผลการประเมินตามประเด็นพิจารณาของแต่ละมาตรฐานอย่างไร 3) สถานศึกษาจะมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิมได้อย่างไร สถานศึกษาอาจแนบภาคผนวกที่นำเสนอหลักฐานข้อมูลสำคัญหรือเอกสารอ้างอิงต่างๆ ได้ตามความเหมาะสม นำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ และจัดส่งรายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเป็นประจำทุกปี เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป

ทั้งนี้ สถานศึกษาแต่ละแห่งและหน่วยงานต้นสังกัด ต้องนำข้อมูลจากรายงานผลการประเมินตนเองและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ไปใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพและต่อเนื่อง ยั่งยืนต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาแนวใหม่ มีการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นโดยให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษากำหนดตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกาศใช้มาตรฐานและเป้าหมายการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา โดยให้สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องดำเนินการและถือเป็นการรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งนี้ สถานศึกษาอาจกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพิ่มเติม นอกเหนือจากที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ได้

2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยสะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจน ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และมีการจัดทำอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย แผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี

3. ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี โดยมีคณะกรรมการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและ ประเมินผลการปฏิบัติงานของแผนงานโครงการ กิจกรรมต่างๆ เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด โดยใช้ แนวคิด ทฤษฎี หรืองานวิจัยที่เน้นความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

4. ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยกำหนด ผู้รับผิดชอบในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา กำหนดการประเมินผลและตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยบุคลากรในหน่วยงานหรือ ผู้ที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม

5. ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาและนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ไป ใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาประเด็นที่สถานศึกษา ติดตามผล

6. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา นำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบและจัดส่งรายงานดังกล่าวต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นประจำทุกปี เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเตรียมรับการประเมิน คุณภาพภายนอกต่อไป

7. พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จากที่ได้กล่าวไปสามารถสรุปได้ว่า แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา แนวใหม่ มุ่งเน้นให้สถานศึกษาเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องดำเนินการตามหลักการสำคัญ โดยต้องวางแผนการดำเนินงาน สถานศึกษา ต้องจัดทำแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจนและสอดคล้องกับนโยบายและ เป้าหมายที่กำหนด การปฏิบัติตามแผนการดำเนินงาน สถานศึกษาต้องดำเนินการตามแผน การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

มาตรฐานการศึกษาของชาติ หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ ที่พึงประสงค์ของคนไทย เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งยึดเป็นกรอบสำหรับสร้างคนไทย 4.0 ที่แม้แตกต่างตามบริบทของท้องถิ่นและของสถานศึกษา แต่มีจุดหมายร่วมคือ “ธำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก” สามารถเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งในมิติเศรษฐกิจ มิติสังคม และ มิติการเมือง ต่อไปได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และกระทรวงศึกษาธิการ มีการประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2561 สำหรับให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและเตรียมการสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานจากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา การพัฒนามาตรฐานการศึกษา มีแนวคิดที่ต้องเป็นมาตรฐานที่สถานศึกษาปฏิบัติได้จริง ประเมินได้จริง กระชับและจำนวนน้อย แต่สามารถสะท้อนบริบทของสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาได้จริง ข้อมูลที่ได้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับหน่วยงานต้นสังกัด และระดับชาติ ดังนั้น การกำหนดมาตรฐานการศึกษาจึงเน้นที่คุณภาพผู้เรียน คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา และคุณภาพครูมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและข้อกำหนดในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 มาตรฐานการศึกษาในแต่ละระดับ กำหนดเกณฑ์การตัดสินคุณภาพของมาตรฐานมี 5 ระดับ ดังนี้

- ระดับ 1 กำลังพัฒนา
- ระดับ 2 ระดับปานกลาง
- ระดับ 3 ระดับดี
- ระดับ 4 ระดับดีเลิศ
- ระดับ 5 ระดับยอดเยี่ยม

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน

ผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ

ประกอบด้วย ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารการคิดคำนวณ การคิดประเภทต่างๆ การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร การมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นค่านิยม

ที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย รวมทั้งสุขภาพทางร่างกายและจิตสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, หน้า 27)

1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.1 มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ ผู้เรียนมีทักษะในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดในแต่ละระดับชั้น

1.2 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหาผู้เรียนมีความสามารถในการคิดจำแนกแยกแยะใคร่ครวญ ไตร่ตรอง พิจารณาอย่างรอบคอบ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหามีเหตุผล

1.3 มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมผู้เรียนมีความสามารถในการรวบรวมความรู้ได้ทั้งด้วยตัวเองและการทำงานเป็นทีม เชื่อมโยงองค์ความรู้ และประสบการณ์มาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ อาจเป็นแนวความคิด โครงการ โครงงานชิ้นงาน ผลผลิต

1.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้การสื่อสาร การทำงานอย่างสร้างสรรค์ และมีคุณธรรม

1.5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาผู้เรียนบรรลุและมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาจากพื้นฐานเดิมในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะกระบวนการต่างๆ รวมทั้งมีความก้าวหน้าในผลการทดสอบระดับชาติหรือผลการทดสอบอื่นๆ

1.6 มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการจัดการ เจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น การทำงานหรืองานอาชีพ

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

2.1 มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนดผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมเคารพในกฎกติกา มีค่านิยมและจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนดโดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม

2.2 มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทยผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทยรวมทั้งภูมิปัญญาไทย

2.3 ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลายผู้เรียน
ยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้าน เพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา
วัฒนธรรม ประเพณี

2.4 มีสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคมผู้เรียนมีการรักษาสุขภาพกาย
สุขภาพจิต อารมณ์และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัยสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่น
อย่างมีความสุข เข้าใจผู้อื่นไม่มีความขัดแย้งกับผู้อื่น

โดยมีการกำหนดคุณภาพมาตรฐานมาตรฐานด้านด้านคุณภาพผู้เรียนดังนี้
(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, หน้า 28)

1. ระดับคุณภาพกำลังพัฒนา มีประเด็นในการพิจารณาดังนี้

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการ
อ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ ต่ำกว่าเป้าหมายที่ สถานศึกษากำหนด และผู้เรียน
มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน คือ ผู้เรียนมีคุณลักษณะและ
ค่านิยมที่ดีต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด และผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคมต่ำ
กว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

2. ระดับคุณภาพปานกลาง มีประเด็นในการพิจารณาดังนี้

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการ
อ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด และผู้เรียน
มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

2.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน คือ ผู้เรียนมีคุณลักษณะและ
ค่านิยมที่ดีเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด และผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม
เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

3. ระดับคุณภาพดี มีประเด็นในการพิจารณาดังนี้

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน คือ ผู้เรียนมีความสามารถ
ในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น
และแก้ปัญหาได้ ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรม ผู้เรียนมีความสามารถ
ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมปลอดภัย และ
ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

3.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน คือ ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

4. ระดับคุณภาพดีเลิศ มีประเด็นในการพิจารณาดังนี้

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรม ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเอง และสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน และผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น และการทำงาน หรืองานอาชีพ

4.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน คือ ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

5. ระดับคุณภาพยอดเยี่ยม มีประเด็นในการพิจารณาดังนี้

5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรมและนำไปใช้เผยแพร่

5.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเอง และสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน อย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น และการทำงานหรืองานอาชีพ ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดเป็นแบบอย่างได้ ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาไทย ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย และผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

ระบบประกันคุณภาพการศึกษาในกระบวนการบริหารและการจัดการ มีประเด็นพิจารณาในเรื่อง เป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน มีระบบบริหารจัดการ

คุณภาพของสถานศึกษา ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, หน้า 29)

คำอธิบายของมาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ เป็นการจัดระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ อย่างชัดเจน สามารถดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาในทุกกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, หน้า 29)

1. มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน คือ สถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัด รวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม
2. มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา คือ สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การนำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการติดตามตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่องมีการบริหารอัตรากำลังทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบการนิเทศภายใน การนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนา และร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา
3. ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมายสถานศึกษาบริหารจัดการเกี่ยวกับงานวิชาการ ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านเชื่อมโยงวิถีชีวิตจริง และครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย หมายรวมถึง การจัดการเรียนการสอนของกลุ่มที่เรียนแบบควรรวมหรือกลุ่มที่เรียนร่วมด้วย
4. พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ คือ สถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู บุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพและจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียน

5. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และสภาพแวดล้อม
ทางสังคม ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และมีความปลอดภัย

6. จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและ
การจัดการเรียนรู้ คือ สถานศึกษาจัดระบบการจัดการ การพัฒนา และการบริการเทคโนโลยี
สารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา
โดยมีการกำหนดคุณภาพมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการดังนี้
(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, หน้า 30)

1. ระดับคุณภาพกำลังพัฒนา คือ มีประเด็นในการพิจารณาเป้าหมาย
วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ที่สถานศึกษากำหนดไม่ชัดเจน ระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา
แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. ระดับคุณภาพปานกลาง คือ มีประเด็นในการพิจารณาเป้าหมาย วิสัยทัศน์
และพันธกิจ ที่สถานศึกษากำหนดชัดเจนเป็นไปได้ในการปฏิบัติ และมีระบบบริหารจัดการคุณภาพ
ของสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
3. ระดับคุณภาพดี คือ มีประเด็นในการพิจารณาเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และ
พันธกิจ ที่สถานศึกษากำหนดชัดเจนสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เป็นไปได้ในการปฏิบัติ
มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจนส่งผลกระทบต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
ของสถานศึกษา ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา
และทุกกลุ่มเป้าหมาย พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ จัดสภาพแวดล้อม
ทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้
4. ระดับคุณภาพดีเลิศ คือ มีประเด็นในการพิจารณามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์
และพันธกิจ ที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการชุมชน
นโยบายรัฐบาล แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปได้ในการปฏิบัติ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของ
สถานศึกษาที่ชัดเจนมีประสิทธิภาพส่งผลกระทบต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
โดยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตาม
หลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย เชื่อมโยงกับชีวิตจริง พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความ
เชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของครู และสถานศึกษา จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ
และสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และมีความปลอดภัย และจัดระบบเทคโนโลยี
สารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา

5. ระดับคุณภาพยอดเยี่ยม คือ มีประเด็นในการพิจารณาเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการชุมชน นโยบายรัฐบาล แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปได้ในการปฏิบัติ ทนต่อการเปลี่ยนแปลง มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจนมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีการนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุง พัฒนางานอย่างต่อเนื่องและเป็นแบบอย่างได้ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย เชื่อมโยงกับชีวิตจริง และเป็นแบบอย่างได้ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของครูและสถานศึกษา และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนางาน จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และมีความปลอดภัย และจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวกสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ครูรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำผลที่ได้มาให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, หน้า 31)

1. จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริงมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้เฉพาะสำหรับผู้ที่มีความจำเป็น และต้องการความช่วยเหลือพิเศษ ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะแสดงออก แสดงความคิดเห็น สรุปลองค์ความรู้ นำเสนอผลงาน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

2. ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้มีการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อที่หลากหลาย

3. มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวกครูผู้สอนมีการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ให้เด็กรักครู ครูรักเด็ก และเด็กรักเด็ก เด็กรักที่จะเรียนรู้สามารถเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข

4. ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้อีก

5. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์รวมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

โดยมีการกำหนดคุณภาพมาตรฐานมาตรฐานด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563, หน้า 32)

1. ระดับคุณภาพกำลังพัฒนา มีประเด็นในการพิจารณา คือ จัดการเรียนรู้ที่ไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างไม่เป็นระบบ

2. ระดับคุณภาพปานกลาง มีประเด็นในการพิจารณา คือ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตร สถานศึกษา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

3. ระดับคุณภาพดี มีประเด็นในการพิจารณา คือ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

4. ระดับคุณภาพดีเลิศ มีประเด็นในการพิจารณา คือ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก เด็กรักที่จะเรียนรู้ และเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุขมีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครูเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

5. ระดับคุณภาพยอดเยี่ยม มีประเด็นในการพิจารณา คือ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำมาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและมีการเผยแพร่ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก เด็กรักที่จะเรียนรู้ และเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครูและผู้เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ครู และผู้เกี่ยวข้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน และ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษามาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ โดยมีประเด็นพิจารณาในเรื่อง 1) การมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน 2) มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา 3) ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย 4) พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ 5) จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และ 6) จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ซึ่งกระบวนการบริหารและการจัดการส่งผลให้เกิดคุณภาพของผู้เรียนและกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีประสิทธิภาพตามมา ดังนั้นผู้วิจัยได้จึงนำมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการมาใช้เป็นตัวแปรในการศึกษา เพื่อนำไปสู่แนวทางพัฒนาการบริหารระบบประกันคุณภาพการศึกษาในด้านกระบวนการบริหารและจัดการ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ที่จะสามารถทำให้เกิดมาตรฐานในด้านอื่นๆ และส่งผลให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการของโรงเรียนมากที่สุด

บริบทของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 เป็นหน่วยงานทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนด และ แก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตั้งแต่วันที่ 18 สิงหาคม 2553 มีภารกิจหลักในด้านการส่งเสริมสนับสนุนและบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่รับผิดชอบ 5 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองกำแพงเพชร อำเภอพรานกระต่าย อำเภอไทรงาม อำเภอลานกระบือ และอำเภอโกสัมพีนคร (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1, 2565, หน้า 1)

ภารกิจอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 (2565, หน้า 1) ได้กำหนดภารกิจอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาไว้ดังนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่างๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะอนุกรรมการและคณะทำงาน ด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไบบงค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

กลยุทธ์การบริหาร

กลยุทธ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 มีดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนและส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสร้างขีด

ความสามารถในการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

กลยุทธ์ที่ 5 จัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาระบบบริการจัดการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการการศึกษา

วิสัยทัศน์ (Vision)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 บริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีศักยภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ ผู้เรียนมีคุณภาพ ปลอดภัย และได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง

พันธกิจ (Mission)

1. ส่งเสริมการพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพโดยใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมเป็นกลไกในการขับเคลื่อน

2. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานวิชาชีพ

3. พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามฐานสมรรถนะเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงใน

ศตวรรษที่ 21

4. ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความปลอดภัยจาก ภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมทั้งสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

5. ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนได้รับโอกาส ความเสมอภาคและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

นโยบายและจุดเน้น

นโยบายและจุดเน้นการขับเคลื่อนนโยบายการจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ปีการศึกษา 2561

นโยบาย 1 “ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ”

จุดเน้น

1. ส่งเสริมการพัฒนางานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารงานทั่วไปสู่ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เข้มแข็ง
2. ส่งเสริมการสร้างการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามแนวทางโรงเรียนสุจริต
3. ส่งเสริมการป้องกันและแก้ปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศในโรงเรียน
4. ส่งเสริมการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในโรงเรียนตามแนวทางโรงเรียนสีขาว
5. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

นโยบาย 2 “เพิ่มและยกระดับคุณภาพนักเรียนทุกระดับ”

จุดเน้น

1. เพิ่มและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกระดับชั้น
 - 1.1 โรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์เท่ากับหรือสูงกว่าระดับประเทศ
 - 1.1.1 เป้าหมายขั้นต่ำ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มร้อยละ 3 ของค่าเฉลี่ยปีที่ผ่านมา
 - 1.1.2 เป้าหมายท้าทาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มร้อยละ 3 จากค่าเฉลี่ยปีที่ผ่านมา (+3)
 - 1.2 โรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับประเทศ
 - 1.2.1 เป้าหมายขั้นต่ำ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มร้อยละ 3 จากค่าเฉลี่ยปีที่ผ่านมา (+3)
 - 1.2.2 เป้าหมายท้าทาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มเท่ากับหรือสูงกว่าระดับประเทศในปีที่ผ่านมา
2. เพิ่มศักยภาพและทักษะวิชาการ
 - 2.1 ระดับปฐมวัย กิจกรรมเรียนปนเล่นสร้างสรรค์ผลงานปั้นดินน้ำมันและสร้างภาพฉีก ตัด ปะ

2.2 ระดับ ป.1-ป.3 การเรียนรู้เพื่อการอ่านออก เขียนได้และคิดเลขเป็น ป.1
 เร่งการอ่านและการเขียน (รู้พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ แจกหลูกผสมคำ) ป.2 พัฒนาทักษะการอ่าน
 การเขียนและเสริมทักษะการคิดคำนวณ ป.3 พัฒนาทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์เขียนและสร้างสรรค์
 ผลงานเรียงความ

2.3 ระดับ ป.4-ป.6 การเรียนรู้เพื่ออ่านคล่อง เขียนคล่องและคิดเลขคล่อง
 โดยพัฒนาทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์เขียนและคิดคำนวณ สร้างสรรค์ผลงานเขียนเรียงความ
 หนังสือเล่มเล็กและโครงงานอย่างง่าย

2.4 ระดับ ม.1-3 การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยพัฒนา
 ทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์เขียน และคิดคำนวณ สร้างสรรค์ผลงาน เขียนเรียงความ หนังสือเล่มเล็ก
 และโครงงาน

2.5 นักเรียนทุกคน ทุกระดับชั้นมีลายมือสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย

2.6 นักเรียนทุกคนสามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ

2.6.1 ทุกคน (ป.1-ม.3) สื่อสารด้วยบทสนทนาภาษาอังกฤษ 10 Unit
 และ Cass Room Language

2.6.2 ป.1-6 สื่อสารด้วยบทพูด Speaking about yourself

2.6.3 ม.1-3 สื่อสารด้วยบทพูด Visiting Kamphaengphet the Land
 of World Heritage

3. เพิ่มศักยภาพและทักษะอาชีพ

3.1 หนึ่งนักเรียนหนึ่งอาชีพ (รู้และเข้าใจหรือมีทักษะเกี่ยวกับอาชีพที่ตนเอง
 ชอบ)

3.2 หนึ่งนักเรียนหนึ่งศิลปะ (รู้และเข้าใจหรือมีทักษะกิจกรรมทัศนศิลป์หรือ
 ดนตรีหรือนาฏศิลป์หรือขับร้อง)

3.3 หนึ่งนักเรียนหนึ่งกีฬา (รู้และเข้าใจหรือมีทักษะเกี่ยวกับกีฬาที่ตนเองชอบ)

4. เพิ่มศักยภาพและทักษะชีวิตด้วยกิจกรรมลูกเสือ

4.1 แต่งชุดลูกเสือ เนตรนารี หรือยุวกาชาด ทุกวันพุธ

4.2 เปิดประชุมกองลูกเสือ หรือยุวกาชาดในภาคเช้า

4.3 ทำการเรียนการสอนรายวิชาปกติด้วยวิถีชีวิตและกระบวนการหมู่ลูกเสือ
 หรือยุวกาชาด

4.4 เรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิต ทักษะลูกเสือ เนตรนารีหรือยุวกาชาดตอนเย็น
 และปิดการประชุมกอง

4.5 เข้าค่ายพักแรมปลายปีการศึกษาเพื่อใช้และทดสอบทักษะชีวิต ทักษะ
ลูกเสือ เนตรนารีหรือยุวกาชาด

5. พัฒนาความเป็นคนดีของครอบครัวและสังคม ด้วยกิจกรรมบูรณาการที่
หลากหลาย

5.1 ศาสตร์พระราชาสู่การเรียนรู้ในโรงเรียน และกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง

5.2 กิจกรรมโรงเรียนวิถีพุทธ (กิจกรรมพานักเรียนไปวัด/เรียนรู้ศีลธรรมกับ
พระ)

5.3 กิจกรรมปลูกฝังค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่ชุมชน/ชมรมยุวชน
จิตอาสา

ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบประเมินปีงบประมาณ 2563

ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบประเมินปีงบประมาณ 2563 พบว่า
สถานศึกษาในสังกัด ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน
202 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 สถานศึกษาในสังกัดที่เข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 4
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 แห่ง มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรอง
มาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในระดับดีขึ้นไป ทั้ง 3 มาตรฐาน จำนวน
8 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 88.89 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1, 2564,
หน้า 14-15)

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร
เขต 1 ที่ได้รับการประกันคุณภาพภายนอก ระยะที่ 1 การประเมิน SAR ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.
2564 ซึ่งการประเมินผลดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงคุณภาพการศึกษา มีโรงเรียนเพียง 52 แห่งจาก
ทั้งหมด 202 แห่ง ได้รับการประเมินคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และมีผลการ
ประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) และมีผลการประเมินอยู่ในระดับ 3 ดีขึ้นไป จำนวน
51 แห่ง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1, 2565, หน้า 18)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่สามารถเรียนรู้ด้วยตัวเองได้ทั้งหมด จึงต้องมีการค้นคว้าหา
ข้อมูลเพิ่มเติมในหลายๆ ด้าน เพื่อทำการรวบรวมข้อมูลนำมาวิเคราะห์เป็นรูปแบบแนวทางในการทำ
วิจัย โดยการหาข้อมูลจากงานวิจัยที่ใกล้เคียงหรืองานวิจัยที่มีขั้นตอนการทำที่คล้ายกัน ทั้งงานวิจัย
ทั้งในและต่างประเทศ มาเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าและทำงานวิจัย

งานวิจัยในประเทศ

วรรณภา นันทะสาร (2564) ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 และเพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และขนาดของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งสิ้น 159 คน และได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า IOC ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบที (t-test แบบ Independent Samples) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษาและครู พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

วัชรินทร์ ภูมิภาค (2563) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับการศึกษาชั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 และ 2) พัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้

ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในจากสถานศึกษาขนาดเล็กที่ไม่ผ่านการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสาม สถานศึกษาจำนวน 29 สถานศึกษา สถานศึกษาละ 2 คน รวม 58 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการประกันคุณภาพภายใน จำนวน 4 คน และตรวจสอบยืนยันความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและสภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนแนวทางที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 หลังจากได้รับการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผลปรากฏว่า มีความเหมาะสมอยู่ระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

ธนาภรณ์ จันทร์เกษม (2563) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี และ 2) เปรียบเทียบการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเมื่อจำแนกตาม ตำแหน่ง เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ปีการศึกษา 2560 จำนวน 352 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น 0.903 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาร์้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ (1) ด้านคุณภาพผู้เรียน (2) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา (3) ด้านระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพและ (4) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น

สำคัญ 2) การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามตำแหน่ง เพศ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

สุนันทา สัมอำ (2562) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการพัฒนาระบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร 2) พัฒนาระบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร 3) พัฒนาคู่มือและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติการในการใช้ระบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรวิธีดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการพัฒนาระบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร โดยการวิเคราะห์เอกสารใช้แบบสอบถาม 508 ฉบับ และการสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ 15 คน 2) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คน ประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ทรงคุณวุฒิ 14 คน และการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน 3) การพัฒนาคู่มือและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติการในการใช้ระบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรที่พัฒนา โดยผู้วิจัยได้รับการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการพัฒนาระบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร พบว่า สภาพการพัฒนาระบบการบริหารจัดการโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ปัญหาการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ ได้แก่ งบประมาณไม่เพียงพอบุคลากรในสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องไม่มีความรู้ความเข้าใจโดยรวมอยู่ในระดับน้อย และความต้องการได้แก่ การจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอจัดทำแนวทางดำเนินการ และดำเนินการตามแนวทางอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ และการจัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องโดยรวมความถี่สูงสุดได้แก่ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 2) ผลการพัฒนาระบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร พบว่า ระบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในของ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร ประกอบด้วย ระบบย่อย 8 ด้าน ขับเคลื่อนด้วยการบริหารเชิงระบบและกระบวนการคุณภาพของเดิมมีทั้งขั้นตอน ผลการประเมินระบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ามีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมาก 3) ผลการพัฒนาคู่มือและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติการในการใช้ระบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร พบว่า คู่มือมีส่วนประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนประกอบตอนต้น ประกอบด้วยปกนอก ปกใน คำนำ สารบัญ ส่วนเนื้อหาประกอบด้วย บทที่ 1 บทนำ บทที่ 2 โครงสร้างและหน้าที่ความรับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในบทที่ 3 หลักการแนวคิดทฤษฎีการประกันคุณภาพ บทที่ 4 ขั้นตอนการดำเนินการ และบทที่ 5 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติการ และส่วนประกอบตอนท้ายประกอบด้วยบรรณานุกรม โดยผลการประเมินผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมากและมีความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด

วาศุกาญจน์ บุญทอง (2562) ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดนครปฐมที่ผ่านการฝึกอบรมโครงการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี 2) ศึกษาความแตกต่างระหว่างระดับวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี และ 3) เสนอแนวทางการพัฒนาวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ตอบแบบสอบถาม คือ โรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาและ/หรือชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่งถึงชั้นประถมศึกษาปีที่หก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี จำนวน 75 โรงเรียน และ 2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้จัดกลุ่มสนทนา คือ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน 9 คน กลุ่มครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมประชาธิปไตย 9 คน และกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา และ 2) โครงสร้างประเด็นคำถามในการจัดกลุ่มสนทนา การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) วิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษา จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) วิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี ตามความคิดเห็นของบุคคลสามฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายโรงเรียน ฝ่ายชุมชน และฝ่ายนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทั้งภาพรวมและรายด้าน 3) แนวทางพัฒนาวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี คือ (1) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิถีชีวิตประชาธิปไตยในสถานศึกษา (2) บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี (3) การพัฒนาวิถีชีวิตประชาธิปไตยต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง (4) ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม (5) ครูต้องฝึกฝนให้นักเรียนได้คิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ และสามารถแก้ปัญหาบนพื้นฐานความถูกต้องและมีเหตุผลสนับสนุน (6) สถานศึกษาต้องจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการพัฒนาประชาธิปไตย และ (7) ผู้บริหารสถานศึกษาควรยกย่องผู้ที่ปฏิบัติตามวิถีชีวิต ประชาธิปไตย

พิรุณศักดิ์ มหานิติพงษ์ และคนอื่นๆ (2563) ศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา 2) เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกตามตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ พื้นที่วิจัยคือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้างานประกันคุณภาพของสถานศึกษา จำนวน 218 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 109 คน และครูหัวหน้างานประกันคุณภาพของสถานศึกษา จำนวน 109 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวน ANOVA และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดที่ระดับ 4.04 2) การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา ได้เสนอไว้ 7 ด้าน ตามแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) การติดตามผลการดำเนินการ 6) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง 7) การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

พริณศักดิ์ มหานิติพงษ์ และคนอื่นๆ (2564) ศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนา การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 5 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษา 2) เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง และขนาดสถานศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิง ปริมาณ พื้นที่วิจัยคือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้างานประกันคุณภาพของสถานศึกษา จำนวน 218 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 109 คน และครูหัวหน้างานประกันคุณภาพของ สถานศึกษา จำนวน 109 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ เครซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพ และแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวน ANOVA และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ใน ระดับมากที่ระดับ 4.04 การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนก ตามตำแหน่ง พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แนวทางในการพัฒนาการ ประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้เสนอไว้ 7 ด้าน ตามแนวทางการพัฒนาการประกัน คุณภาพการศึกษา 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา 5) การติดตามผลการดำเนินการ 6) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง 7) การพัฒนา สถานศึกษาให้มีคุณภาพ

วรรณภา นันทะแสง และคนอื่นๆ (2563) ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 และเพื่อเปรียบเทียบ ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการ รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีและด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจำแนกตามสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษาและครู พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกันจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

นิรมล รอดไพ และวรภฤต เกื่อนช้าง (2564) ศึกษาเรื่อง การประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษา ชั้นพื้นฐาน กล่าวว่า การสร้างคุณภาพหรือการประกันคุณภาพมีความสำคัญมาก เพราะการประกัน คุณภาพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับระบบคุณภาพทุกระบบ เพื่อให้เกิดความมั่นใจในสินค้าหรือบริการ เพื่อบรรลุถึงความ ต้องการด้านคุณภาพที่กำหนดให้หน้าพอใจ การประกันคุณภาพการศึกษาในปัจจุบัน มี 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ซึ่งหมายถึงการประกันคุณภาพด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ซึ่งหมายถึงการประกันคุณภาพด้านผู้บริหาร สถานศึกษา มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งหมายถึง การประกันคุณภาพด้านครูผู้สอน เมื่อพิจารณาแล้วเล็งเห็นความสำคัญของมาตรฐานที่ 2 ซึ่งเป็นเหตุ ที่จะนำไปสู่ผลของการประกันคุณภาพอย่างมีประสิทธิภาพ จึงเลือกวิเคราะห์กระบวนการบริหารและ การจัดการสำหรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษา ชั้นพื้นฐานเพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่เป้าหมายตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดและใช้เป็นแนวทางในการ ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

พิรุณศักดิ์ มหานิติพงษ์ และคนอื่นๆ (2564) ศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางพัฒนา การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 5 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง และขนาด สถานศึกษาและเพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิง ปริมาณ พื้นที่วิจัยคือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 พบว่า สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ที่ระดับ 4.04 การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกตาม
 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและตำแหน่งพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

ฮันห์ และคนอื่นๆ (Hanh, et al., 2019) ศึกษาเรื่อง บทบาทของการประกันคุณภาพ
 และการรับรองคุณภาพในการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศกำลังพัฒนาบางประเทศและ
 เวียดนาม การปรับปรุงคุณภาพการศึกษาได้กลายเป็นเป้าหมายสากล หลักสูตรและเนื้อหาของ
 การศึกษาระดับอุดมศึกษาล้วนมุ่งสู่การสร้างบุคลิกภาพและความสามารถทางปัญญาของนักเรียนเพื่อ
 ตอบสนองตลาดงาน มุ่งมั่นที่จะให้คุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญเป้าหมายของประเทศใดประเทศ
 หนึ่งโดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนา เพราะได้รับการพิสูจน์แล้วว่า การเติบโตทางเศรษฐกิจนั้นกำหนด
 โดยการเติบโตทางการศึกษา หากเพิกเฉยต่อคุณภาพการศึกษาหรือไม่สนใจที่จะรับรองคุณภาพ
 การศึกษา มหาวิทยาลัยในประเทศกำลังพัฒนา รวมทั้งเวียดนาม จะเผชิญกับความเสี่ยงในการพัฒนา
 เป็นผลักดันให้กลับ การรับรองคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่หน่วยงานประเมิน สถาบัน
 การศึกษาหรือโปรแกรมการศึกษาและตระหนักว่าได้บรรลุและพึงพอใจหรือเกินคุณภาพการศึกษาที่
 กำหนดไว้ล่วงหน้าข้อกำหนดและมาตรฐาน อย่างไรก็ตาม แทนที่จะดำเนินกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ
 เพื่อให้มั่นใจในคุณภาพการสอนและการเรียนรู้ หลายมหาวิทยาลัยในประเทศกำลังพัฒนา รวมทั้ง
 ในเวียดนาม กำลังพยายามแสวงหาการประเมินจากภายนอกและการรับรู้ถึงแม้จะขาดการจัดเตรียม
 บันทึกรายงาน และการประเมินแผนการประกันคุณภาพเกี่ยวกับนโยบายและบริการชุมชน

ลูคานเดอร์ และคริสเตอส์สัน (Lucander & Christersson, 2020) ศึกษาเรื่อง การมี
 ส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพในระดับอุดมศึกษา: กระบวนการประกันคุณภาพการประเมิน บทความ
 นี้รายงานเกี่ยวกับการออกแบบ การพัฒนา และการประเมินผลของกระบวนการใหม่สำหรับการ
 ประกันคุณภาพของการประเมินสำหรับโปรแกรมการศึกษาทั้งหมด กระบวนการนี้ได้รับการพัฒนา
 และทดสอบโดยคณาจารย์สหสาขาวิชาชีพและประกอบด้วยห้าขั้นตอน: สิ้นค้าคงคลัง การวิเคราะห์
 การประเมิน การเปลี่ยนแปลงการวางแผนและตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลง กระบวนการประกัน
 คุณภาพคือ ประเมินในสามโปรแกรมที่หลากหลาย ผลปรากฏว่ากระบวนการนี้เป็นฐานที่มั่นคง
 สำหรับการตัดสินใจในระยะสั้นเช่น ตลอดจนการปรับปรุงคุณภาพในระยะยาว นอกจากนี้ยังพบว่า
 ส่งเสริมการพัฒนาวัฒนธรรมที่มีคุณภาพและมีปรับปรุงผลการออกแบบหลักสูตร ปรับปรุงภายในงาน
 คุณภาพและเอกสารรองรับภายนอกการประกันคุณภาพ ผลปรากฏว่ากระบวนการมีความสามารถ
 ในการมีส่วนร่วมและมีส่วนร่วมกับครูและภายในอื่นๆ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาคุณภาพ
 ของโปรแกรมการศึกษาต่างๆ ส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงที่มีส่วนร่วมเพื่อการปรับปรุงคุณภาพใน
 สถาบันอุดมศึกษา

ดิเอซ และคนอื่นๆ (Díez, et al., 2020) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของระบบบริหารคุณภาพต่อการดำเนินงานของศูนย์การศึกษา: นโยบายการศึกษาและกระบวนการบริหารจัดการ ในบทความนี้ ในการศึกษานี้ได้ทำการวิเคราะห์เพื่อประเมินศูนย์การศึกษา 14 แห่ง ซึ่งมีการนำระบบคุณภาพมาใช้ในระบบใดระบบหนึ่งจากสองระบบ ได้แก่ EFQM (European Foundation Quality Management) และ el Proyecto de Calidad Integrado (PCI) ซึ่งเป็นโครงการคุณภาพแบบบูรณาการ ซึ่งส่งเสริมโดย มูลนิธิฮอว์ธอร์น (Álvarez and Santos, 2003; Villa & Marauri, 2004) EFQM ถูกใช้ครั้งแรกโดยธุรกิจต่างๆ ก่อนจะถูกโอนไปยังนักวิชาการเมื่อเร็วๆ นี้ ประกอบด้วยปัจจัยเก้าประการที่ได้รับการแปลในบริบททางการศึกษา: ความเป็นผู้นำ นโยบายและกลยุทธ์ บุคลากร พันธมิตรและทรัพยากร กระบวนการ ผลกระทบต่อผู้คน ผลกระทบต่อลูกค้า ผลกระทบต่อสังคม และผลกระทบที่สำคัญขององค์กร ปัจจัยห้าประการแรกตรวจสอบวิธีการดำเนินการและปรับปรุงกิจกรรม และสี่ประการสุดท้ายมุ่งเน้นไปที่ผลกระทบ กล่าวคือ ผลกระทบของกิจกรรมขององค์กร การปรับปรุงทำได้โดยการเรียนรู้และนวัตกรรม PCI) มีต้นกำเนิดทางการศึกษาในรูปแบบการปรับปรุงโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ มีการวิเคราะห์ปัจจัยเจ็ดประการ คือ แนวทางสถาบัน โครงสร้างองค์กร ความสัมพันธ์และการอยู่ร่วมกัน การให้คำปรึกษาและการสอน หลักสูตร ครอบครัวยุทธศาสตร์ และ การจัดการและบริการ การศึกษานี้พิจารณาถึงผลกระทบที่ระบบคุณภาพทั้งสองดังกล่าว (EFQM และ PCI) มีต่อศูนย์การศึกษา คำว่า "ผลกระทบ" หมายถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งในและนอก ศูนย์การศึกษา ต้องเป็นการทำงานล่วงเวลาอย่างยั่งยืน โดยพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่ได้รับ เพื่อเป็นหลักฐานของการปรับปรุง การวิเคราะห์เชิงปริมาณมุ่งเน้นไปที่สองมิติ ประเด็นแรกกล่าวถึงปัจจัยสำคัญ 3 ประการของนโยบายการศึกษา ได้แก่ การวางแผนการศึกษา การสื่อสาร การสนับสนุนและผลตอบแทนสำหรับครู ประการที่สอง ประกอบด้วยปัจจัยสามประการที่เชื่อมโยงกับกระบวนการจัดการในสถาบันการศึกษา ได้แก่ บรรยากาศขององค์กร กระบวนการสอน และการเรียนรู้ และความสัมพันธ์กับชุมชน

ราห์มานียา และคนอื่นๆ (Rahmania, et al., 2020) ศึกษาเรื่อง การนำระบบประกันคุณภาพภายในไปปฏิบัติเพื่อเพิ่มคุณภาพการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น 21 โรงเรียนในมะล็ง มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาคือเพื่อตรวจสอบการดำเนินการของ SPMI ตรวจสอบผลการดำเนินการของ SPMI และตรวจสอบปัจจัยที่ขัดขวางการดำเนินการของ SPMI ในมัธยมต้นที่ 21 ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาในการกำหนดเป้าหมาย คือ การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

บูรันตา โทมัส และอันโตนิโอ (Bouranta, Psomas, & Antony, 2020) ศึกษาเรื่อง ผลการศึกษาการจัดการคุณภาพในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา: การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ แก่นสารและแก่นเรื่องเหล่านี้ กลับเป็น 6 หมวดกว้างๆ คือ แนวปฏิบัติในการจัดการ

โรงเรียน ลักษณะครู ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รัฐบาล และนักเรียน นักวิจัยและผู้จัดการโรงเรียนสามารถพิจารณาข้อค้นพบของการศึกษา QM ในการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตลอดจนหัวข้อที่มีความสำคัญสูง สำหรับการออกแบบในอนาคตการศึกษาและแผนการดำเนินงาน QM ตามลำดับ เป็นการศึกษาทบทวนวรรณกรรมครั้งแรกซึ่งนำเสนอการวิเคราะห์ข้อค้นพบของการศึกษา QM ในการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา การศึกษานี้ยังมีส่วนช่วยในวรรณคดีด้วยการกำหนดหัวข้อที่มีความหมายของการค้นพบเหล่านี้และหมวดหมู่กว้างๆ ของหัวข้อเหล่านี้และโดยการจัดลำดับความสำคัญ

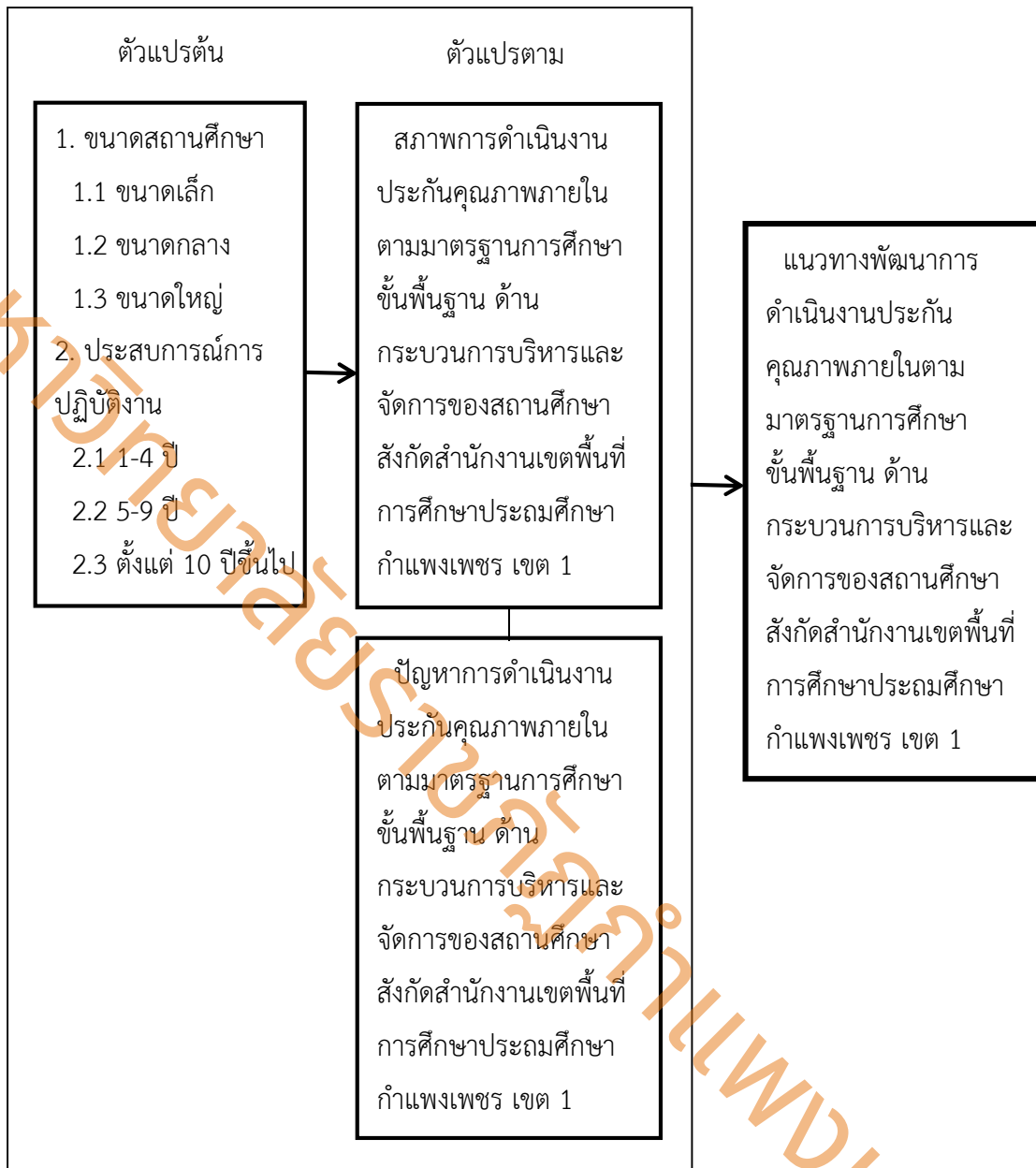
จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศจากนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่าน จึงสรุปได้ว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา โดยมีตัวชี้วัด 6 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ
- 2) ด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา
- 3) ด้านการดำเนินงานวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา
- 4) ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร
- 5) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสังคม และ
- 6) ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาเป็นที่ยอมรับของสังคม โดยใช้กระบวนการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเชิงคุณภาพอย่างเป็นระบบ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ดำเนินงานและปรับปรุงการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาได้ตามบริบทอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายและมีการพัฒนาที่ดีขึ้นต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัย แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการ ผู้วิจัยสามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ปราบกฏรายละเอียดดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ศึกษา แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา และเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 มีผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 147 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,575 คน รวมประชากรจำนวน 1,722 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1, 2564, หน้า 4)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ปีการศึกษา 2564 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 25) ซึ่งได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร จำนวน 28 คน และครูผู้สอน จำนวน 289 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 317 คน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) มีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้

ชั้นที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

ชั้นภูมิ

1. แบ่งประชากรเป็นชั้นภูมิโดยใช้อำเภอและขนาดโรงเรียนเป็นตัวแปรแบ่ง

2. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิตามสัดส่วน

3. สุ่มกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิตามสัดส่วนให้ครอบคลุม

ชั้นที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

สุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก ตามจำนวนในแต่ละอำเภอที่ได้จากชั้นที่ 1

จนครบตามขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กำแพงเพชร เขต 1

อำเภอ	ประชากร								กลุ่มตัวอย่าง							
	ผู้บริหาร(คน)				ข้าราชการครู(คน)				ผู้บริหาร(คน)				ข้าราชการครู(คน)			
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม
เมืองกำแพงเพชร	8	41	8	57	164	262	187	613	2	7	2	11	30	48	34	112
พรานกระต่าย	8	27	0	35	142	210	0	352	2	4	0	6	26	39	0	65
ลานกระบือ	7	14	0	21	103	114	0	217	1	3	0	4	19	21	0	40
ไทรงาม	6	13	0	19	97	135	0	232	1	3	0	4	18	24	0	42
โกสัมพี	5	10	0	15	64	97	0	161	1	2	0	3	11	19	0	30
รวม	34	105	8	147	570	818	187	1,575	7	19	2	28	104	151	34	289
รวมทั้งหมด	1,722								317							

ที่มา: (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1, 2564)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา โดยเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะกำหนดคำตอบให้เลือก (Multiple Choices)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 เพื่อให้เห็นถึงสภาพในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยตอนที่ 2 ผู้วิจัยใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 102) ดังนี้

- 5 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 เป็นแบบสอบถามให้เลือกตอบสามารถเลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ (Multiple Response Questions)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการวิจัย ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามในแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยนำข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสร้างแบบสอบถามได้คลุ่มขอบเขตเนื้อหาของการวิจัย
3. ร่างแบบสอบถามเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการ และนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาให้อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของความสมบูรณ์ของเนื้อหา

4. นำร่างแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปใช้ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

4.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล ประธานสาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พฤษภูมิพล พฤษภูมิกุล อาจารย์ประจำสาขาวิชา การบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

4.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จารุพันธ์ ขวัญแน่น อาจารย์ประจำกลุ่มวิจัย วัตถุประสงค์ และประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

4.4 ดร.สุชาดา ปุณปิ่น ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

4.5 ดร.มีชัย พลทองมาก ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสาธิต สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง

5.1 นำแบบสอบถามที่ผ่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence: IOC) ของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัยระหว่างข้อคำถาม ซึ่งได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ในงานวิจัยนี้ได้ค่าที่ใช้ได้

5.2 นำแบบสอบถามวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง และดำเนินการปรับแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คนเพื่อหา ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.986

7. นำแบบสอบถามไปดำเนินการจัดพิมพ์ เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ถึงผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมด้วยหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลประสานไปยังผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กำแพงเพชร เขต 1 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งแบบสอบถามฉบับจริงและทางอิเล็กทรอนิกส์ (Google form)

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
4. เก็บข้อมูลได้ 317 คน คิดเป็น ร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ได้จากการรวบรวมมาประมวลผลและวิเคราะห์ผลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์มาดำเนินการดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ การปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ (f) และหาค่าร้อยละ (%)

ตอนที่ 2 ข้อมูลสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 102) มีค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

4.51-5.00	หมายถึง	มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.51-3.50	หมายถึง	มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ (f) หาค่าร้อยละ (%) และจัดลำดับ

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความแตกต่างการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำแนกขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ การปฏิบัติงาน

1. จำแนกขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่างจึงทำการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) โดยวิเคราะห์ข้อมูลสถิติในโปรแกรมสำเร็จรูป

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ซึ่งประกอบด้วย สภาพและปัญหาของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและจัดการ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยนำสภาพที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุดและปัญหาที่มากที่สุด มาเป็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์ จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไป ประกอบการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้กำหนดแหล่งข้อมูลในการเก็บข้อมูลในขั้นตอนนี้

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน โดยกำหนดคุณสมบัติบางประการตามเกณฑ์ ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์บริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และสถานศึกษาได้รับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 4 ในระดับ ดีขึ้นไป จำนวน 10 คน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีวุฒิ ปริญญาเอก จำนวน 2 คน
3. ศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และมีวุฒิปริญญาเอก จำนวน 2 คน
4. ศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และเป็นผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยมีประเด็นที่ครอบคลุม เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านกระบวนการบริหารและ จัดการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษากรอบแนวคิด เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์
2. วิเคราะห์ขอบเขตการศึกษา จากการนำผลการวิจัยที่ได้จากผลการประเมินรายชื่อที่มีผลการประเมินสภาพการปฏิบัติค่าเฉลี่ยต่ำ 3 ลำดับแรกและข้อที่มีความถี่ของปัญหาสูงสุด 3 ลำดับแรก จากขั้นตอนที่ 1 เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1
3. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาทั้งหมด สร้างแบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1
4. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อขอคำแนะนำและตรวจสอบเนื้อหาที่ใช้ในแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมรายละเอียดของเนื้อหายิ่งขึ้น
5. นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขและผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิจัยค้นคว้าอิสระ
6. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว จัดพิมพ์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรถึงผู้เชี่ยวชาญ 17 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์พิจารณาอนุญาตให้สัมภาษณ์
2. ผู้วิจัยนัดหมายผู้ที่สัมภาษณ์พร้อมส่งแบบสัมภาษณ์ล่วงหน้าและเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเองโดยกำหนดวัน เดือน ปี เวลา สถานที่ ตามความสะดวกของผู้ให้ข้อมูล
3. ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเองและได้บันทึกข้อมูลไว้ในแบบสัมภาษณ์
4. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์โครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา มาทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำมา
แจกแจงความถี่ และจัดลำดับความสำคัญแล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง เพื่อรวบรวมเป็นแนวทาง
พัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการ
บริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร

เขต 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 ผู้วิจัยจำแนกผลการวิจัยออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1

ตอนที่ 5 ผลการหาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายและการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ให้ถูกต้อง ผู้วิจัยจึงได้กำหนดความหมายสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{x}	แทน	คะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Descriptive Statistics)
f	แทน	ค่าความถี่ (Frequency)

F	แทน	ค่าสถิติความแปรปรวนทางเดียว (F-test One Way ANOVA)
df	แทน	ระดับความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองของคะแนนเฉลี่ย (Mean of Squares)
Sig.	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่ปฏิเสธ H0
*	แทน	มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ดังแสดงตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (n)	ร้อยละ (%)
1. เพศ		
ชาย	93	29.34
หญิง	224	70.66
รวม	317	100.00
2. ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	28	8.83
ครูผู้สอน	289	91.17
รวม	317	100.00
3. วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	254	80.13
ปริญญาโท	61	19.24
ปริญญาเอก	2	0.63
รวม	317	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (น)	ร้อยละ (%)
4. ขนาดสถานศึกษา		
สถานศึกษาขนาดเล็ก	111	35.02
สถานศึกษาขนาดกลาง	170	53.63
สถานศึกษาขนาดใหญ่	36	11.35
รวม	317	100.00
5. ประสบการณ์ปฏิบัติงาน		
1-4 ปี	128	40.38
5-9 ปี	80	25.24
ตั้งแต่ 10 ปี	109	34.38
รวม	317	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 70.66 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 29.34 ด้านตำแหน่งส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 91.17 และผู้บริหารสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 8.83 ด้านวุฒิการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 80.13 ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 19.24 และระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 0.63 ด้านขนาดสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 53.63 โรงเรียนขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 35.02 และโรงเรียนขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 11.35 ด้านประสบการณ์ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ปฏิบัติงาน 1-4 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.38 ตั้งแต่ 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.38 และ 5-9 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.24

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ดังตารางที่ 3-9

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ในภาพรวม

ด้าน ที่	สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1	ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ	4.36	0.63	มาก
2	ด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา	4.36	0.67	มาก
3	ด้านการดำเนินงานวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา	4.35	0.63	มาก
4	ด้านพัฒนาครูและบุคลากร	4.42	0.92	มาก
5	ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสังคม	4.37	0.69	มาก
6	ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.19	0.81	มาก
รวมเฉลี่ย		4.34	0.73	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{x} = 4.34, S.D. = 0.73) เมื่อพิจารณา
รายด้าน พบว่า ทุกด้านมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีสภาพการปฏิบัติสูงที่สุด ได้แก่
ด้านพัฒนาครูและบุคลากร (\bar{x} = 4.42, S.D. = 0.92) รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและ
สังคม (\bar{x} = 4.37, S.D. = 0.69) ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ (\bar{x} = 4.36, S.D. = 0.63)
และด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา (\bar{x} = 4.36, S.D. = 0.67) ตามลำดับ และด้านที่มี
สภาพการปฏิบัติต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (\bar{x} = 3.99, S.D. = 0.46)

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ

ที่	รายการ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษามีมาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในสอดคล้องตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้	4.54	0.56	มากที่สุด
2	สถานศึกษากำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐาน ตัวบ่งชี้มีความชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้	4.47	0.58	มาก
3	สถานศึกษามีการศึกษาสภาพและปัญหาหรือความต้องการที่จำเป็น	4.32	0.75	มาก
4	เป้าหมายมีความเป็นไปได้และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม	4.29	0.75	มาก
5	สถานศึกษามีวิสัยทัศน์ ที่ชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น	4.43	0.64	มาก
6	วิสัยทัศน์มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัด	4.32	0.54	มาก
7	วิสัยทัศน์มีความเป็นไปได้และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม	4.32	0.59	มาก
8	สถานศึกษากำหนดพันธกิจอย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น	4.29	0.65	มาก
9	พันธกิจมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัด	4.39	0.62	มาก
10	พันธกิจมีความเป็นไปได้และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม	4.28	0.60	มาก
เฉลี่ยรวม		4.36	0.63	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.36, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่สภาพการปฏิบัติสูงที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีมาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในสอดคล้องตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ (\bar{X} = 4.54, S.D. = 0.55) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษากำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานตัวบ่งชี้มีความชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้ (\bar{X} = 4.47, S.D. = 0.58) และสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ ที่ชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น (\bar{X} = 4.43, S.D. = 0.64) ตามลำดับ และข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ พันธกิจมีความเป็นไปได้และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (\bar{X} = 4.28, S.D. = 0.60)

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา และมีขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน	4.29	0.67	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาครูและบุคลากรร่วมกันศึกษา วิเคราะห์ มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประเมินคุณภาพภายนอก	4.40	0.63	มาก
3	คุณภาพความสำเร็จของสถานศึกษาเกิดจากการให้ทุกฝ่าย มีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู และบุคลากร	4.38	0.65	มาก
4	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมได้อย่างชัดเจน	4.33	0.72	มาก
5	สถานศึกษาจัดโครงสร้างหรือระบบการบริหารงานอย่างชัดเจน	4.33	0.67	มาก
6	ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมสร้างความเข้าใจกับบุคลากรใน แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.37	0.62	มาก
7	สถานศึกษาติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคล และระดับสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.38	0.65	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
8	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา	4.35	0.67	มาก
9	บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการจัดทำรายงานประจำปี	4.36	0.70	มาก
10	บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยใช้ความรู้และแลกเปลี่ยนการเรียนรู้	4.44	0.72	มาก
เฉลี่ยรวม		4.36	0.67	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่สภาพการปฏิบัติสูงที่สุด ได้แก่ บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยใช้ความรู้และแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.72) รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรร่วมกันศึกษา วิเคราะห์ มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประเมินคุณภาพภายนอกได้ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.63) และสถานศึกษาติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.65) ตามลำดับ และข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาระดับสถานศึกษา และมีขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.67)

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการดำเนินงาน วิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา

ที่	รายการ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความรู้ความเข้าใจถึงหลักการแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา	4.37	0.64	มาก
2	สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ครอบคลุมมาตรฐานด้านคุณภาพการจัดการศึกษา การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ อัตลักษณ์ของสถานศึกษา	4.39	0.58	มาก
3	สถานศึกษาส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	4.35	0.63	มาก
4	สถานศึกษาใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นจากภายนอก ที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ	4.22	0.75	มาก
5	สถานศึกษาปฏิบัติตามกิจกรรมและระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย	4.34	0.59	มาก
6	สถานศึกษาตรวจสอบการวางแผนการทำงานและมีการใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการเก็บข้อมูล	4.22	0.64	มาก
7	สถานศึกษาประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกคนทุกระดับชั้นและทุกกลุ่มสาระ	4.42	0.58	มาก
8	สถานศึกษาใช้เครื่องมือที่เหมาะสม หลากหลายเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ที่ครอบคลุมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ การอ่าน การคิดวิเคราะห์ การเขียนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.36	0.62	มาก
9	สถานศึกษาดำเนินการรวบรวม วิเคราะห์ แปลผล และนำเสนอ ข้อมูลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในรอบปี	4.39	0.61	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
10	สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพการศึกษามาใช้ปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	4.41	0.65	มาก
เฉลี่ยรวม		4.35	0.63	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการดำเนินงานวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่สภาพการปฏิบัติสูงที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกคน ทุกระดับชั้นและทุกกลุ่มสาระ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.58) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพการศึกษามาใช้ปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.65) สถานศึกษาดำเนินการรวบรวม วิเคราะห์ แปลผล และนำเสนอข้อมูลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในรอบปี ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.61) และสถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ครอบคลุมมาตรฐานด้านคุณภาพการจัดการศึกษา การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ อัตลักษณ์ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.58) ตามลำดับ และข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษาใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นจากภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.75) และสถานศึกษาตรวจสอบการวางแผนการทำงานและมีการใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการเก็บข้อมูล ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.64)

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร

ที่	รายการ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษามีการอบรมบุคลากรให้มีความรู้เรื่องการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวง	4.35	0.73	มาก
2	สถานศึกษาทำประชาพิจารณ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ครูและบุคลากรได้ร่วมรับรู้	4.29	0.74	มาก
3	สถานศึกษามีการอำนวยการ สั่งการ และแบ่งงานให้บุคลากรรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน	4.45	0.65	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครูและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานในระบบประกันคุณภาพภายใน	4.26	0.78	มาก
5	ครู บุคลากร และผู้รับผิดชอบมีความรู้และความสามารถในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา	4.32	0.75	มาก
6	ครูและบุคลากรมีการเตรียมความพร้อมร่วมกันในการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.36	0.69	มาก
7	ครูและบุคลากรจัดเตรียมข้อมูลเชิงประจักษ์และเอกสารปฏิบัติงานที่จำเป็นเพื่อใช้เป็นข้อมูล และสารสนเทศสำหรับการประเมินคุณภาพภายในร่วมกัน	4.36	0.60	มาก
8	สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้ครูและบุคลากรทราบถึงความสำคัญของการจัดทำรายงานประจำปี (Self-Assessment Report: SAR)	4.78	0.67	มากที่สุด
9	ครูและบุคลากรมีความรู้ในการจัดทำรายงานประจำปี (Self-Assessment Report: SAR)	4.60	0.56	มากที่สุด
10	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้พัฒนาตนเองและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในรูปแบบของการสร้างบูรณาการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	4.44	0.62	มาก
เฉลี่ยรวม		4.42	0.92	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
(\bar{X} = 4.42, S.D. = 0.92) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่สภาพการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่
สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้ครูและบุคลากรทราบถึงความสำคัญของการจัดทำ
รายงานประจำปี (Self-Assessment Report: SAR) (\bar{X} = 4.78, S.D. = 0.67) รองลงมาได้แก่
ครูและบุคลากรมีความรู้ในการจัดทำรายงานประจำปี (Self-Assessment Report: SAR) (\bar{X} = 4.60,
S.D. = 0.56) และสถานศึกษามีการอำนวยความสะดวก สั่งการ และแบ่งงานให้บุคลากรรับผิดชอบใน
การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน (\bar{X} = 4.45, S.D. = 0.65) ตามลำดับ และข้อที่
ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครูและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
ในการดำเนินงานในระบบประกันคุณภาพภายใน (\bar{X} = 4.26, S.D. = 0.78)

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการจัด สภาพแวดล้อมและสังคม

ที่	รายการ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษามีความเหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น	4.40	0.66	มาก
2	สถานศึกษากำหนดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้แก่ผู้ที่รับผิดชอบในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน	4.44	0.65	มาก
3	สถานศึกษาดำเนินการตามแผนเพื่อให้ผู้เรียนอยู่ในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุข ปลอดภัย มีคุณภาพชีวิตที่ดี	4.39	0.70	มาก
4	สถานศึกษาจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ	4.29	0.76	มาก
5	สถานศึกษาจัดอาคารเรียนที่มั่นคง สะอาด มีแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ	4.43	0.61	มาก
6	สถานศึกษาควบคุมการใช้อาคารเรียน อาคารประกอบเพื่อการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.35	0.60	มาก
7	สถานศึกษาจัดทำทะเบียนแหล่งการเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา	4.30	0.78	มาก
8	สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่มีความสะอาดร่มรื่น ปลอดภัยจากโรคติดต่อและอุบัติเหตุต่างๆ	4.40	0.64	มาก
9	สถานศึกษาวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ต้องปรับปรุงด้านสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.31	0.76	มาก
10	สถานศึกษามีการสนับสนุนปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษา	4.38	0.75	มาก
เฉลี่ยรวม		4.37	0.69	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
(\bar{X} = 4.37, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่สภาพการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่
สถานศึกษากำหนดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้แก่ผู้รับผิดชอบ
ในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน (\bar{X} = 4.44, S.D. = 0.65) รองลงมา
ได้แก่ สถานศึกษาจัดอาคารเรียนที่มั่นคง สะอาด มีแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ (\bar{X} = 4.43, S.D. = 0.61)
และสถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษามีความเหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน
และท้องถิ่น (\bar{X} = 4.40, S.D. = 0.66) ตามลำดับ และข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษาจัดระบบ
เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ (\bar{X} = 4.29,
S.D. = 0.76)

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการจัดระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ

ที่	รายการ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษามีการจัดหาเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.20	0.85	มาก
2	สถานศึกษามีการพัฒนาและให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครูและผู้เกี่ยวข้อง	4.14	0.84	มาก
3	สถานศึกษาจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ครอบคลุมและเพียงพอต่อการนำไปใช้ในการดำเนินงาน	4.15	0.82	มาก
4	สถานศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจุบัน ทันสมัยต่อการใช้งาน และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาระบบบริหารและพัฒนาการเรียนการสอน	4.15	0.74	มาก
5	ข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน	4.23	0.75	มาก
6	การสืบค้นข้อมูลสารสนเทศมีความรวดเร็ว สืบค้นได้ง่ายสะดวกต่อการนำไปใช้	4.12	0.85	มาก
7	สถานศึกษามีการเผยแพร่รายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบถึงปัญหาและอุปสรรคอย่างหลากหลายช่องทาง	4.16	0.83	มาก
8	สถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	4.25	0.80	มาก
9	สถานศึกษาจัดทำรายงานตามกรอบและแนวทางที่กำหนดไว้ อย่างทันสมัย และสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว	4.26	0.77	มาก
10	ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิค วิธีการ และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.25	0.80	มาก
เฉลี่ยรวม		4.19	0.81	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
 (\bar{X} = 4.19, S.D. = 0.81) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่สภาพการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่
 สถานศึกษาจัดทำรายงานตามกรอบและแนวทางที่กำหนดไว้อย่างทันสมัย และสามารถเข้าถึงได้
 อย่างรวดเร็ว (\bar{X} = 4.26, S.D. = 0.77) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการ
 ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน (\bar{X} = 4.25, S.D. = 0.80) และผู้บริหารสถานศึกษา
 มีเทคนิค วิธีการ และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (\bar{X} = 4.25, S.D. = 0.80)
 ตามลำดับ และข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การสืบค้นข้อมูลสารสนเทศมีความรวดเร็ว สืบค้นได้ง่ายสะดวก
 ต่อการนำไปใช้ (\bar{X} = 4.12, S.D. = 0.85)

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ผลการศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ดังตารางที่ 10-15

ตารางที่ 10 แสดงความถี่และร้อยละของปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจ

ลำดับ ที่	รายการ	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
	ไม่มีปัญหา	218	67.08
1	การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและไม่กำหนดผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน	28	8.62
2	สถานศึกษาขาดการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงานในแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	25	7.69
3	สถานศึกษาจัดองค์ประกอบต่างๆ ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขาดความชัดเจนและไม่สอดคล้องกันอย่างสมเหตุสมผล	21	6.46
4	สถานศึกษาไม่สอบถามความคิดเห็น ความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	20	6.15
5	สถานศึกษาไม่ได้รับการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	8	2.46
6	มาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดไม่สอดคล้องกับทิศทางและจุดเน้นของการพัฒนาการศึกษา	4	1.23
7	การประเมินคุณภาพภายในและผลการประเมินคุณภาพภายนอกขาดการพิจารณาร่วมกันในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาปรับปรุง คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	1	0.31

จากตารางที่ 10 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจ ข้อที่มีปัญหามากที่สุดโดยเรียงจาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ คือ การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและไม่กำหนดผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน (ร้อยละ 8.62) รองลงมาคือ สถานศึกษา

ขาดการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงานในแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (ร้อยละ 7.69) และสถานศึกษาจัดองค์ประกอบต่างๆ ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขาดความชัดเจนและไม่สอดคล้องกันอย่างสมเหตุสมผล (ร้อยละ 6.46) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 แสดงความถี่และร้อยละของปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา

ลำดับที่	รายการ	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
	ไม่มีปัญหา	219	68.01
1	ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรในท้องถิ่นไม่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี	27	8.31
2	ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ประชุมชี้แจงสร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคน	21	6.46
3	สถานศึกษาขาดการรวบรวมข้อมูลให้ถูกต้องและครบถ้วนเพื่อจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	20	6.15
4	สถานศึกษาไม่ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา	13	4.00
5	สถานศึกษาบกพร่องในการนำข้อมูลจากการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษามาใช้ปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	12	3.69
6	แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาขาดการมีส่วนร่วมในการจัดทำจากคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	5	1.54
7	สถานศึกษาไม่ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา	5	1.54

จากตารางที่ 11 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา ข้อที่มี ปัญหามากที่สุดโดยเรียงจาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรในท้องถิ่นไม่มีส่วนร่วม ในการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี (ร้อยละ 8.31) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ประชุมชี้แจงสร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นกับครูและ บุคลากรทุกคน (ร้อยละ 6.46) และสถานศึกษาขาดการรวบรวมข้อมูลให้ถูกต้องและครบถ้วนเพื่อ จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (ร้อยละ 6.15) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 แสดงความถี่และร้อยละของปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการดำเนินงานวิชาการตาม หลักสูตรสถานศึกษา

ลำดับ ที่	รายการ	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
	ไม่มีปัญหา	215	67.61
1	ครูและบุคลากรขาดการใช้ยุทธศาสตร์ และเทคนิควิธีต่างๆ ที่ใช้ใน กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมิน ตลอดจนการ บริหารจัดการ	40	12.58
2	สถานศึกษาไม่มีการปรับปรุงแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับภารกิจและยุทธศาสตร์ของการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาในแต่ละปีอย่างชัดเจนถูกต้องและ เหมาะสม	23	7.23
3	สถานศึกษาไม่มีแนวทางการพัฒนา ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา	12	3.77
4	ผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ไม่มีการนำไปวางแผนพัฒนา	11	3.46
5	สถานศึกษาจัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ และแผน การจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้	10	3.14

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
6	ข้อมูลจากการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาขาดการนำมาใช้ ปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	4	1.26
7	สถานศึกษาไม่มีการรายงานสภาพและผลการพัฒนาสถานศึกษา ด้านการเรียนการสอน	3	0.94

จากตารางที่ 12 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการดำเนินงานวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา ข้อที่มีปัญหามากที่สุดโดยเรียงจาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูและบุคลากรขาดการใช้ยุทธศาสตร์ และเทคนิควิธีต่างๆ ที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมิน ตลอดจนการบริหารจัดการ (ร้อยละ 12.58) รองลงมา คือ สถานศึกษาไม่มีการปรับปรุงแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับภารกิจและยุทธศาสตร์ของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในการแต่ละปีอย่างชัดเจนถูกต้องและเหมาะสม (ร้อยละ 7.23) และสถานศึกษาไม่มีแนวทางการพัฒนา ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (ร้อยละ 3.77) ตามลำดับ

ตารางที่ 13 แสดงความถี่และร้อยละของปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร

ลำดับ ที่	รายการ	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
	ไม่มีปัญหา	196	61.44
1	ครูและบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการประเมินคุณภาพที่ชัดเจน ไม่มีการวางแผนเพื่อปรับปรุงผลงานในระยะยาว เป็นเพียงการวางแผนแก้ไขในระยะสั้นๆ	34	10.66
2	สถานศึกษาขาดการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรไปอบรมร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้มีความรู้เพิ่มเติมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	27	8.46
3	สถานศึกษาไม่ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คือมีการพัฒนาตนเองใฝ่เรียนรู้ ไม่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และแบ่งปันความรู้กัน	22	6.90
4	ครูและบุคลากรไม่ให้ความสนับสนุนและร่วมมือในการนำแผนสู่การปฏิบัติ	19	5.96
5	ครูและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการบกพร่องในการดำเนินตามแผนปฏิทินในการปฏิบัติงานโครงการต่างๆ	9	2.82
6	สถานศึกษาขาดการสร้างความตระหนักแก่บุคลากรภายในสถานศึกษา ให้เห็นความสำคัญและความจำเป็นในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา	7	2.19
7	ครูและบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) ให้มีเนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วน	5	1.57

จากตารางที่ 13 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร ข้อที่มีปัญหามากที่สุดโดย

เรียงจาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูและบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการประเมินคุณภาพที่ชัดเจน ไม่มีการวางแผนเพื่อปรับปรุงผลงานในระยะยาวเป็นเพียงการวางแผนแก้ไขในระยะสั้นๆ (ร้อยละ 10.66) รองลงมา คือ สถานศึกษาขาดการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรไปอบรมร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้มีความรู้เพิ่มเติมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน (ร้อยละ 8.46) และสถานศึกษาไม่ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คือมีการพัฒนาตนเองไม่เรียนรู้ ไม่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันความรู้กัน (ร้อยละ 6.90) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 แสดงความถี่และร้อยละของปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสังคม

ลำดับที่	รายการ	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
	ไม่มีปัญหา	235	73.21
1	สถานศึกษาไม่มีสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกสนับสนุนในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ	31	9.66
2	การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมไม่ชัดเจน	23	7.17
3	สถานศึกษาวิเคราะห์ผลรายงานคุณภาพประจำปีขาดความครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา	10	3.12
4	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงการประเมินคุณภาพ และไม่มีการปรับปรุงผลการดำเนินการตามคำแนะนำของผู้ตรวจ	8	2.49
5	แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขาดการระบุแหล่งเรียนรู้ภายนอก หรือวิทยาการภายนอกที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนวิชาการ	5	1.56
6	การเขียนรายงานประเมินตนเองไม่มีข้อมูลพื้นฐาน บริบทสถานศึกษา สภาพการดำเนินงาน ผลการประเมินตามมาตรฐาน และการพัฒนา	5	1.56

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
7	สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาไม่ครอบคลุม ไม่เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษา ท้องถิ่น และไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4	1.25

จากตารางที่ 14 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสังคม ข้อที่มีปัญหามากที่สุดโดยเรียงจาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาไม่มีสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกสนับสนุนในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ (ร้อยละ 9.66) รองลงมา คือ การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมไม่ชัดเจน (ร้อยละ 7.17) และสถานศึกษาวิเคราะห์ผลรายงานคุณภาพประจำปีขาดความครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา (ร้อยละ 3.12) ตามลำดับ

ตารางที่ 15 แสดงความถี่และร้อยละของปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการจัดระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ

ลำดับ ที่	รายการ	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
	ไม่มีปัญหา	151	46.60
1	ข้อมูลสารสนเทศไม่ถูกต้อง การดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศ ไม่เป็นปัจจุบันทำให้ล่าช้าต่อการประเมิน	47	14.51
2	สถานศึกษาขาดการเผยแพร่มาตรฐานคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากร และสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง	36	11.11
3	ไม่มีการส่งเสริมการนำเทคนิค วิธีการ เทคโนโลยีมาพัฒนากิจกรรม ที่เป็นจุดอ่อน จุดแข็ง และไม่ส่งเสริมสนับสนุนทุกกิจกรรมให้สามารถ ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	30	9.26
4	ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการดำเนินงานตามแผนพัฒนา สถานศึกษา ไม่มีการกำหนดคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ	28	8.64
5	สถานศึกษาขาดการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาเพื่อ นำไปปรับปรุงแก้ไขในปีต่อไป	15	4.63
6	สถานศึกษาไม่มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาอำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงานและการจัดเก็บข้อมูลอย่างทั่วถึง	13	4.01
7	การกำหนดโครงสร้างการบริหาร คำสั่งมอบหมายงานและผู้รับผิดชอบ ไม่ชัดเจน และไม่จัดระบบข้อมูลสารสนเทศแก่บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง ให้เพียงพอถูกต้องเป็นปัจจุบัน	4	1.23

จากตารางที่ 15 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ข้อที่มีปัญหา มากที่สุดโดยเรียงจาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อมูลสารสนเทศไม่ถูกต้อง การดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูล สารสนเทศไม่เป็นปัจจุบันทำให้ล่าช้าต่อการประเมิน (ร้อยละ 14.51) รองลงมา คือ สถานศึกษาขาด

การเผยแพร่มาตรฐานคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรและสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง (ร้อยละ 11.11) และไม่มีการส่งเสริมการนำเทคนิค วิธีการ เทคโนโลยีมาพัฒนากิจกรรมที่เป็นจุดอ่อน จุดแข็ง และ ไม่ส่งเสริมสนับสนุนทุกกิจกรรมให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ร้อยละ 9.26) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

4.1 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา แสดงได้ดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามขนาด ของสถานศึกษา

สภาพการดำเนินงาน ประกันคุณภาพ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.01	0.08	0.03	.971
	ภายในกลุ่ม	314	80.93	0.25		
	รวม	316	80.95			
2. ด้านระบบการบริหาร คุณภาพของ สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.49	0.24	0.80	.449
	ภายในกลุ่ม	314	96.57	0.30		
	รวม	316	97.07			

ตารางที่ 16 (ต่อ)

สภาพการดำเนินงาน ประกันคุณภาพ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
3. ด้านการดำเนินงาน วิชาการตามหลักสูตร สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.11	0.05	0.21	.809
	ภายในกลุ่ม	314	85.15	0.27		
	รวม	316	85.27			
4. ด้านการพัฒนาครูและ บุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.08	0.04	0.10	.896
	ภายในกลุ่ม	314	124.17	0.39		
	รวม	316	124.25			
5. ด้านการจัด สภาพแวดล้อมและ สังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.05	0.02	0.09	.912
	ภายในกลุ่ม	314	99.56	0.31		
	รวม	316	99.62			
6. ด้านการจัดระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.03	0.01	0.03	.967
	ภายในกลุ่ม	314	164.20	0.52		
	รวม	316	164.24			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.05	0.02	0.09	.914
	ภายในกลุ่ม	314	86.71	0.27		
	รวม	316	86.76			

จากตารางที่ 16 พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

4.2 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามประสพการณ์การปฏิบัติงาน

ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้น
 พื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามประสพการณ์การปฏิบัติงาน แสดงได้ดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามประสพการณ์การปฏิบัติงาน

สภาพการดำเนินงาน ประกันคุณภาพ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.00	0.00	0.00	.9998
	ภายในกลุ่ม	314	80.95	0.25		
	รวม	316	80.95			
2. ด้านระบบการบริหาร คุณภาพของ สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.71	0.35	1.17	.331
	ภายในกลุ่ม	314	96.35	0.30		
	รวม	316	97.07			
3. ด้านการดำเนินงาน วิชาการตามหลักสูตร สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.14	0.07	0.26	.769
	ภายในกลุ่ม	314	85.12	0.27		
	รวม	316	85.07			
4. ด้านการพัฒนาครูและ บุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.58	0.29	0.74	.476
	ภายในกลุ่ม	314	123.67	0.39		
	รวม	316	124.25			
5. ด้านการจัด สภาพแวดล้อมและ สังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.10	0.05	0.16	.849
	ภายในกลุ่ม	314	99.52	0.31		
	รวม	316	99.62			

ตารางที่ 17 (ต่อ)

สภาพการดำเนินงาน ประกันคุณภาพ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
6. ด้านการจัดระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.34	0.17	0.33	.718
	ภายในกลุ่ม	314	163.89	0.52		
	รวม	316	164.24			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.20	0.10	0.36	.692
	ภายในกลุ่ม	314	86.55	0.27		
	รวม	316	86.76			

จากตารางที่ 17 พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามประเภทการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 5 ผลการหาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ซึ่งประกอบด้วย สภาพและปัญหาของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 แสดงได้ดังตารางที่ 18-23

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจ

ลำดับ ที่	รายการ	ความถี่ (f)
1	ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดแนวทางการดำเนินการตามวิสัยทัศน์ในแผนการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน	16
2	ผู้บริหารควรมีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน นโยบายและแบบแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน	15
3	ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนแล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้ SWOT เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจ	14
4	ผู้บริหารควรกำหนดแผนการดำเนินงานด้านพันธกิจที่อยู่บนพื้นฐานความต้องการและบริบทของชุมชน	13
5	ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาตามวิสัยทัศน์และพันธกิจในแผนงานที่กำหนดไว้	12

จากตารางที่ 18 พบว่า แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจ พบว่า อันดับแรก คือ สถานศึกษาควรกำหนดแนวทางการดำเนินการตามวิสัยทัศน์ในแผนการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (f=16) รองลงมา คือ ผู้บริหารควรมีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน นโยบายและแบบแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน (f=15) และสถานศึกษาควรศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนแล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้ SWOT เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจ (f=14) ตามลำดับ

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา

ลำดับ ที่	รายการ	ความถี่ (f)
1	ผู้บริหารควรมีการวางแผนทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ตามมาตรฐานการศึกษา	16
2	ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักแก่บุคลากรทุกภาคส่วนเพื่อให้ความสำคัญต่อการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา	15
3	ผู้บริหารควรจัดอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับระบบบริหารคุณภาพของสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่บุคลากร	14
4	ผู้บริหารควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ในการเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อจัดทำแผนในการบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา	13
5	ผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องควรจัดเก็บรวบรวมข้อมูล เอกสาร และหลักฐานต่างๆ ที่เป็นระบบ และระเบียบให้ง่ายต่อการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์	12
6	ผู้บริหารและครูควรนำผลการประเมินคุณภาพไปใช้ในการพัฒนา และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	11

จากตารางที่ 19 พบว่า แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา พบว่าอันดับแรก คือ ผู้บริหารควรมีการวางแผนทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ตามมาตรฐานการศึกษา (f=16) รองลงมา คือ ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักแก่บุคลากรทุกภาคส่วนเพื่อให้ความสำคัญต่อการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา (f=15) และผู้บริหารควรจัดอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับระบบบริหารคุณภาพของสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่บุคลากร (f=14) ตามลำดับ

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการดำเนินงานวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา

ลำดับ ที่	รายการ	ความถี่ (f)
1	ผู้บริหารควรมีการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ทางนวัตกรรมเพิ่มเติมรวมถึงแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ได้ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้	16
2	ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำข้อมูลสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยขอความร่วมมือกับชุมชน	15
3	ผู้บริหารควรแต่งตั้งคณะกรรมการ ครูผู้รับผิดชอบ โดยกำหนดขอบข่าย ระยะเวลาดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา	13
4	ผู้บริหารควรปรับปรุงแผนงานตามนโยบายและจุดเน้นในแต่ละปีการศึกษาให้ เข้ากับกิจกรรม และโครงการของสถานศึกษา	12
5	ผู้บริหารและครูควรพัฒนาวิธีการสอนใหม่ๆ รวมถึงจัดทำแผนการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน	11

จากตารางที่ 20 พบว่า แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการดำเนินงานวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า อันดับแรก คือ ผู้บริหารควรมีการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ทางนวัตกรรมเพิ่มเติมรวมถึงแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ได้ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ (f=16) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำข้อมูลสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยขอความร่วมมือกับชุมชน (f=15) และผู้บริหารควรแต่งตั้งคณะกรรมการ ครูผู้รับผิดชอบ โดยกำหนดขอบข่ายระยะเวลาดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา (f=13) ตามลำดับ

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการพัฒนาครูและ บุคลากร

ลำดับ ที่	รายการ	ความถี่ (f)
1	ผู้บริหารควรจัดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางพัฒนาแผนการพัฒนาบุคลากร และระบบประกันคุณภาพการศึกษา	16
2	ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษาร่วมกัน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา	15
3	ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อรับความ คิดเห็นของคณะกรรมการในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	14
4	ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรไปอบรมกับหน่วยงานภายนอก	13
5	ผู้บริหารควรมีการเสริมแรงโดยการให้กำลังใจ หรือรางวัลแก่ครู หรือบุคลากรที่มี ผลงานโดดเด่น	12

จากตารางที่ 21 พบว่า แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร พบว่า อันดับแรก คือ ผู้บริหารควรจัดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางพัฒนาแผนการพัฒนาศึกษาบุคลากร และระบบประกัน คุณภาพการศึกษา (f=16) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องใน สถานศึกษาร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา (f=15) และผู้บริหารสถานศึกษา ควรจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อรับความคิดเห็นของคณะกรรมการในการจัดทำ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (f=14) ตามลำดับ

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสังคม

ลำดับ ที่	รายการ	ความถี่ (f)
1	ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน	16
2	ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำระบบฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและพร้อมใช้งาน	15
3	ผู้บริหารควรวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกโรงเรียน เพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงโดยใช้ SWOT	14
4	ผู้บริหารควรวางแผนพัฒนาสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาโดยกำหนดลงในแผนงานและแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน	13
5	ผู้บริหารและครูควรจัดทำทะเบียนสื่อโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาช่วย	12

จากตารางที่ 22 พบว่า แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสังคม พบว่า อันดับแรกคือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน (f=16) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำระบบฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและพร้อมใช้งาน (f=15) และผู้บริหารควรวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกโรงเรียน เพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงโดยใช้ SWOT (f=14) ตามลำดับ

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการจัดระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ

ลำดับ ที่	รายการ	ความถี่ (f)
1	ผู้บริหารควรจัดอบรมบุคลากรให้สามารถใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล เพื่อนำมาพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพ	16
2	ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ให้ เหมาะสมเพียงพอ	15
3	ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของ โรงเรียนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบโดยผ่านช่องทางออนไลน์ที่หลากหลาย	14
4	ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับปรุงระบบทะเบียนนักเรียนให้ง่ายต่อการสืบค้น และมีรายละเอียดของนักเรียนที่ครอบคลุม	13
5	ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประเมินการพึงพอใจจากผู้ใช้งานเว็บไซต์ของ สถานศึกษา	12
6	ผู้บริหารและครูควรมีการปรับปรุงและพัฒนา ระบบ it ของโรงเรียน ภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง	11

จากตารางที่ 23 พบว่า แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า อันดับแรก คือ ผู้บริหารควรจัดอบรมบุคลากรให้สามารถใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูลเพื่อนำมาพัฒนาการ สอนให้มีประสิทธิภาพ (f=16) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ให้เหมาะสมเพียงพอ (f=15) และผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารของโรงเรียนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบโดยผ่านช่องทางออนไลน์ที่หลากหลาย (f=14) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์การปฏิบัติงาน
3. เพื่อหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน คือ
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ ปัญหา และเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร
และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำนวน 28 คน
และครูผู้สอน จำนวน 289 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 317 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม

ข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ (f) และหาร้อยละ (%) ตอนที่ 2 ข้อมูลสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบความแตกต่างการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (F-test) ตอนที่ 3 ข้อมูลปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (f) และจัดลำดับ

ขั้นตอนที่ 2 แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ซึ่งประกอบด้วย สภาพและปัญหาของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยนำสภาพที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุดและปัญหาที่มากที่สุดมาเป็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและนำมาหาความถี่ (f) และจัดลำดับ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

1.1 ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้าน

มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีสภาพการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ด้านพัฒนาครูและบุคลากร รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสังคม ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ และ ด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา ตามลำดับ และด้านที่มีสภาพการปฏิบัติต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งแต่ละด้านมีรายละเอียด ดังนี้

1.1.1 ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีสภาพการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีมาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในสอดคล้องตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ รองลงมาได้แก่ สถานศึกษากำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานตัวบ่งชี้ที่มีความชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้ และสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น ตามลำดับ และข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ พันธกิจมีความเป็นไปได้และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

1.1.2 ด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีสภาพการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ บุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ร่วมกันพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยใช้ความรู้และแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรร่วมกันศึกษา วิเคราะห์ มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประเมินคุณภาพภายนอกได้ และสถานศึกษาติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ และข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา และมีขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน

1.1.3 ด้านการดำเนินงานวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีสภาพการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกคน ทุกระดับชั้นและทุกกลุ่มสาระ รองลงมาได้แก่ สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพการศึกษามาใช้ปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สถานศึกษาดำเนินการรวบรวม วิเคราะห์ แผลผล และนำเสนอข้อมูลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในรอบปี และสถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ครอบคลุมมาตรฐานด้านคุณภาพการจัดการศึกษา การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ อัตลักษณ์ของสถานศึกษา ตามลำดับ และข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษาใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นจากภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ และสถานศึกษาตรวจสอบการวางแผนการทำงานและมีการใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการเก็บข้อมูล

1.1.4 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีสภาพการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาความรู้ความ

เข้าใจให้ครูและบุคลากรทราบถึงความสำคัญของการจัดทำรายงานประจำปี (Self-Assessment Report: SAR) รองลงมาได้แก่ ครูและบุคลากรมีความรู้ในการจัดทำรายงานประจำปี (Self-Assessment Report: SAR) และสถานศึกษามีการอำนวยความสะดวก สั่งการ และแบ่งงานให้บุคลากรรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน ตามลำดับ และข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือผู้บริหารสถานศึกษาให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครูและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานในระบบประกันคุณภาพภายใน

1.1.5 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่สภาพการปฏิบัติสูงที่สุด ได้แก่ สถานศึกษากำหนดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้แก่ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาจัดอาคารเรียนที่มั่นคง สะอาด มีแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ และสถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาที่มีความเหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น ตามลำดับ และข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษาจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

1.1.6 ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่สภาพการปฏิบัติสูงที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาจัดทำรายงานตามกรอบและแนวทางที่กำหนดไว้อย่างทันสมัย และสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว รองลงมาได้แก่ สถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิค วิธีการ และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ และข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การสืบค้นข้อมูลสารสนเทศมีความรวดเร็ว สืบค้นได้ง่ายสะดวกต่อการนำไปใช้

1.2 ผลการศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 พบว่า

1.2.1 ด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจ ข้อที่มีปัญหามากที่สุดโดยเรียงจาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ คือ การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ และไม่กำหนดผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน รองลงมา คือ สถานศึกษาขาดการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงานในแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และสถานศึกษาจัดองค์ประกอบต่างๆ ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขาดความชัดเจนและไม่สอดคล้องกันอย่างสมเหตุสมผล ตามลำดับ

1.2.2 ด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา ข้อที่มีปัญหามากที่สุดโดยเรียงจาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรในท้องถิ่นไม่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาไม่

ประชุมชี้แจงสร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคน และสถานศึกษาขาดการรวบรวมข้อมูลให้ถูกต้องและครบถ้วนเพื่อจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ตามลำดับ

1.2.3 ด้านการดำเนินงานวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา ข้อที่มีปัญหามากที่สุด โดยเรียงจาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูและบุคลากรขาดการใช้ยุทธศาสตร์ และเทคนิควิธีต่างๆ ที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมิน ตลอดจนการบริหารจัดการ รองลงมา คือ สถานศึกษาไม่มีการปรับปรุงแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับภารกิจและยุทธศาสตร์ของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในการแต่ละปีอย่างชัดเจนถูกต้องและเหมาะสม และสถานศึกษาไม่มีแนวทางการพัฒนา ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามลำดับ

1.2.4 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร ข้อที่มีปัญหามากที่สุดโดยเรียงจาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูและบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการประเมินคุณภาพที่ชัดเจน ไม่มีการวางแผนเพื่อปรับปรุงผลงานในระยะยาวเป็นเพียงการวางแผนแก้ไขในระยะสั้นๆ รองลงมา คือ สถานศึกษาขาดการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรไปอบรมร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้มีความรู้เพิ่มเติมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน และสถานศึกษาไม่ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คือมีการพัฒนาตนเองไม่เรียนรู้ ไม่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันความรู้กัน ตามลำดับ

1.2.5 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสังคม ข้อที่มีปัญหามากที่สุดโดยเรียงจาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาไม่มีสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกสนับสนุนในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ รองลงมา คือ การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมไม่ชัดเจน และสถานศึกษาวิเคราะห์ผลรายงานคุณภาพประจำปีขาดความครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา ตามลำดับ

1.2.6 ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ข้อที่มีปัญหามากที่สุดโดยเรียงจาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อมูลสารสนเทศไม่ถูกต้อง การดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศไม่เป็นปัจจุบันทำให้ล่าช้าต่อการประเมิน รองลงมา คือ สถานศึกษาขาดการเผยแพร่มาตรฐานคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรและสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง และไม่มีการส่งเสริมการนำเทคนิค วิธีการเทคโนโลยีมาพัฒนากิจกรรมที่เป็นจุดอ่อน จุดแข็ง และไม่ส่งเสริมสนับสนุนทุกกิจกรรมให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาและประสพการณ์การปฏิบัติงาน

2.1 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

2.2 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 พบว่า

3.1 ด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจ พบว่า อันดับแรก คือ สถานศึกษา ควรกำหนดแนวทางการดำเนินการตามวิสัยทัศน์ในแผนการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รองลงมา คือ ควรมีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน นโยบายและแบบแผนการดำเนินงานที่สอดคล้อง กับความต้องการของชุมชน และสถานศึกษาควรศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนแล้ว นำมาวิเคราะห์โดยใช้ SWOT เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจ ตามลำดับ

3.2 ด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา พบว่า อันดับแรก คือ ควรมีการ วางแผนทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ตามมาตรฐาน การศึกษา รองลงมา คือ ควรสร้างความตระหนักแก่บุคลากรทุกภาคส่วนเพื่อให้ความสำคัญต่อ การบริหารคุณภาพของสถานศึกษา และสถานศึกษาควรจัดอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับระบบบริหาร คุณภาพของสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่บุคลากร ตามลำดับ

3.3 ด้านการดำเนินงานวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า อันดับแรก คือ ควรมี การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ทางนวัตกรรมเพิ่มเติมรวมถึงแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ได้ตาม หลักสูตรที่กำหนดไว้ รองลงมา คือ สถานศึกษาควรจัดทำข้อมูลสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญา ท้องถิ่น โดยขอความร่วมมือกับชุมชน และผู้บริหารควรแต่งตั้งคณะกรรมการ ครูผู้รับผิดชอบ โดยกำหนดขอบข่ายระยะเวลาดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ตามลำดับ

3.4 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร พบว่า อันดับแรก คือ ผู้บริหารควรจัดประชุม ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางพัฒนาแผนการพัฒนาศาสนาครู และระบบประกันคุณภาพการศึกษา รองลงมา คือ สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษาร่วมกันแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา และสถานศึกษาควรจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อ รับความคิดเห็นของคณะกรรมการในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามลำดับ

3.5 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสังคม พบว่า อันดับแรก คือ สถานศึกษาควรจัดทำ แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน รองลงมา คือ สถานศึกษาควรจัดทำระบบ

ฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและพร้อมใช้งาน และผู้บริหารควรวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกโรงเรียน เพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงโดยใช้ SWOT ตามลำดับ

3.6 ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า อันดับแรก คือ ผู้บริหารควรจัดอบรมบุคลากรให้สามารถใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูลเพื่อนำมาพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพ สถานศึกษาควรจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ให้เหมาะสมเพียงพอ และสถานศึกษาควรมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบ โดยผ่านช่องทางออนไลน์ที่หลากหลาย ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากสถานศึกษาได้มีการ กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศใช้ รวมถึงกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานตัวบ่งชี้มีความชัดเจนและ สามารถปฏิบัติได้ อีกทั้งสถานศึกษากำหนดพันธกิจอย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณภา นันทะสาร (2564) ศึกษา เรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1.1 ด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจ สภาพการดำเนินงานประกัน คุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่สภาพ

การปฏิบัติสูงที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีมาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายใน สอดคล้องตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ รองลงมาได้แก่ สถานศึกษากำหนดค่าเป้าหมาย ความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานตัวบ่งชี้มีความชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้ และสถานศึกษามี วิทยาลัยที่ชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น ตามลำดับ และข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ พันธกิจมีความเป็นไปได้และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทั้งนี้เนื่องมาจาก การกำหนดเป้าหมายในแผนงานมีความเป็นไปได้ และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม รวมถึงการกำหนดวิสัยทัศน์ และพันธกิจมีความเป็นไปได้และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย วัชรินทร์ ภูมิภาค (2563) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงาน เพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันของ การประกันคุณภาพภายในในการกำหนดเป้าหมาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.1.2 ด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา พบว่า สภาพการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านระบบ การบริหารคุณภาพของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ สภาพการปฏิบัติสูงที่สุด ได้แก่ บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ โดยใช้ความรู้และแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรร่วมกันศึกษา วิเคราะห์ มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประเมินคุณภาพภายนอกได้ และสถานศึกษาติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง ตามลำดับ และข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา และมีขั้นตอนการทำงานที่ ชัดเจน ทั้งนี้เนื่องมาจาก สถานศึกษาได้กำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา และมีขั้นตอนการทำงานที่ ชัดเจน มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรม ในแผนงานที่ชัดเจนสอดคล้องกับภาระหน้าที่ นอกจากนี้ยังได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา รวมถึงมีการนำผล การศึกษาไปปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนันทา สัมอำ (2562) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร ผลการศึกษาพบว่า ผลการศึกษาสภาพปัญหาและ ความต้องการการพัฒนาระบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับมาก

1.1.3 ด้านการดำเนินงานวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการดำเนินงานวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่สภาพการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกคนทุกระดับชั้นและทุกกลุ่มสาระ ร่องลงมาได้แก่ สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพการศึกษามาใช้ปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สถานศึกษาดำเนินการรวบรวม วิเคราะห์ แผลผล และนำเสนอข้อมูลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในรอบปี และสถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ครอบคลุมมาตรฐานด้านคุณภาพการจัดการศึกษา การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ อัตลักษณ์ของสถานศึกษาตามลำดับ และข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษาใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นจากภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ และสถานศึกษาตรวจสอบการวางแผนการทำงานและมีการใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการเก็บข้อมูล ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษาได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ครอบคลุมมาตรฐานด้านคุณภาพการจัดการศึกษา และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ อัตลักษณ์ของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับบริบทของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรินทร์ ภูมิภาค (2563) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า ทางการทำงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับด้านหลักสูตร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.1.4 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่สภาพการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้ครูและบุคลากรทราบถึงความสำคัญของการจัดทำรายงานประจำปี (Self-Assessment Report: SAR) ร่องลงมาได้แก่ ครูและบุคลากรมีความรู้ในการจัดทำรายงานประจำปี (Self-Assessment Report: SAR) และสถานศึกษามีการอำนวยความสะดวกและแบ่งงานให้บุคลากรรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างชัดเจนตามลำดับ และข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครูและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานในระบบประกันคุณภาพภายใน ทั้งนี้อาจเนื่องจากสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการอบรมให้มีความรู้เรื่องการพัฒนาประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวง และมีการอำนวยความสะดวก และแบ่งงานให้

บุคลากรรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดีเอช และคนอื่นๆ (Diez, et al., 2020) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของระบบบริหารคุณภาพต่อการดำเนินงานของศูนย์การศึกษา: นโยบายการศึกษาและกระบวนการบริหารจัดการ ผลการศึกษาพบว่า สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้ครูและบุคลากรทราบถึงความสำคัญของการจัดทำรายงานคุณภาพประจำปี เนื่องจากทำให้เจ้าหน้าที่และบุคลากรเข้าใจและตระหนักถึงระบบงานประกันคุณภาพได้อย่างแท้จริง

1.1.5 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสังคม สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่สภาพการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษากำหนดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้แก่ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาจัดอาคารเรียนที่มั่นคง สะอาด มีแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ และสถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษามีความเหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น ตามลำดับ และข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษาจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาได้กำหนดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน รวมถึงกำหนดให้ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน และมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสุกัญจน์ บู่ทอง (2562) ศึกษาเรื่อง การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนในจังหวัดนครปฐมที่ผ่านการฝึกอบรมโครงการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่าการจัดสภาพแวดล้อมและสังคมในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.1.6 ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่สภาพการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาจัดทำรายงานตามกรอบและแนวทางที่กำหนดไว้อย่างทันสมัย และสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว รองลงมาได้แก่ สถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิค วิธีการ และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ และข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การสืบค้นข้อมูลสารสนเทศมีความรวดเร็ว สืบค้นได้ง่ายสะดวกต่อการนำไปใช้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาได้กำหนดให้มีการจัดหาเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษา มีการพัฒนาและให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครูและผู้เกี่ยวข้อง รวมถึงมีการอัปเดตให้เป็นปัจจุบัน ทันสมัย และง่ายต่อการใช้งาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรมล รอดไพ และวรกฤต เกื้อนช้าง (2564) ศึกษาเรื่อง การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การจัดระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ผลการศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 พบว่า

1.2.1 ด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจ พบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจ ข้อที่มีการปัญหามากที่สุดโดยเรียงจาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ คือ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและไม่กำหนดผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน รองลงมา คือ สถานศึกษาขาดการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงานในแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และสถานศึกษาจัดองค์ประกอบต่างๆ ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขาดความชัดเจนและไม่สอดคล้องกันอย่างสมเหตุสมผล ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ไม่ได้กำหนดภาระงานและความรับผิดชอบภายในแผนที่ชัดเจน ซึ่งอาจส่งผลทำให้เกิดการทับซ้อนกันของภาระหน้าที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ราห์มานียา และคนอื่นๆ (Rahmania, et al., 2020) ศึกษาเรื่อง การนำระบบรับประกันคุณภาพภายในไปปฏิบัติเพื่อเพิ่มคุณภาพการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น 21 โรงเรียน ในมะลัน ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาสำคัญในการกำหนดเป้าหมาย คือ การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.2.2 ด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา พบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา ข้อที่มีการปัญหามากที่สุดโดยเรียงจาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรในท้องถิ่นไม่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ประชุมชี้แจงสร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคน และสถานศึกษาขาดการรวบรวมข้อมูลให้ถูกต้องและครบถ้วนเพื่อจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรในท้องถิ่น ไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่เช่น การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน รวมถึงขาดการอัปเดตข้อมูลที่ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดิเอช และคนอื่นๆ

(Diez, et al., 2020) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของระบบบริหารคุณภาพต่อการดำเนินงานของศูนย์การศึกษา: นโยบายการศึกษาและกระบวนการบริหารจัดการ ผลการศึกษาพบว่า การวางแผน การศึกษา การสื่อสาร การสนับสนุนและผลตอบแทนสำหรับครู โดยเฉพาะความสัมพันธ์กับชุมชน มีผลต่อการพัฒนาการบริหารคุณภาพ

1.2.3 ด้านการดำเนินงานวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการดำเนินงานวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา ข้อที่ มีการปัญหามากที่สุดโดยเรียงจาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูและบุคลากรขาดการใช้ยุทธศาสตร์ และเทคนิควิธีต่างๆ ที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมิน ตลอดจนการบริหารจัดการ รองลงมาคือ สถานศึกษาไม่มีการปรับปรุงแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับภารกิจและยุทธศาสตร์ของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในการแต่ละปีอย่างชัดเจนถูกต้องและเหมาะสม และสถานศึกษาไม่มีแนวทางการพัฒนา ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาไม่ได้ปรับปรุงแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมให้ทันสมัยและสอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพ รวมถึงเทคนิคใหม่ๆ ที่สามารถเอาไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวาสุกาญจน์ บูทอง (2562) ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนในจังหวัดนครปฐมที่ผ่านการฝึกอบรมโครงการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการดำเนินงานวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ หลักสูตร การติดตาม และวัดผลการศึกษา

1.2.4 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร พบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร ข้อที่ มีการปัญหามากที่สุดโดยเรียงจาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูและบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการประเมินคุณภาพที่ชัดเจน ไม่มีการวางแผนเพื่อปรับปรุงผลงานในระยะยาวเป็นเพียงการวางแผนแก้ไขในระยะสั้นๆ รองลงมา คือ สถานศึกษาขาดการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรไปอบรมร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้มีความรู้เพิ่มเติมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน และสถานศึกษาไม่ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คือมีการพัฒนาตนเองใฝ่เรียนรู้ ไม่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันความรู้กัน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูและบุคลากรขาดความเข้าใจในระบบประกันคุณภาพ รวมถึงไม่มีการวางแผนเพื่อปรับปรุงผลงานในระยะยาว เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิรุณศักดิ์ มหานิติพงษ์ และคนอื่นๆ (2563) ศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา

ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 พบว่า แนวทางในการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาที่สำคัญคือ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับครูและบุคลากร รวมถึงนักเรียนที่ชัดเจน

1.2.5 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสังคม พบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสังคม ข้อที่มีการปัญหามากที่สุดโดยเรียงจาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาไม่มีสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกสนับสนุนในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ รองลงมา คือ การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมไม่ชัดเจน และสถานศึกษาวิเคราะห์ผลรายงานคุณภาพประจำปีขาดความครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาขาดอำนวยความสะดวกสนับสนุนในการปฏิบัติงานที่เพียงพอ รวมถึงผลรายงานคุณภาพประจำปีไม่ครอบคลุมในแต่ละมาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สันันทา สัมอำ (2562) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในที่สำคัญคือ การพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อม รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวก

1.2.6 ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ข้อที่มีการปัญหามากที่สุดโดยเรียงจาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อมูลสารสนเทศไม่ถูกต้อง การดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศไม่เป็นปัจจุบันทำให้ล่าช้าต่อการประเมินรองลงมา คือ สถานศึกษาขาดการเผยแพร่มาตรฐานคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรและสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง และไม่มีการส่งเสริมการนำเทคนิค วิธีการ เทคโนโลยีมาพัฒนากิจกรรมที่เป็นจุดอ่อนจุดแข็ง และไม่ส่งเสริมสนับสนุนทุกกิจกรรมให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาไม่เป็นปัจจุบัน ทำให้ส่งผลต่อความล่าช้าในการบริหารจัดการ รวมถึงไม่มีการส่งเสริมการนำเทคนิค วิธีการ เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสุกาญจน์ บุทอง (2562) ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนในจังหวัดนครปฐมที่ผ่านการฝึกอบรมโครงการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า สถานศึกษาต้องจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการบริหารจัดการ เช่น การพัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูล

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจ
เนื่องมาจาก การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในได้กำหนดมาตรฐานเอาไว้ชัดเจน จึงส่งผลให้ขนาด
ของสถานศึกษาสถานศึกษาที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตาม
มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ
งานวิจัยของ วรณภา นันทะแสง และคนอื่นๆ (2563) ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษาและครู พบว่า โดยรวม
ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

2.2 ผลการเปรียบเทียบการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก
การประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการได้
ถูกกำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพในแต่ละกระบวนการไว้อย่างชัดเจน โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับ
งานหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ต้องดำเนินการตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด จึงส่งผลทำให้ประสบการณ์
การปฏิบัติงานที่ต่างกัน ไม่ส่งผลต่อสภาพการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ
พิรุณศักดิ์ มหานิติพงษ์ และคนอื่นๆ (2564) ศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพ
การศึกษาของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 พบว่า
การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์
การปฏิบัติงานและตำแหน่งพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาแนวทางการดำเนินการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้าน กระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 พบว่า

3.1 ด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจ พบว่า อันดับแรก คือ สถานศึกษา
ควรกำหนดแนวทางการดำเนินการตามวิสัยทัศน์ในแผนการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

รองลงมา คือ ควรมีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน นโยบายและแบบแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และสถานศึกษาควรศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนแล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้ SWOT เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการกำหนดแนวทางการดำเนินการ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และเป้าหมายการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อที่จะดำเนินการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา จุดเน้น บริบท ความต้องการ ทิศทางการจัดการศึกษา อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา ไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณภา นันทะแสง และคนอื่นๆ (2563) ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า การกำหนดแนวทางการดำเนินการตามวิสัยทัศน์ในแผนการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือสิ่งสำคัญในการพัฒนาระบบคุณภาพ

3.2 ด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา พบว่า อันดับแรก คือ ควรมีการวางแผนทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ตามมาตรฐานการศึกษา รองลงมา คือ ควรสร้างความตระหนักแก่บุคลากรทุกภาคส่วนเพื่อให้ความสำคัญต่อการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา และสถานศึกษาควรจัดอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับระบบบริหารคุณภาพของสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่บุคลากร ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาควรมีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับสภาพ ปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยสะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงานตามแผนที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรมล รอดไพ และวรกฤต เกื้อนช้าง (2564) ศึกษาเรื่อง การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า แนวทางในการกำหนดกรอบมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา ความสำคัญของมาตรฐาน

3.3 ด้านการดำเนินงานวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า อันดับแรก คือ ควรมีการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ทางนวัตกรรมเพิ่มเติมรวมถึงแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ได้ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ รองลงมา คือ สถานศึกษาควรจัดทำข้อมูลสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยขอความร่วมมือกับชุมชน และผู้บริหารควรแต่งตั้งคณะกรรมการ ครูผู้รับผิดชอบ โดยกำหนดขอบข่ายระยะเวลาดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ปัจจุบันมีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการดำเนินงานมากขึ้น เนื่องจากมีความสะดวก รวดเร็ว และเข้าถึงงานได้ง่ายมากขึ้น ดังนั้นสถานศึกษาควรพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ระบบการทำงาน หรือนวัตกรรมทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ

งานวิจัยของฮันห์ และคนอื่นๆ (Hanh, et al., 2019) ศึกษาเรื่อง บทบาทของการประกันคุณภาพ และการรับรองคุณภาพในการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศกำลังพัฒนาบางประเทศและ เวียดนาม พบว่า การรับรองคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่หน่วยงานประเมินสถาบันการศึกษา หรือโปรแกรมการศึกษาและตระหนักว่าได้บรรลุและพึงพอใจหรือเกินคุณภาพการศึกษาที่กำหนดไว้ล่วงหน้าข้อกำหนดและมาตรฐาน ได้แก่ สื่อการสอน การประเมินคุณภาพของหลักสูตร

3.4 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร พบว่า อันดับแรก คือ ผู้บริหารควรจัดประชุม ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางพัฒนาแผนการพัฒนาบุคลากร และระบบประกันคุณภาพการศึกษา รองลงมา คือ สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษาร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา และสถานศึกษาควรจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อรับความคิดเห็นของคณะกรรมการในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้อาจ เนื่องจาก การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดนั้น สถานศึกษาต้องมี ระบบกลไกการบริหารและจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา ไม่เป็นภาระกับครูหรือ ผู้เกี่ยวข้องมากเกินไป สถานศึกษาต้องดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการ ประจำปี มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของแผนงานโครงการ กิจกรรมต่างๆ เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด บรรลุเป้าหมายระดับใดโดยสามารถใช้แนวคิด ทฤษฎี หรือผลงานวิจัยที่เน้นความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสูกาญจน์ บู่ทอง (2562) ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนในจังหวัด นครปฐมที่ผ่านการฝึกอบรมโครงการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า ควรให้ความสำคัญแก่ครู หรือบุคลากร เพื่อที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.5 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสังคม พบว่า อันดับแรก คือ สถานศึกษาควรจัดทำ แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน รองลงมา คือ สถานศึกษาควรจัดทำระบบ ฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและพร้อมใช้งาน และผู้บริหารควรวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และ ภายนอกโรงเรียน เพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงโดยใช้ SWOT ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องจาก การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ มีผลต่อการทำให้สถานศึกษา ประสบความสำเร็จทั้งด้านประสิทธิภาพของผู้เรียน สถานศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาควรจัด สภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และสภาพแวดล้อมทางสังคม ที่เอื้อต่อ การจัดการเรียนรู้ และมีความปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณภา นันทะสาร (2564) ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ควรให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อมและสังคมเพื่อจัดการศึกษาแก่ผู้เรียน

3.6 ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า อันดับแรก คือ ผู้บริหารควรจัดอบรมบุคลากรให้สามารถใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูลเพื่อนำมาพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพ สถานศึกษาควรจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ให้เหมาะสมเพียงพอ และสถานศึกษาควรมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบโดยผ่านช่องทางออนไลน์ที่หลากหลาย ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นการสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ คือ สถานศึกษาควรมีจัดระบบการจัดหา การพัฒนา และการบริการเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันทา สัมอ่ำ (2562) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร พบว่า ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติการในการใช้ระบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สำคัญ ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอจัดทำแนวทางดำเนินการ และดำเนินการตามแนวทางอย่างต่อเนื่องเป็นระบบและการจัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากร และการจัดทำและปรับปรุงฐานข้อมูลให้ทันสมัย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา เรื่อง แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาชั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. นำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาด้านนโยบาย คือ เน้นงานวิชาการโดยยึดแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาชั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองโดยการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม พัฒนาวิสัยทัศน์ และพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานให้ชัดเจนครอบคลุมภารกิจ และสนับสนุนนโยบายของทางราชการต้นสังกัด และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น

2. นำผลการวิจัยไปพัฒนาองค์กร คือ สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับชุมชนและหน่วยงานข้างเคียงให้เข้ามามีบทบาทในการจัดกิจกรรมต่างๆ ภายในองค์กร และควรมีการปรับปรุงอาคารเรียน อาคารประกอบ สถานที่บริเวณโรงเรียน ให้มีสภาพที่ดี เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เกิดบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อประโยชน์เกิดกับผู้เรียนให้สูงสุด

3. นำผลการวิจัยไปพัฒนาบุคลากร ดังนี้

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 นี้ ไปประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางแก้ไขอย่างต่อเนื่องโดยได้รับความร่วมมือจากทุกส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา สร้างความตระหนักให้กับบุคลากรและนักเรียนเพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.2 ครู ควรนำแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และครูผู้สอนนำไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน และต้องให้ความสำคัญไปที่คุณภาพผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญที่สุด และดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

3.3 ผู้เรียน ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์ ให้ทุกคนใช้ความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ครูผู้สอนจะต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทจากผู้ชี้แนะ ผู้ถ่ายทอดความรู้เป็นผู้ช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียน พัฒนาความคิดของผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ มุ่งพัฒนาความสามารถทางอารมณ์ เข้าใจตนเองและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษา รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เหมาะสมแก่สถานศึกษา เพื่อนำไปกำหนดรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมแก่สถานศึกษาต่อไป

2. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการพัฒนาผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและความสามารถในการจัดกระบวนการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน

3. ควรศึกษาในเรื่องของปัจจัยที่ส่งผลต่อพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา

4. ควรศึกษาในกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เช่น ในจังหวัดอื่นๆ หรือทุกจังหวัด เพื่อที่จะได้รับผลการวิจัยที่ครอบคลุมและกว้างขวางขึ้น

5. ควรศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่ออย่าไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กนกพร มาอ้วน. (2563, สิงหาคม). การบริหารการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานอย่างมีอรรถประโยชน์ในศตวรรษ
ที่ 21. In Proceeding National & International Conference, 2(14), 1257.
การศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานคณะกรรมการ. (2561). **แนวทางการประเมินคุณภาพตาม
มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง
ประเทศไทย.
- เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1, สำนักงาน. (2564). **แผนปฏิบัติการประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2564**. กำแพงเพชร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กำแพงเพชร.
- _____. (2565). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565**. กำแพงเพชร: สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1.
- ธนาภรณ์ จันท์เกษม. (2563, กรกฎาคม-ธันวาคม). การบริหารงานการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี. **วารสารละติจูด มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี**, 4(2),
31-45.
- นัตยา สุขเอม และจินดา ศรีญาณลักษณ์. (2564, พฤษภาคม-สิงหาคม). รูปแบบการพัฒนา
กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพ ภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**,
32(2), 108-122.
- นิรมล รอดไพ และวรกฤต เกื้อนช้าง. (2564, กันยายน-ธันวาคม). การประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการตามมาตรฐานการศึกษาระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน. **Journal of Graduate Review Nakhon Sawan Buddhist
College**, 9(3), 39-48.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ:
สุวีริยาสาส์น.
- พระเมธีปริยัติธาดา และคนอื่นๆ. (2564, มกราคม-เมษายน). การประกันคุณภาพการศึกษา.
วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์, 8(1), 375-389.

- พิรุณศักดิ์ มหานิติพงษ์ และคนอื่นๆ. (2564, มกราคม-เมษายน). สภาพและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. **วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย**, 5(1), 55-65.
- ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล. (2559). **การบริหารทรัพยากรสถานศึกษาทางการศึกษา**. กำแพงเพชร: เกรียงไกรพาณิชย์.
- ยุทธศึกษาทหารเรือ, กรม. (2564). **การประกันคุณภาพภายนอก**. [Online]. Available: http://www.navedu.navy.mi.th/qedu/book59-63/manual_4-59/manual4_pdf/03-chapter_01_P1-13.pdf. [2565, สิงหาคม 15].
- รัชฎาภรณ์ ทิพย์กาญจนรัตน์. (2560, สิงหาคม). การปฏิรูปการศึกษาไทย. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา**, 1(2), 423-431.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2562). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562**. [Online]. Available: http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2562/A/057/T_0049.PDF. [2565, สิงหาคม 20].
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- วงเพชร การุณ และคนอื่นๆ. (2561, กรกฎาคม-สิงหาคม). รูปแบบการบริหารการศึกษาปฐมวัยสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด. **วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร**, 9(5), 1940-1951.
- วรรณภา นันทะแสง และคนอื่นๆ. (2564, กรกฎาคม-กันยายน). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1. **Journal of Buddhist Education and Research**, 7(2), 15-25.
- วัชรินทร์ ภูมิภาค. (2563, มิถุนายน). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. **วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์**, 7(6), 281-294.
- วาสุกาญจน์ ปู่ทอง. (2562). **การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดนครปฐมที่ผ่านการฝึกอบรมโครงการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. [Online]. Available: <https://person.mwit.ac.th/01-Statutes/NationalEducation.pdf>. [2565, สิงหาคม 15].
- _____. (2561). **มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สงวน อินทร์รักษ์. (2561, มกราคม-มิถุนายน). การบริหารการศึกษาในชุมชนข้ามวัฒนธรรม. *Journal of Educational Administration, Silpakorn University*, 8(2), 177-189.
- สมชาย เพื่อกตรระกูลชัย และคนอื่นๆ. (2563, มกราคม-มิถุนายน). รูปแบบการบริหารจัดการ การประกันคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาค 17. **วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ**, 9(1), 144-159.
- สมบัติ อาริยาศาล. (2561, กรกฎาคม-ธันวาคม). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรใน สถานศึกษา. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 3(2), 33-46.
- สาธิตา แดงภิรมย์. (2562, สิงหาคม). การบริหารการศึกษาโดยการใช้นวัตกรรมใหม่ในโรงเรียน ศตวรรษที่ 21. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา**, 1(2), 170-178.
- สุทธิดา จำรัส และคนอื่นๆ. (2563, มกราคม-มิถุนายน). มุมมองทฤษฎีระบบของรูปแบบการพัฒนา วิชาชีพครูสะเต็ม. *STOU Education Journal*, 12(1), 147-167.
- สุนันทา สัมอ่ำ. (2562, มกราคม-มิถุนายน). การพัฒนาระบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น**, 16(1), 306-317.
- สุรัสวดี ราชกุลชัย. (2543). **การวางแผนและการควบคุมทางการบริหาร**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จามจุรี.
- อมรรัตน์ กงกาบ. (2561). **การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่าย พัฒนาการศึกษาดอยหลวง จังหวัดเชียงราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา**.
- Hanh, N. D., et al. (2019, September). Role of Quality Assurance and Quality Accreditation in Higher Education in Some Developing Countries and Vietnam. *American Journal of Educational Research*, 7(9), 649-653.

Rahmania, I., et al. (2020, February). Implementation of Internal Quality Guarantee System to Increase the Quality of Education in Junior High School 21 Malang. **Budapest International Research and Critics in Linguistics and Education (BirLE) Journal**, 3(1), 421-432.

Díez, F., et al. (2020, April). Impact Of Quality Management Systems in the Performance of Educational Centers: Educational Policies and Management Processes. **Heliyon**, 6(4), e03824.

Lucander, H., & Christersson, C. (2020, May). Engagement for Quality Development in Higher Education: A Process for Quality Assurance of Assessment. **Quality in Higher Education**, 26(2), 135-155.

Bouranta, N., et al. (2020, September). Findings of Quality Management Studies in Primary and Secondary Education: A Systematic Literature Review. **The TQM Journal**, 10(1108), 1754-2731.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
SRM1DMD1PWS

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการสัมภาษณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ให้สัมภาษณ์
แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

1. ดร.อุดม ลีลา	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลกำแพงเพชร
2. ดร.จิตรา พันพิพัฒน์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนจั่น
3. นายวรชิต ร่อโธสง	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลไทรงาม
4. นายอนุชา คำภาบุตร	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่งมหาชัย
5. นายเพ็ง สอนสกุล	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตอรั้ง
6. นางสาวสาวิตรี คล้ายจันทร์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนใหญ่
7. นางสาวกฤติกา ปาจิตร	ผู้อำนวยการโรงเรียนยังยืนราษฎร์บำรุง
8. นายรุ่ง จิตสนธิ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านลานกระทิง
9. นายอรุณ น้อยระแหง	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่งมหาศาล
10. นายกำพล บุชบก	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวควาย
11. นายภาคภูมิ แบ่งทิศ	ผู้อำนวยการโรงเรียนอ่อนนวิมลราษฎร์วิทยา
12. นายเดลินิวส์ แดงพัด	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบ่อแก้ว
13. ดร.ขวัญชนก แสงทำนัง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1
14. ดร.พัสฎาพรท์ คำจันทร์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1
15. นางฐิติมา เพ็ญพุ่ม	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1
16. นางสาววิรัชพัชร สุรเดช	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1
17. นางสาวศิริขวัญ กลางสุพรรณ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
SRM10MWD1PWS

ที่ อว ๐๖๑๕/ว ๓๔๔๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อ.เมือง จ.กำแพงเพชร ๖๒๐๐๐

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. โครงร่างการศึกษาค้นคว้าอิสระ	จำนวน ๑ ฉบับ
	๒. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	จำนวน ๑ ฉบับ
	๓. เครื่องมือสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพ	จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวนงษา จูมาศ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร กำลังดำเนินการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๑ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจวบ ขวัญมัน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ในการจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา ตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสิฐ ธีญะวัน)

รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๕

Signature Code : F๑dSiK๑&tmiuopnM/Eom

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐๕๕-๗๐๖-๕๕๕๕ ต่อ ๑๗๗๐-๑๗๘๐

โทรสาร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๘

“ราชภัฏ รวมพลัง ยับยั้งทุจริต”

ที่ อว ๐๖๑๕/ว ๕๓๐๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อ.เมือง จ.กำแพงเพชร ๖๒๐๐๐

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือในการกำการศึกษาค้นคว้าอิสระ ระดับปริญญาโท
เรียน

ด้วย นางสาวนุชบา จูมาศ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร กำลังดำเนินการกำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่กำการศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๑ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจวบ ขวัญมัน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ในการจัดกำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องนี้ มีความจำเป็นต้องขอข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน ดังนั้นจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ข้อมูลภายในหน่วยงานของท่าน เพื่อใช้ประกอบในการศึกษาค้นคว้าอิสระซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ทางมหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสิฐ ธิญะวัน)

รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

Signature Code : F๒NfidXzu๔๓NeHoppro

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐๕๕-๗๐๖-๕๕๕๕ ต่อ ๑๗๗๐-๑๗๘๐

โทรสาร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๘

“ราชภัฏ รวมพลัง ยับยั้งทุจริต”

ที่ อว ๐๖๑๕/ว ๐๓๘๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อ.เมือง จ.กำแพงเพชร ๖๒๐๐๐

๒๔ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน

ด้วย นางสาวนุชบา จูมาศ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร กำลังดำเนินการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๑ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจวบ ขวัญมั่น เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ในการจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องนี้ มีความจำเป็นต้องขอข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน ดังนั้นจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ข้อมูลภายในหน่วยงานของท่าน เพื่อใช้ประกอบในการศึกษาค้นคว้าอิสระ ซึ่งจะประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ทางมหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสิฐ ธัญญะวัน)

รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

๒๔ มกราคม ๒๕๖๖

Signature Code : F+MCgKZA๙nKLVtnw๘/Mn

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐๕๕-๗๐๖-๕๕๕ ต่อ ๑๗๗๐-๑๗๘๐

โทรสาร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๘

“ราชภัฏ รวมพลัง ยับยั้งทุจริต”

ที่ อว ๐๖๑๕/ว ๒๓๓๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

อ.เมือง จ.กำแพงเพชร ๖๒๐๐๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์
เรียน

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวนุชชา จูมาศ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร กำลังดำเนินการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๑ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจวบ ขวัญมัน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ในการจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ มีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน เพื่อประกอบในการจัดทำวิทยานิพนธ์ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการอย่างยิ่ง มหาวิทยาลัยฯ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลภายในหน่วยงานของท่าน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดีและขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสิฐ ธิญญะวัน)

รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖

Signature Code : F+NYbEvqMBAM๓pTd๔YOS

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

โทร ๐๖๑-๒๘๐๕-๐๔๘

โทรสาร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๘

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
S.M.D.M.P.W.S

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1
2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1
 - ตอนที่ 3 ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1
3. แบบสอบถามความคิดเห็นนี้ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยซึ่งจะนำเสนอผลในภาพรวม จึงไม่มีผลใดๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น ดังนั้นเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลและเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูล จึงขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นให้ครบทุกข้อตามความจริง

ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นางสาวนุชชา จูมาศ

เบอร์โทร: 061-2805048

นักศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม**คำชี้แจง** โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

 ชาย หญิง

2. ตำแหน่ง

 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู

3. วุฒิการศึกษา

 ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

4. ขนาดสถานศึกษา

 ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่

5. ประสบการณ์การปฏิบัติงาน

 1-4 ปี 5-9 ปี ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่าสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษาท่านว่ามีการปฏิบัติอยู่ใน
 ระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติ

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
 4 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก
 3 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
 2 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย
 1 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ที่	สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจ						
1	สถานศึกษามีมาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายใน สอดคล้องตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้					
2	สถานศึกษากำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานตัวบ่งชี้ มีความชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้					
3	สถานศึกษามีการศึกษาสภาพและปัญหาหรือความต้องการที่จำเป็น					
4	เป้าหมายมีความเป็นไปได้และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม					
5	สถานศึกษามีวิสัยทัศน์ ที่ชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น					
6	วิสัยทัศน์มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัด					
7	วิสัยทัศน์มีความเป็นไปได้และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม					
8	สถานศึกษากำหนดพันธกิจอย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของ สถานศึกษาความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น					

ที่	สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
9	พันธกิจมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัด					
10	พันธกิจมีความเป็นไปได้และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม					
ด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา						
11	คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน มีส่วนร่วม ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา และมีขั้นตอน การทำงานที่ชัดเจน					
12	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรร่วมกันศึกษา วิเคราะห์ มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประเมินคุณภาพภายนอก					
13	คุณภาพความสำเร็จของสถานศึกษาเกิดจากการให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ของผู้บริหาร ครู และบุคลากร					
14	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมได้อย่างชัดเจน					
15	สถานศึกษาจัดโครงสร้างหรือระบบการบริหารงานอย่างชัดเจน					
16	ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมสร้างความเข้าใจกับบุคลากรในแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
17	สถานศึกษาติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและ ระดับสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
18	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการประเมิน คุณภาพภายในของสถานศึกษา					
19	บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการจัดทำ รายงานประจำปี					
20	บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ โดยใช้ความรู้และแลกเปลี่ยนการเรียนรู้					
ด้านการดำเนินงานวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา						
21	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความรู้ความเข้าใจถึงหลักการแนวคิดพื้นฐาน เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา					

ที่	สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
22	สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ครอบคลุม มาตรฐานด้านคุณภาพการจัดการศึกษา การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ อัตลักษณ์ของสถานศึกษา					
23	สถานศึกษาส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน					
24	สถานศึกษาใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นจากภายนอกที่ให้ การสนับสนุนทางวิชาการ					
25	สถานศึกษาปฏิบัติงานตามกิจกรรมและระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้ บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย					
26	สถานศึกษาตรวจสอบการวางแผนการทำงานและมีการใช้เครื่องมือ ที่หลากหลายในการเก็บข้อมูล					
27	สถานศึกษาประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกคน ทุกระดับชั้นและทุกกลุ่มสาระ					
28	สถานศึกษาใช้เครื่องมือที่เหมาะสม หลากหลายเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ ที่ครอบคลุมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ การอ่าน การคิดวิเคราะห์ การเขียนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
29	สถานศึกษาดำเนินการรวบรวม วิเคราะห์ แผลผล และนำเสนอข้อมูล การดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในรอบปี					
30	สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพการศึกษามาใช้ปรับปรุง พัฒนา การดำเนินงานหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน					
ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร						
31	สถานศึกษามีการอบรมบุคลากรให้มีความรู้เรื่องการพัฒนา ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวง					
32	สถานศึกษาทำประชาพิจารณ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ครู และบุคลากรได้ร่วมรับรู้					
33	สถานศึกษามีการอำนวยความสะดวก ส่งเสริม และแบ่งงานให้บุคลากร รับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน					

ที่	สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
34	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครูและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานในระบบประกันคุณภาพภายใน					
35	ครู บุคลากร และผู้รับผิดชอบมีความรู้และความสามารถในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา					
36	ครูและบุคลากรมีการเตรียมความพร้อมร่วมกันในการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
37	ครูและบุคลากรจัดเตรียมข้อมูลเชิงประจักษ์และเอกสารปฏิบัติงานที่จำเป็นเพื่อใช้เป็นข้อมูล และสารสนเทศสำหรับการประเมินคุณภาพภายในร่วมกัน					
38	สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้ครูและบุคลากรทราบถึงความสำคัญของการจัดทำรายงานประจำปี (Self-Assessment Report : SAR)					
39	ครูและบุคลากรมีความรู้ในการจัดทำรายงานประจำปี (Self-Assessment Report : SAR)					
40	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้พัฒนาตนเองและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในรูปแบบของการสร้างบูรณาการเรียนรู้ทางวิชาชีพ					
ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสังคม						
41	สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษามีความเหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น					
42	สถานศึกษากำหนดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้แก่ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน					
43	สถานศึกษาดำเนินการตามแผนเพื่อให้ผู้เรียนอยู่ในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุข ปลอดภัย มีคุณภาพชีวิตที่ดี					
44	สถานศึกษาจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ					
45	สถานศึกษาจัดอาคารเรียนที่มั่นคง สะอาด มีแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ					

ที่	สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
46	สถานศึกษาควคุมการใช้อาคารเรียน อาคารประกอบเพื่อการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
47	สถานศึกษาจัดทำทะเบียนแหล่งการเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา					
48	สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่มีความสะอาดร่มรื่น ปลอดภัยจากโรคติดต่อและอุบัติเหตุต่างๆ					
49	สถานศึกษาวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ต้องปรับปรุงด้านสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
50	สถานศึกษามีการสนับสนุนปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษา					
ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ						
51	สถานศึกษาจัดหาเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
52	สถานศึกษามีการพัฒนาและให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครูและผู้เกี่ยวข้อง					
53	สถานศึกษาจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ครอบคลุมและเพียงพอต่อการนำไปใช้ในการดำเนินงาน					
54	สถานศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจุบัน ทันสมัยต่อการใช้งาน และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาระบบบริหารและพัฒนาการเรียนการสอน					
55	ข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน					
56	การสืบค้นข้อมูลสารสนเทศมีความรวดเร็ว สืบค้นได้ง่ายสะดวกต่อการนำไปใช้					
57	สถานศึกษามีการเผยแพร่รายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบถึงปัญหาและอุปสรรคอย่างหลากหลายช่องทาง					
58	สถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน					

ที่	สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
59	สถานศึกษาจัดทำรายงานตามกรอบและแนวทางที่กำหนดไว้ อย่างทันสมัย และสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว					
60	ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิค วิธีการ และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการ พัฒนาคุณภาพการศึกษา					

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ตอนที่ 3 ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่าปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษาของท่านว่ามีอะไรบ้าง
แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับปัญหาดังกล่าว

1. ด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ไม่มีปัญหา
- มาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดไม่สอดคล้องกับทิศทางและจุดเน้นของการพัฒนา
การศึกษา
- สถานศึกษาจัดองค์ประกอบต่างๆ ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
ขาดความชัดเจนและไม่สอดคล้องกันอย่างสมเหตุสมผล
- สถานศึกษาขาดการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงานในแผนพัฒนาการจัด
การศึกษา
- สถานศึกษาไม่ได้รับการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ
1 ครั้ง
- การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและ
ไม่กำหนดผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน
- สถานศึกษาไม่สอบถามความคิดเห็น ความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะของ
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่าง
ต่อเนื่อง
- การประเมินคุณภาพภายในและผลการประเมินคุณภาพภายนอก
การพิจารณาร่วมกันในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาปรับปรุง คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่าง
ต่อเนื่อง
- อื่นๆ.....

2. ด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ไม่มีปัญหา
- สถานศึกษาไม่ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและ
มาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา
- แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
ขาดการมีส่วนร่วมในการจัดทำจากคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรในท้องถิ่นไม่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี
- สถานศึกษาไม่ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
- สถานศึกษาบกพร่องในการนำข้อมูลจากการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มาใช้ปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ
- สถานศึกษาขาดการรวบรวมข้อมูลให้ถูกต้องและครบถ้วนเพื่อจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
- ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ประชุมชี้แจงสร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคน
- อื่นๆ.....

3. ด้านการดำเนินงานวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ไม่มีปัญหา
- สถานศึกษาจัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้
- ครูและบุคลากรขาดการใช้ยุทธศาสตร์ และเทคนิควิธีต่างๆ ที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมิน ตลอดจนการบริหารจัดการ
- สถานศึกษาไม่มีการปรับปรุงแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับภารกิจและยุทธศาสตร์ของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในแต่ละปีอย่างชัดเจนถูกต้องและเหมาะสม
- ผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไม่มีการนำไปวางแผนพัฒนา
- ข้อมูลจากการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาขาดการนำมาใช้ปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ
- สถานศึกษาไม่มีการรายงานสภาพและผลการพัฒนาสถานศึกษาด้านการเรียนการสอน
- สถานศึกษาไม่มีแนวทางการพัฒนา ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
- อื่นๆ.....

4. ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ไม่มีปัญหา
- สถานศึกษาขาดการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรไปอบรมร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ
- เพื่อให้มีความรู้เพิ่มเติมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
- ครูและบุคลากรไม่ให้ความสนับสนุนและร่วมมือในการนำแผนสู่การปฏิบัติ
- ครูและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการบกร่องในการดำเนินตามแผนปฏิทินในการปฏิบัติงานโครงการต่างๆ
- สถานศึกษาขาดการสร้างควมตระหนักแก่บุคลากรภายในสถานศึกษาให้เห็นความสำคัญและความจำเป็นในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
- ครูและบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการประเมินคุณภาพที่ชัดเจน ไม่มีการวางแผนเพื่อปรับปรุงผลงานในระยะยาวเป็นเพียงการวางแผนแก้ไขในระยะสั้นๆ
- ครูและบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา (Self-Assessment Report : SAR) ให้มีเนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วน
- สถานศึกษาไม่ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คือมีการพัฒนาตนเองใฝ่เรียนรู้ ไม่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันความรู้กัน
- อื่นๆ.....

5. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสังคม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ไม่มีปัญหา
- สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาไม่ครอบคลุม ไม่เหมาะสมกับสภาพผู้เรียนสถานศึกษา ท้องถิ่น และไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขาดการระบุแหล่งเรียนรู้ภายนอก หรือวิทยากรภายนอกที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนวิชาการ
- สถานศึกษาไม่มีสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกสนับสนุนในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ
- การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาในด้านการจัดสภาพแวดล้อมไม่ชัดเจน
- ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงการประเมินคุณภาพ และไม่มีการปรับปรุงผลการดำเนินการตามคำแนะนำของผู้ตรวจ
- การเขียนรายงานประเมินตนเองไม่มีข้อมูลพื้นฐาน บริบทสถานศึกษา สภาพการดำเนินงาน ผลการประเมินตามมาตรฐาน และการพัฒนา

สถานศึกษาวิเคราะห์ผลรายงานคุณภาพประจำปีขาดความครอบคลุมมาตรฐาน
การศึกษา

อื่นๆ.....

6. ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ไม่มีปัญหา

การกำหนดโครงสร้างการบริหาร คำสั่งมอบหมายงานและผู้รับผิดชอบไม่ชัดเจน
และไม่จัดระบบข้อมูลสารสนเทศแก่บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องให้เพียงพอถูกต้องเป็นปัจจุบัน

สถานศึกษาขาดการเผยแพร่มาตรฐานคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรและ
สาธารณชนอย่างต่อเนื่อง

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา ไม่มี
การกำหนดคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ

สถานศึกษาไม่มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาอำนวยความสะดวกใน
การปฏิบัติงานและการจัดเก็บข้อมูลอย่างทั่วถึง

ข้อมูลสารสนเทศไม่ถูกต้อง การดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศไม่เป็น
ปัจจุบันทำให้ล่าช้าต่อการประเมิน

สถานศึกษาขาดการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาเพื่อนำไป
ปรับปรุงแก้ไขในปีต่อไป

ไม่มีการส่งเสริมการนำเทคนิค วิธีการ เทคโนโลยีมาพัฒนากิจกรรมที่เป็นจุดอ่อน
จุดแข็ง และไม่ส่งเสริมสนับสนุนทุกกิจกรรมให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อื่นๆ.....

---ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม---

นางสาวนุชชา จูมาศ

นักศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการ
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยใช้ข้อมูลจากการศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

2. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

3. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยซึ่งจะนำเสนอผลในภาพรวม จึงไม่มีผลใดๆ ต่อผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ทั้งสิ้น ดังนั้น เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลและเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูล จึงขอความกรุณาตอบแบบสัมภาษณ์ตามความคิดเห็นให้ตรงตามความจริง

ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์

นางสาวนุชบา จูมาศ

เบอร์โทร: 061-2805048

นักศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน.....ปี พ.ศ.....
ตั้งแต่เวลา.....ถึงเวลา.....
สถานที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

คำชี้แจง โปรดให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพของท่าน

ชื่อ.....นามสกุล.....
อาชีพ.....ตำแหน่ง.....
ประสบการณ์การทำงาน.....
วุฒิการศึกษาสูงสุด.....
สถานที่ปฏิบัติงาน.....

ตอนที่ 2 แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

1. ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ

1.1 ท่านมีแนวทางหรือวิธีดำเนินการอย่างไรเพื่อให้พันธกิจมีความเป็นไปได้และ
สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 ท่านมีแนวทางอย่างไรเพื่อกำหนดพันธกิจให้มีความชัดเจน สอดคล้องกับบริบท
ของสถานศึกษาความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น

.....

.....

.....

.....

.....

1.3 ท่านคิดว่าสถานศึกษาควรกำหนดแนวทางหรือวิธีดำเนินการอย่างไรเพื่อให้
การดำเนินการตามเป้าหมายมีความเป็นไปได้และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและ
การเปลี่ยนแปลงทางสังคม

.....

.....

.....

.....

.....

1.4 ท่านมีแนวทางอย่างไรในการดำเนินการเพื่อให้การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการและกำหนดผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน

.....

.....

.....

.....

1.5 ท่านมีแนวทางอย่างไรในการดำเนินการเพื่อให้สถานศึกษาดำเนินงานตามปฏิทิน การปฏิบัติงานในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่ครอบคลุม

.....

.....

.....

.....

1.6 ท่านมีแนวทางอย่างไรในการดำเนินการเพื่อให้สถานศึกษาจัดองค์ประกอบต่างๆ ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนด้วยความชัดเจนและสอดคล้องกันอย่างสมเหตุสมผล

.....

.....

.....

.....

2. ด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา

2.1 ท่านมีแนวทางอย่างไรในการดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา และมี ขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน

.....

.....

.....

.....

2.2 ท่านคิดว่าสถานศึกษาควรกำหนดแนวทาง หรือวิธีดำเนินการอย่างไรเพื่อให้
สถานศึกษาสามารถจัดโครงสร้างหรือระบบการบริหารงานอย่างชัดเจน

.....

.....

.....

.....

2.3 ท่านมีแนวทางอย่างไรในการดำเนินการที่จะให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับบทบาท
หน้าที่และแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมได้อย่างชัดเจน

.....

.....

.....

.....

2.4 ท่านมีแนวทางอย่างไรในการดำเนินการเพื่อให้ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรใน
ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี

.....

.....

.....

.....

2.5 ท่านมีแนวทางอย่างไรในการดำเนินการเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษามาประชุม
ชี้แจงเพื่อสร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคน

.....

.....

.....

.....

2.6 ท่านมีแนวทางอย่างไรเพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการรวบรวมข้อมูลให้ถูกต้องและครบถ้วนเพื่อจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

3. ด้านการดำเนินงานวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา

3.1 ท่านมีแนวทางหรือวิธีดำเนินการอย่างไรในการตรวจสอบการวางแผนการทำงาน และการให้มีเครื่องมือที่หลากหลายในการเก็บข้อมูล

3.2 ท่านคิดว่าสถานศึกษาควรกำหนดแนวทางอย่างไร เพื่อให้มีแหล่งเรียนรู้และ ภูมิปัญญาท้องถิ่นจากภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ อย่างชัดเจน และมีประสิทธิภาพ

3.3 ท่านมีแนวทางอย่างไรในการดำเนินการเพื่อให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานตาม กิจกรรมและระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายได้

3.4 ท่านมีแนวทางอย่างไรในการดำเนินการเพื่อให้ครูและบุคลากรใช้ยุทธศาสตร์ และเทคนิควิธีต่างๆ ในกระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมิน ตลอดจนการบริหารจัดการ

3.5 ท่านมีแนวทางอย่างไรในการดำเนินการเพื่อให้สถานศึกษามีการปรับปรุงแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับภารกิจและยุทธศาสตร์ของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในการแต่ละปีอย่างชัดเจนถูกต้องและเหมาะสม

3.6 ท่านมีวิธีการอย่างไรเพื่อให้สถานศึกษามีแนวทางการพัฒนา ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

4. ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร

4.1 ท่านมีแนวทางอย่างไรผู้บริหารสถานศึกษามีการทำความรู้ความเข้าใจแก่ครูและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานในระบบประกันคุณภาพภายในให้เกิดประสิทธิภาพ

4.2 ท่านมีแนวทางอย่างไรในการดำเนินการเพื่อให้สถานศึกษาสามารถทำ
ประชาพิจารณ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ครูและบุคลากรได้ร่วมรับรู้

.....

.....

.....

.....

.....

4.3 ท่านมีแนวทางอย่างไรให้ครู บุคลากร และผู้รับผิดชอบมีความรู้และความสามารถ
ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

.....

.....

.....

.....

.....

4.4 ท่านมีแนวทางอย่างไรให้ครูและบุคลากรสามารถเพิ่มเติมความรู้ความเข้าใจใน
การวางแผนการประเมินคุณภาพที่ชัดเจน และมีการวางแผนเพื่อปรับปรุงผลงานในระยะยาว

.....

.....

.....

.....

.....

4.5 ท่านมีแนวทางอย่างไรในการดำเนินการเพื่อให้สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและ
บุคลากรไปอบรมร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้มีความรู้เพิ่มเติมในการดำเนินงานประกันคุณภาพ
ภายใน

.....

.....

.....

.....

.....

4.6 ท่านมีแนวทางอย่างไรในการดำเนินการเพื่อให้สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คือมีการพัฒนาตนเองใฝ่เรียนรู้ ไม่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และแบ่งปันความรู้กัน

.....

.....

.....

.....

.....

5. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสังคม

5.1 ท่านมีวิธีการอย่างไรเพื่อให้สถานศึกษาจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

.....

.....

.....

.....

.....

5.2 ท่านมีแนวทางอย่างไรในการดำเนินการเพื่อให้สถานศึกษาจัดทำทะเบียนแหล่งการเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา ที่ชัดเจน และครอบคลุม

.....

.....

.....

.....

.....

5.3 ท่านมีแนวทางอย่างไรให้สถานศึกษาวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ต้องปรับปรุงด้านสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

5.4 ท่านมีวิธีดำเนินการอย่างไรเพื่อให้สถานศึกษามีสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก
สนับสนุนในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ

.....
.....
.....
.....
.....

5.5 ท่านมีแนวทางอย่างไรเพื่อให้สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือ
คณะทำงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่ชัดเจน

.....
.....
.....
.....
.....

5.6 ท่านมีแนวทางอย่างไรในการดำเนินการเพื่อให้สถานศึกษาสามารถวิเคราะห์ผล
รายงานคุณภาพประจำปีที่มีความครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา

.....
.....
.....
.....
.....

6. ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

6.1 ท่านมีแนวทางอย่างไรในการดำเนินการเพื่อให้การสืบค้นข้อมูลสารสนเทศของ
สถาบันการศึกษามีความรวดเร็ว สืบค้นได้ง่ายสะดวกต่อการนำไปใช้

.....
.....
.....
.....
.....

6.2 ท่านมีแนวทางอย่างไรในการดำเนินการเพื่อให้สถานศึกษามีการพัฒนาและให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครูและผู้เกี่ยวข้อง

.....

.....

.....

.....

6.3 ท่านคิดว่าสถานศึกษาควรดำเนินการอย่างไรเพื่อให้การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจุบัน ทันสมัยต่อการใช้งาน และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาระบบบริหารและพัฒนากการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

6.4 ท่านมีแนวทางอย่างไรในการดำเนินการเพื่อให้สถานศึกษาจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ครอบคลุมและเพียงพอต่อการนำไปใช้ในการดำเนินงาน

.....

.....

.....

.....

6.5 ท่านมีแนวทางอย่างไรในการดำเนินการเพื่อให้สถานศึกษาสามารถเผยแพร่มาตรฐานคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรและสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง

.....

.....

.....

.....

6.6 ท่านมีแนวทางอย่างไรในการดำเนินการส่งเสริมการนำเทคนิค วิธีการ เทคโนโลยี มาพัฒนากิจกรรมที่เป็นจุดอ่อน จุดแข็ง และส่งเสริมสนับสนุนทุกกิจกรรมให้สามารถดำเนินงานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์

นางสาวนุชชา จูมาศ

เบอร์โทร: 061-2805048

นักศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ภาคผนวก ง

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม
เรื่อง แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
		1	2	3	4	5			
ด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจ									
1	สถานศึกษามีมาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสอดคล้องตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	สถานศึกษามีมาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสอดคล้องตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	สถานศึกษามีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	สถานศึกษาแบ่งเวลาหรือบริหารเวลาตามแผนที่ได้กำหนดไว้อย่างเหมาะสมและชัดเจน	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.60	ใช้ได้
5	ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำปรึกษากับบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.60	ใช้ได้
6	สถานศึกษาจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.60	ใช้ได้
7	สถานศึกษานำผลการตรวจสอบไปปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.60	ใช้ได้
8	สถานศึกษาประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.60	ใช้ได้

ที่	ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
		1	2	3	4	5			
9	สถานศึกษากำหนดกรอบการจัดทำรายงานการประเมินตนเองไว้อย่างชัดเจนและถูกต้องตามรูปแบบที่ต้นสังกัดกำหนด	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.60	ใช้ได้
10	สถานศึกษานำผลการประเมินมาตรฐานและตัวชี้วัดที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดมาพัฒนาและปรับปรุง	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.60	ใช้ได้
ด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา									
11	คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา และมีขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรร่วมกัน ศึกษา วิเคราะห์ มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประเมินคุณภาพภายนอก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	คุณภาพความสำเร็จของสถานศึกษาเกิดจากการให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู และบุคลากร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมได้อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	สถานศึกษาจัดโครงสร้างหรือระบบการบริหารงานอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมสร้างความเข้าใจกับบุคลากรในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
		1	2	3	4	5			
17	สถานศึกษาติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมีส่วนร่วมในการเป็น คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูล เพื่อประกอบการจัดทำรายงานประจำปี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	บุคลากรในสถานศึกษาร่วมกันพัฒนา สถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยใช้ ความรู้และแลกเปลี่ยนการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านการดำเนินงานวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา									
21	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความรู้ความเข้าใจถึง หลักการแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับมาตรฐาน การศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาให้ครอบคลุมมาตรฐานด้านคุณภาพ การจัดการศึกษา การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ อัตลักษณ์ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	สถานศึกษาส่งเสริมการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริม การเรียนรู้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	สถานศึกษาใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น จากภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25	สถานศึกษาปฏิบัติงานตามกิจกรรมและ ระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
		1	2	3	4	5			
26	สถานศึกษาตรวจสอบการวางแผนการทำงาน และมีการใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการเก็บ ข้อมูล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27	สถานศึกษาประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนทุกคน ทุกระดับชั้นและทุกกลุ่ม สาระ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	สถานศึกษาใช้เครื่องมือที่เหมาะสม หลากหลาย เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ที่ครอบคลุมทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ การอ่าน การคิดวิเคราะห์ การเขียนและ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
29	สถานศึกษาดำเนินการรวบรวม วิเคราะห์ แปลผล และนำเสนอข้อมูลการดำเนินงาน การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในรอบปี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30	สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพ การศึกษามาใช้ปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงาน หลักสูตรการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร									
31	สถานศึกษามีการอบรมบุคลากรให้มีความรู้เรื่อง การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาตามกฎกระทรวง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
32	สถานศึกษาทำประชาพิจารณ์มาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาให้ครูและบุคลากรได้ ร่วมรับรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
		1	2	3	4	5			
33	สถานศึกษามีการอำนวยการ สั่งการ และ แบ่งงานให้บุคลากรรับผิดชอบในการจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
34	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครู และบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการ ดำเนินงานในระบบประกันคุณภาพภายใน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
35	ครู บุคลากร และผู้รับผิดชอบมีความรู้และ ความสามารถในการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาระดับสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
36	ครูและบุคลากรมีการเตรียมความพร้อมร่วมกัน ในการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
37	ครูและบุคลากรจัดเตรียมข้อมูลเชิงประจักษ์ และเอกสารปฏิบัติงานที่จำเป็นเพื่อใช้เป็นข้อมูล และสารสนเทศสำหรับการประเมินคุณภาพ ภายในร่วมกัน	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
38	สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ ให้ครูและบุคลากรทราบถึงความสำคัญของการ จัดทำรายงานประจำปี (Self-Assessment Report : SAR)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
39	ครูและบุคลากรมีความรู้ในการจัดทำรายงาน ประจำปี (Self-Assessment Report : SAR)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
40	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากร ในสถานศึกษาได้พัฒนาตนเองและแลกเปลี่ยน เรียนรู้ทั้งในองค์กรเดียวกันและองค์กรอื่นๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
		1	2	3	4	5			
ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสังคม									
41	สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาที่มีความเหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
42	สถานศึกษากำหนดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้แก่ผู้ที่รับผิดชอบในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
43	สถานศึกษาดำเนินการตามแผนเพื่อให้ผู้เรียนอยู่ในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุข ปลอดภัย มีคุณภาพชีวิตที่ดี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
44	สถานศึกษาจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
45	สถานศึกษาจัดอาคารเรียนที่มั่นคง สะอาด มีแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
46	สถานศึกษาควบคุมความก้าวหน้าของการดำเนินการโครงการ/กิจกรรมตามแผนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.60	ใช้ได้
47	กระบวนการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นไปตามที่สถานศึกษากำหนด และเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.60	ใช้ได้
48	รายงานสรุปการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาสามารถสะท้อนคุณภาพผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.60	ใช้ได้
49	สถานศึกษาวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ต้องปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
		1	2	3	4	5			
50	สถานศึกษามีการสนับสนุนปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ									
51	สถานศึกษาประกาศมาตรฐานการศึกษาและค่าเป้าหมายความสำเร็จให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบอย่างชัดเจนอย่างหลากหลายช่องทาง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
52	สถานศึกษาเผยแพร่แผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต่อผู้เกี่ยวข้องทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
53	สถานศึกษาจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ครอบคลุมและเพียงพอต่อการนำไปใช้ในการดำเนินงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
54	สถานศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจุบัน ทันสมัยต่อการใช้งานและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาระบบบริหารและพัฒนาการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
55	ข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
56	การสืบค้นข้อมูลสารสนเทศมีความรวดเร็ว สืบค้นได้ง่ายสะดวกต่อการนำไปใช้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
57	สถานศึกษามีการเผยแพร่รายงานผลการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบถึงปัญหาและอุปสรรคอย่างหลากหลายช่องทาง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
58	สถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
		1	2	3	4	5			
59	สถานศึกษาจัดทำรายงานตามกรอบและ แนวทางที่กำหนดไว้อย่างทันสมัย และสามารถ เข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
60	ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิค วิธีการ และนำ เทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก จ

ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
S.M.D.M.P.W.S

ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนา
การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหาร
และจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

→ Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.986	60

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสาวนุชชา จูมาศ
วัน เดือน ปีเกิด	29 เมษายน 2536
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
ที่อยู่ปัจจุบัน	39 หมู่ 12 ตำบลวังควง อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร
ประสบการณ์ทำงาน	
พ.ศ. 2560-2562	ตำแหน่งครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านป่าถั่ว
พ.ศ. 2562-2566	ตำแหน่งครู โรงเรียนบ้านป่าถั่ว
พ.ศ. 2566-ปัจจุบัน	ตำแหน่งครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านป่าถั่ว
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2548	ระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านลานทอง จังหวัดกำแพงเพชร
พ.ศ. 2554	ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนเรืองวิทย์พิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร
พ.ศ. 2560	ระดับปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
พ.ศ. 2567	ระดับปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร